

Akademie - VOŠ, Gymnázium a SOŠUP  
Světlá nad Sázavou

Sázavská 547, Světlá nad Sázavou



## Školní vzdělávací program

Název ŠVP: **Zlatník a klenotník**

Obor vzdělání: **82-51-H/03 Zlatník a klenotník**

## Obsah

1.	Identifikační údaje.....	1
2.	Profil absolventa .....	2
2.1	Uplatnění absolventa v praxi .....	2
2.2	Očekávané kompetence absolventa .....	2
2.3	Způsob ukončení vzdělávání .....	6
3.	Charakteristika ŠVP.....	7
3.1	Celkové pojetí vzdělávání.....	7
3.2	Organizace výuky .....	7
3.3	Forma a podíl praktického vyučování .....	7
3.4	Způsob hodnocení žáků .....	7
3.5	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami .....	7
3.6	Zabezpečení výuky žáků nadaných.....	8
3.7	Zabezpečení výuky žáků dospělých .....	9
3.8	Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence .....	9
3.9	Začlenění průřezových témat .....	10
3.10	Uplatnění kompetencí a průřezových témat ve ŠVP .....	11
3.11	Organizace přijímacího řízení a kritéria pro přijímání žáků ke vzdělávání.....	13
3.12	Způsob ukončení vzdělávání .....	13
3.13	Realizace dalších vzdělávacích a mimovyučovacích aktivit .....	13
3.14	Materiální a personální zabezpečení výuky.....	14
3.15	Charakteristika spolupráce se sociálními partnery .....	15
3.16	Rozvoj gramotností – čtenářské, matematické a finanční .....	16
3.17	Výchova k podnikavosti .....	17
4.	Učební plán .....	19
4.1.	Rámcové rozvržení obsahu vzdělávání .....	19
4.2.	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP.....	20
4.3.	Rozvržení týdnů ve školním roce.....	21
5.	Učební osnovy .....	21
5.1	Český jazyk .....	22
5.2	Anglický jazyk .....	27
5.3	Občanská nauka.....	33
5.4	Základy přírodních věd .....	39
5.5	Matematika .....	47
5.6	Estetická výchova .....	54
5.7	Tělesná výchova.....	59
5.8	Informační a komunikační technologie .....	65
5.9	Ekonomika .....	71
5.10	Výtvarná příprava .....	76
5.11	Dějiny umění .....	80
5.12	Technologie.....	84
5.13	Materiály .....	91
5.14	Odborný výcvik.....	97

## 1. Identifikační údaje

<b>Název ŠVP:</b>	Zlatník a klenotník
<b>Kód a název oboru vzdělání:</b>	82-51-H/03 Zlatník a klenotník
<b>Stupeň vzdělání:</b>	střední vzdělání s výučním listem kvalifikační úroveň EQF 3
<b>Délka studia:</b>	3 roky
<b>Forma vzdělávání:</b>	denní
<b>Předkladatel:</b>	
Název školy:	Akademie – Vyšší odborná škola, Gymnázium a Střední odborná škola uměleckoprůmyslová Světlá nad Sázavou
Adresa školy:	Sázavská 547, 582 91 Světlá nad Sázavou
IČO:	150 609 77
RED IZO:	600 170 730
IZO:	000 179 434
Ředitel školy:	Ing. Martin Kubín
Kontakty na školu:	tel.: 569 729 251 e-mail: <a href="mailto:skola@akademie-svetla.cz">skola@akademie-svetla.cz</a> <a href="http://www.akademie-svetla.cz">www.akademie-svetla.cz</a>
<b>Zřizovatel:</b>	
Název:	Kraj Vysočina
Adresa:	Žižkova 57, 587 33 Jihlava
IČO:	708 907 49
Kontakty:	tel.: 564 602 111, 564 602 100 e-mail: <a href="mailto:posta@kr-vysocina.cz">posta@kr-vysocina.cz</a> <a href="http://www.kr-vysocina.cz">http:// www.kr-vysocina.cz</a>
<b>Číslo jednací:</b>	A-Sv/990/2022
<b>Platnost a účinnost:</b>	
-	od 1. září 2022 počínaje 1. ročníkem

## 2. Profil absolventa

### 2.1 Uplatnění absolventa v praxi

Absolvent se uplatní při výkonu povolání zlatník a klenotník v zaměstnanecké nebo podnikatelské sféře.

Absolvent oboru zlatník a klenotník splňuje požadavky potřebné pro kvalifikovaný výkon pracovních činností individuální i sériové zlatnické a klenotnické výroby. Zhotovuje a opravuje šperky a klenoty z drahých kovů v kombinaci s drahými kameny, přírodninami a jinými materiály podle předloh nebo výtvarných návrhů klasickými i nejnovějšími zlatnickými technikami.

### 2.2 Očekávané kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové a odborné kompetence.

#### Klíčové kompetence

##### a) Kompetence k učení

**Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání,** tzn. že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

##### b) Kompetence k řešení problémů

**Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy,** tzn. že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

##### c) Komunikativní kompetence

**Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích,** tzn. že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených
- i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově

správně;

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty;
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů, popř. projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět základní odborné terminologii a základním pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- pochopit výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností.

#### **d) Personální a sociální kompetence**

**Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:**

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

#### **e) Občanské kompetence a kulturní povědomí**

**Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:**

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

**f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

**Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:**

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

**g) Matematické kompetence**

**Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn. že absolventi by měli:**

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- číst různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je popsat a využít pro dané řešení;
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

**h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi**

**Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:**

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

### **Odborné kompetence**

#### **a) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:**

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

#### **b) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn. aby absolventi:**

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

#### **c) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:**

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

#### **d) Uplatňovat estetické zásady výtvarně-užitkové tvorby a využívat výtvarných zkušeností, tzn. aby absolventi:**

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;

- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

**e) Zhotovovat zlatnické a klenotnické výrobky, být řemeslně zručný, tzn. aby absolventi:**

- zvolili vhodné druhy drahých materiálů pro zhotovení konkrétního výrobku s odpovídajícími funkčními a estetickými parametry;
- stanovili harmonogram jednotlivých pracovních operací a dbali na soulad jednotlivých etap pracovního postupu při realizaci v materiálu a na přesnost provedení;
- zhotovovali jednoduché i složité šperky zlatnickou a klenotnickou technikou podle výkresové dokumentace, původních vzorů nebo výtvarných návrhů vhodnými technologickými postupy a technikami včetně jejich povrchové úpravy;
- uplatňovali příslušné normy a předpisy z oblasti puncovníctví a památkové péče;
- prováděli opravy různých druhů šperků;
- dodržovali při zhotovování výrobků technologickou kázeň;
- uměli pracovat se specifickým aplikačním programovým vybavením pro vizualizaci prostorových objektů.

### **2.3 Způsob ukončení vzdělávání**

Vzdělávání se ukončuje závěrečnou zkouškou; dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy.



## **3. Charakteristika ŠVP**

### **3.1 Celkové pojetí vzdělávání**

Obecným cílem středního odborného vzdělávání je připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Považujeme za důležité, aby žáci měli možnost hledat a rozvíjet svůj vztah k životním hodnotám a byli vedeni k vzájemné toleranci a ochotně pomáhat druhým.

### **3.2 Organizace výuky**

Vzdělávání je organizováno jako tříleté denní.

### **3.3 Forma a podíl praktického vyučování**

Praktické vyučování umožňuje využití teoretických poznatků v praxi, ověření a rozšíření odborných znalostí a pěstování dovedností potřebných pro daný obor tak, aby žák získal jistotu při provádění praktických činností, byl samostatný, dokázal prakticky použít nabyté znalosti při řešení a plnění praktického úkolu. Podíl praktického vyučování tvoří téměř polovinu z celkového vyučování, neboť je důležité vytvořit u žáků trvalé pracovní návyky a prohloubit jejich pracovní dovednosti. Praktické vyučování je realizováno v předmětu Odborný výcvik. Jeho hodinová dotace je 48 hodin z celkového počtu 98 hodin (v souhrnu za tři roky studia).

Odborný výcvik probíhá ve vlastních dílnách v areálu školy.

### **3.4 Způsob hodnocení žáků**

Hodnocení žáků přispívá k dosažení výukových cílů a motivaci žáků. Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Prospěch a chování je hodnoceno známkou.

Společné zásady při hodnocení:

- hodnocení vždy zohledňuje speciální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků, vychází ze společného rámce a plní tím významnou integrační úlohu pro jedince s různými typy speciálních vzdělávacích potřeb;
- hodnocení působí jako motivační, nikoli represivní prvek v procesu vzdělávání;
- hodnocení má vypovídací hodnotu (informační a diagnostickou) o aktuální dosažené úrovni (kvalitě) vzdělání;
- hodnocení pomáhá učiteli ověřit dosažený pokrok v procesu vzdělávání, hodnocení žáků je chápáno nejen jako zpětná vazba pro žáky, ale i pro učitele.

### **3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně, mají právo na vzdělání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich možnostem. Pro tyto žáky se při přijímání ke studiu a při jeho ukončování maturitní zkouškou stanoví v souladu s platnou legislativou vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám a možnostem. V posledních letech je prosazována integrace těchto žáků do běžných školních

kolektivů, což přispívá jak k jejich socializaci a připravenosti na běžný občanský život, tak k lepšímu přístupu majoritní společnosti k lidem se zdravotním postižením, sociálním či jiným znevýhodněním.

**Dle stupně podpůrného opatření jsou podmínky pro vzdělávání těchto žáků upraveny následujícím způsobem:**

- individuální integrace – individuální vzdělávací plán nebo rozložení učiva do více ročníků; koordinátorem potřeb žáka je třídní učitel spolupracující s výchovným poradcem školy,
- vhodné metody a formy výuky a hodnocení (individuální tempo, speciální formy zkoušení, nahrazení písemných prací testy) a v některých případech i kompenzační pomůcky (PC, notebooky),
- bezbariérový přístup na naší škole.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně mají možnost spolupracovat se školním psychologem při řešení problémů, škola také aktivně spolupracuje s PPP Havlíčkův Brod. Pedagogové jsou na začátku školního roku seznámeni s individuálními potřebami žáka, popřípadě se sociálně kulturními zvláštnostmi žáka, a dále s možnými úskalími ve výuce vyplývajícími z těchto potřeb. Tímto způsobem se škola snaží předcházet školním neúspěchům i vzniku sociálně patologických jevů.

Soustavná pozornost je věnována prevenci nežádoucích sociálních projevů v chování žáků. Koordinátorem na škole je metodik prevence, který úzce spolupracuje s výchovným poradcem, kariérovým poradcem a vedením školy.

Pokud zákonní zástupci nezletilého žáka nebo sám zletilý žák doloží další speciálně vzdělávací potřeby (vrcholový sport, zahraniční studijní pobyty, mimořádná rodinná situace aj.), snaží se škola vytvořit vhodné podmínky ke studiu, např. povolením studia podle individuálního plánu, přerušením studia, uvolněním z některého vyučovacího předmětu, prodloužením klasifikačního období a individuálním přístupem včetně individuálních konzultací.

### **3.6 Zabezpečení výuky žáků nadaných**

Podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků je žádoucí nejen vzhledem k žákům samotným, ale má zásadní význam pro společnost. Mezi nadané žáky patří i žáci, kteří prokazují mimořádně vysokou úroveň výkonů ve všech, nebo jen v určitých činnostech či oblastech vzdělávání, projevují v těchto činnostech vysokou motivaci, jsou v nich cílevědomí a kreativní. Nadaní žáci se projevují jako výrazné osobnosti, což může mít i svá negativa, zejména v sociálně komunikativní oblasti. Ne vždy jsou tyto žáci přijímáni svým okolím pozitivně. Je tedy důležité zjistit, v čem žák vyniká, ale i jaké má nedostatky a problémy, a tomu přizpůsobit práci s ním. Významná je spolupráce všech pedagogů, kteří mimořádně nadaného žáka vyučují a jejichž poznatky soustřeďuje většinou třídní učitel a výchovný poradce.

Ve výuce těchto žáků jsou pak využívány náročnější metody a postupy, samostudium, práci s informačními a komunikačními technologiemi aj. Žáci jsou také vhodně zapojováni do skupinové výuky a týmové práce. Významným momentem je reprezentace školy těmito žáky na soutěžích, prezentacích apod. V případě zájmu umožňuje škola těmto žákům vedení vlastních kroužků nebo kurzů.

Vzdělávání nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Ředitel školy může, za podmínek daných školským zákonem, přeřadit mimořádně talentovaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání rozdílových zkoušek z předmětů, které žák nebude absolvovat. Obsah

a rozsah zkoušek stanovuje ředitel školy individuálně u každého uchazeče o přestup do vyššího ročníku.

Zabezpečení výuky žáků se speciálně vzdělávacími potřebami (SVP) s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně, popřípadě zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných se řídí legislativním vymezením; aktuálně to jsou:

- Školský zákon č. 82/2015 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (zvláště pak § 16);
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a žáků se SVP a dětí, žáků a žáků mimořádně nadaných;
- Vyhláška č. 197/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (ŠPZ);
- Vyhláška č. 202/2016 Sb., o vedení dokumentace škol a školských zařízení a školní matriky a o předávání údajů z dokumentace škol a školských zařízení.

### 3.7 Zabezpečení výuky žáků dospělých

Ukazuje se, že část dospělých má problémy se základy čtenářské gramotnosti, numerické gramotnosti a s používáním digitálních přístrojů v běžném životě. Nedostatečné základní dovednosti nejsou na první pohled postřehnutelné, ale mohou být důvodem nižšího uplatnění jak v profesním, tak v osobním životě. Bez základních dovedností a s nízkou kvalifikací jsou tyto lidé více ohroženi nezaměstnaností, chudobou a sociálním vyloučením. Nízká úroveň dovedností má také negativní dopad na ekonomiku. Vlivem technologických i dalších změn potřebují lidé nové dovednosti a nové způsoby, jak se učit. Celoživotní učení se tak stává nezbytností. Naše společnost a trh práce se působením technologií mění závratným tempem. Aby se zlepšily životní šance lidí, je nezbytně nutné podpořit získávání nových dovedností, a to s pomocí komplexních strategií se správně definovanými potřebami trhu práce.

Vzdělávání dospělého žáka se může uskutečňovat, za podmínek daných školským zákonem, podle individuálního vzdělávacího plánu.

### 3.8 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Problematika bezpečnosti práce, hygieny práce a požární ochrany je součástí teoretického i praktického vyučování. Vychází z požadavků platné legislativy pro danou oblast. Výchova k bezpečné práci neohrožující zdraví je součástí vzdělávání.

Škola provádí technická i organizační opatření k eliminaci všech rizik spojených zejména s praktickým vyučováním. Se všemi riziky jsou žáci prokazatelně seznámeni:

- svými třídními učiteli při zahájení školní výuky v každém školním roce;
- organizátory mimoškolních aktivit (exkurze, výlety, sportovní kurzy aj.) před zahájením akce;
- na jednotlivých pracovištích při prvním vstupním školení o BOZP.

Rizika, která nejdu eliminovat, jsou částečně omezena používáním osobních ochranných pomůcek, které žáci dostávají bezplatně. Jejich používání je důsledně kontrolováno a musí být dodržováno.

V praktickém vyučování jsou žáci seznamováni s návody k obsluze jednotlivých strojů a zařízení a s místními provozně bezpečnostními předpisy. V teoretickém vyučování jsou žáci vedeni k dodržování místních provozních řádů ve specializovaných učebnách, laboratořích a tělocvičně.

Ke zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví přispívají i akce pořádané školou v rámci prevence proti negativním jevům.

### 3.9 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy. Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků.

Průřezové téma **Člověk a životní prostředí** se nejvíce promítne do celkového provozu školy (třídění komunálního odpadu, šetrné zacházení s energiemi a materiálem, péče žáků o zeleň a okolí školy). Environmentální výchova a vzdělávání má úzkou vazbu nejen na odborné předměty, ale stává se rovněž nedílnou součástí školních exkurzí. Ve složce všeobecného vzdělávání je průřezové téma začleněno především do přírodovědného vzdělávání v tématech ekologie a člověk a životní prostředí, dále je začleněno v společenskovědním vzdělávání, estetickém vzdělávání a vzdělávání pro zdraví.

Průřezové téma **Člověk a svět práce** doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Průřezové téma **Informační a komunikační technologie** se prolíná ve všech předmětech. Cílem je vytvořit u žáků dovednosti a návyky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Je zřejmé, že s rozvojem vzdělávání v IKT na základní škole je úkolem střední školy mj. vyrovnání úrovně připravenosti žáků na určitý standard a poskytování hlubšího vzdělání v závislosti na potřebách jednotlivých oborů vzdělání.

### 3.10 Uplatnění kompetencí a průřezových témat ve ŠVP

Znak / znázorňuje uplatňované kompetence a průřezová témata.

#### Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Komunikativní kompetence
4. Personální a sociální kompetence
5. Občanské kompetence a kulturní povědomí
6. Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání
7. Matematické kompetence
8. Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

#### Odborné kompetence

1. Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
2. Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb
3. Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného zdroje
4. Uplatňovat estetické zásady výtvarně-užitkové tvorby a využívat výtvarných zkušeností
5. Zhotovovat zlatnické a klenotnické výrobky, být řemeslně zručný

#### Průřezová témata

1. Občan v demokratické společnosti
2. Člověk a životní prostředí
3. Člověk ve světě práce
4. Informační a komunikační technologie

## Uplatnění kompetencí a průřezových témat ve ŠVP

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Klíčové kompetence								Odborné kompetence					Průřezová témata			
	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	1	2	3	4
<b>Jazykové vzdělávání</b>																	
Český jazyk	/	/	/	/	/	/	/	/						/		/	/
Cizí jazyk - AJ	/	/	/	/		/		/	/	/	/			/	/	/	/
<b>Společenskovední vzdělávání</b>																	
Občanská nauka	/	/	/	/			/	/	/		/			/	/	/	/
<b>Přírodovědné vzdělávání</b>																	
Základy přírodních věd	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/				/	/	/
<b>Matematické vzdělávání</b>																	
Matematika	/	/	/	/	/	/	/	/							/	/	/
<b>Estetické vzdělávání</b>																	
Estetická výchova	/	/	/	/	/			/						/	/	/	/
<b>Vzdělávání pro zdraví</b>																	
Tělesná výchova	/	/	/	/	/									/			/
<b>Vzdělávání v IKT</b>																	
Informační a komunikační technologie	/	/	/	/	/	/	/	/						/	/	/	/
<b>Ekonomické vzdělávání</b>																	
Ekonomika			/	/	/			/								/	
<b>Umělecko-historická a výtvarná příprava</b>																	
Výtvarná příprava	/	/	/									/	/	/	/	/	/
Dějiny umění	/	/	/									/	/	/	/	/	/
<b>Techniky a technologická příprava</b>																	
Technologie	/	/				/		/				/	/		/	/	
Materiály	/					/		/				/	/		/	/	
Odborný výcvik		/	/	/	/	/		/				/	/		/	/	
<b>Realizace šperků</b>																	
Odborný výcvik		/	/	/	/	/		/				/	/		/	/	

### 3.11 Organizace přijímacího řízení a kritéria pro přijímání žáků ke vzdělávání

Přijímání žáků ke studiu se řídí školským zákonem č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Základním předpokladem pro přijetí je splnění podmínek zdravotní způsobilosti, které jsou stanoveny v nařízení vlády č. 211/2010 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Organizace přijímacího řízení probíhá podle platné vyhlášky MŠMT v termínech stanovených pro přijímací řízení v daném školním roce.

Škola si provádí průzkum zájmu o studium na burzách škol a při dnech otevřených dveří; podle zjištěného zájmu ředitel školy upraví podmínky přijímacího řízení pro daný školní rok. Škola přijímá úspěšné zájemce až do naplnění kapacity oboru. Kritéria pro přijetí jsou vyhlášována a veřejně přístupná v zákonem stanovených lhůtách. Konkrétní podmínky přijímacího řízení pro daný školní rok jsou aktualizovány na webových stránkách školy.

Do oboru zlatník a klenotník je žák přijímán na základě talentové zkoušky. Ta probíhá v ateliérech školy a zahrnuje kresbu a modelování podle předlohy. Kresba se provádí tužkou (včetně stínování), úkolem při modelování je zobrazit daný předmět. Komise výtvarníků školy přidělí žákovi za jednotlivé části zkoušky body a podle bodového zisku je sestaveno pořadí úspěšnosti. Kritéria pro stanovení bodů jsou v daném školním roce zveřejněna na webových stránkách školy.

Vzdělávací program je určen pro dívky i chlapce, kteří splnili povinnou školní docházku a podmínky přijímacího řízení. Uchazeči o studium, kterým byla diagnostikovaná některá specifická porucha učení, či žáci se zvláštními potřebami vyplývajícími z jejich zdravotního stavu mají průběh přijímacího řízení upraven.

### 3.12 Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělání se ukončuje závěrečnou zkouškou; dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy.

Závěrečná zkouška probíhá podle jednotného zadání ZZ a skládá ze tří částí:

- 1) Písemná zkouška – jednotné zadání obsahuje více témat, ředitel školy každému žákovi vygeneruje a přidělí jedno téma. Témata jsou odborné poznatky daného oboru dle jednotlivých zaměření.
- 2) Praktická zkouška – ředitel vybírá z jednotného zadání nejméně 1 téma. Vybere-li jich více, žáci si téma losují. Praktická zkouška z odborného výcviku probíhá ve vlastních dílnách v areálu školy.
- 3) Ústní zkouška – jednotné zadání obsahuje více témat, ze kterých ředitel školy může vybrat 25 – 30 témat a žák si jedno z nich vylosuje. Témata ústní zkoušky zahrnují otázku z odborných předmětů, otázku z dějin umění a otázku z oblasti světa práce.

Závěrečná zkouška probíhá v prostorách teoretického vyučování školy (písemná a ústní část) a na pracovištích odborného výcviku v termínech určených ředitelem školy.

### 3.13 Realizace dalších vzdělávacích a mimovyučovacích aktivit

Žáci se zúčastňují exkurzí v podnicích a firmách zaměřených na výrobu šperků, v galeriích a jiných institucích prezentujících šperky historické i současné a besedují s odborníky. Spolupráce se všemi výše uvedenými institucemi je na velmi dobré úrovni.

Žáci se se svými učiteli aktivně přidávají k akci Čistá Vysočina.

Pohybově nadaní žáci se pravidelně zúčastňují různých sportovních soutěží a reprezentují školu. Sportovní reprezentanti školy se pravidelně umisťují na čelních pozicích v turnajích, závodech či atletických pohárech středních škol kraje.

Škola zajišťuje a podporuje výměnné pobyty žáků, partnerské školy máme v Německu, Rakousku, na Ukrajině, na Slovensku, v Rusku, v Bulharsku i ve Francii.

Ve škole je žákům nabízena účast ve velkém množství kroužků a zájmových útvarů. Vzhledem k široké škále oborů na škole je nabídka opravdu pestrá. Aktualizovaná nabídka je pro každý školní rok zveřejněna na webových stránkách školy. Všechny zájmové aktivity jsou žákům poskytovány zdarma.

### **3.14 Materiální a personální zabezpečení výuky**

Škola disponuje dostatečným počtem učeben i dalších prostorů nutných k provozu školy. V současné době má škola 23 učeben, z toho 21 s kapacitou 30 míst a 2 učebny pro výuku odborných skupin s kapacitou 20 míst. V provozu je 1 chemická laboratoř a 1 cvičný ošetřovatelský pokoj. Škola vybudovala v roce 2006 multimediální učebnu s kapacitou 30 míst, kde je využita interaktivní tabule, dataprojektor a výpočetní technika k výuce vybraných předmětů. Další multimediální učebna se stejným vybavením vznikla z přednáškového sálu. Kapacita domova mládeže je 190 míst, kapacita jídelny je 120 míst. Škola má bezbariérový přístup.

Kromě budovy školy, kde jsou učebny a laboratoře, škola vlastní 3 budovy domova mládeže, částečně upravené pro vyučování, jídelnu a kuchyň, tělocvičnu, dílny odborného výcviku. Všechny budovy tvoří uzavřený areál propojený spojovacími chodbami. Materiální vybavení školy je uspokojivé, průběžně se inovuje a doplňuje. Specializované učebny slouží k výuce cizích jazyků, výpočetní techniky, chemie, biologie, ošetřovatelství, výtvarné a hudební výchovy. Je v nich umístěn dataprojektor a počítač pro potřeby vyučujícího. Ve všech učebnách jsou keramické tabule, jež jsou po všech stránkách vhodnější, dataprojektory a počítače k využití výukových programů ve vyučování. V chemické laboratoři je 30 míst pro provádění laboratorních prací. Odborné kabinety soustřeďují pomůcky potřebné k doplnění výkladu učiva a k výuce všeobecně vzdělávacích předmětů. Kabinety jsou postupně doplňovány o další získané pomůcky. Velká zasedací místnost školy (aula) má kapacitu 120 míst a slouží pro přednáškovou a společenskou činnost i k výuce.

V prostorách školy a domova mládeže jsou k dispozici 3 plně vybavené jazykové učebny a 3 počítačové učebny s neomezeným připojením k internetu.

K využití pedagogům i žákům slouží velkokapacitní kopírka a tiskárna, 3 laserové tiskárny, kopírky a skenery a větší počet inkoustových tiskáren. Učebny výpočetní techniky využívají nejnovější výpočetní techniku.

Knihovna školy má již více než 10 000 svazků, větší část je určena pro potřeby a volný čas žáků. Část učitelské knihovny obsahuje především odborné publikace sloužící k průběžnému vzdělávání učitelů. Veškerá literatura je dostupná i žákům, půjčování knih probíhá pravidelné výpůjční době. Knižní fond je průběžně doplňován a rozšiřován o další publikace a výukové CD-ROM.

Pro potřeby pedagogů i žáků škola odebírá řadu metodických i odborně zaměřených časopisů, např. Estetická výchova, Výtvarná výchova, Moje psychologie, Dějiny a současnost, Fotografování a další. Výuka jazyků je posílena prací s cizojazyčnými tiskovinami a časopisy.

Škola je plně vybavena dílnami pro odborný výcvik jednotlivých řemesel. Jsou to brusičská dílna, rytebná skla, malírna skla, školní huť a dílna pro vitráže. Se zaváděním nových oborů a nových materiálů postupně vznikly další prostory pro odborný výcvik – truhlářská, keramická, zlatnická a aranžérská dílna, v laboratoři byla vytvořena čtyři pracoviště pro tvorbu a výrobu skleněných figurek. V odloučeném pracovišti v Lipnici nad Sázavou provozuje škola ve vlastním zařízení dílnu pro výuku kameníků a kovářů.



Zlatnická dílna se nachází v přízemí budovy B. Prostor dílny poskytuje dvanáct pracovních míst, kde žáci vytvářejí šperky klasických a historických vzorů a realizují soupravy šperků podle vlastních návrhů. Každé pracovní místo je vybavené hořákem, který je nezbytným předpokladem pro práci zlatníka - umožňuje mu kompletovat jednotlivé části šperku technikou tvrdého pájení.

Je zde vyčleněno samostatné pracoviště pro zasazování drahých kamenů. Další, tzv. „mokrě pracoviště“ slouží k dosažení dokonalé čistoty šperku a aplikaci vhodné povrchové úpravy. Ta neplní pouze funkci estetickou, ale zároveň zajišťuje zlepšení mechanických vlastností povrchu či zvýšení odolnosti proti korozi. Škola také získala osvědčení o zahájení činnosti s drahými kovy, což žákům umožní vytvářet originální soupravy šperků ze stříbra a zajistí propojení výuky s budoucí praxí v oboru.

Nejlepší práce žáků jsou prezentovány na různých výstavách uměleckých řemesel, burzách středních škol, na akcích předvádějících rukodělnou činnost. Škola od roku 2002 pořádá v dvouletých cyklech tzv. Bienale, což je přehlídka nejlepších prací žáků i pedagogů školy. Pravidelnými hosty a účastníky jsou umělecké střední i vysoké školy z České republiky a ze zahraničí, s nimiž škola postupně navázala spolupráci.

Od školního roku 2005/2006 škola realizuje praktickou část výuky bakalářského studijního programu Konzervování-restaurování objektů kulturního dědictví, který je akreditován společně s Fakultou chemické technologie VŠCHT v Praze. Praktickou výuku zajišťují výhradně pedagogové školy.

Škola provozuje vlastní prodejnu žákovských výrobků.

Učitelský sbor je plně kvalifikovaný a aprobovaný. Většina učitelů má dlouhodobé zkušenosti s výukou v tříletých i čtyřletých učebních a studijních oborech, ale i v dalších formách středoškolského vzdělávání. Učitelé se často účastní odborných seminářů a doplňují si nové poznatky z oboru. Výuka cizích jazyků je zajištěna na vysoké úrovni, neboť učitelé s aprobační pro výuku cizího jazyka vyučují současně na vyšší odborné škole a gymnáziu. Učitelé pracují v liberálním prostředí, které jim umožňuje využití nejvhodnějších pedagogických metod, výukových strategií a vlastního tvůrčího postupu.

### **3.15 Charakteristika spolupráce se sociálními partnery**

Při škole je v souladu se školským zákonem zřízena Školská rada, která úzce spolupracuje s vedením školy; na aktivitách školy se podílí také studentská samospráva.

Při škole pracuje také SRPDŠ (Sdružení rodičů a přátel dětí školy). Schůzky probíhají dvakrát ročně, v listopadu a v dubnu.

V rámci prevence sociálně patologických jevů škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Havlíčkově Brodě.

Spolupráce s úřadem práce je zaměřena na sledování uplatnění absolventů na trhu práce. Pravidelným hodnocením je možné reagovat na poptávku trhu práce. Cílem je minimalizovat počet absolventů, kteří budou po ukončení studia nezaměstnaní. Všichni žáci se během studia zúčastní besedy s úřadem práce. Cílem besedy je seznámení žáků s činností úřadu práce, s možnostmi pomoci při hledání vhodného uplatnění po absolvování studia, s podmínkami podpory v nezaměstnanosti, s podmínkami eventuální rekvalifikace a aktuální situací na trhu práce a s aktuální nezaměstnaností.

Důležitou roli ve spolupráci se školou hraje Město Světlá nad Sázavou a podpora jeho zastupitelských orgánů a vedení města. Zástupci školy úzce spolupracují s představiteli města; ti jsou do školy zváni na přednášky a také jsou pravidelně čestnými hosty při každoročním slavnostním vyřazování absolventů. O práci školy je světelská veřejnost pravidelně informována na stránkách Světelského zpravodaje, na sociálních sítích a v neposlední řadě na webových stránkách školy.

Zřizovatelem naší školy je Kraj Vysočina. Prostřednictvím Odboru školství, mládeže a sportu řídí metodicky a ekonomicky školu. Jmenuje a odvolává se souhlasem MŠMT ředitele, provádí přerozdělení finančních prostředků na platy zaměstnanců a rozpočtově přiděluje finanční prostředky na provoz a investice. Zároveň provádí i kontrolní činnost jejich hospodárného využívání.

### 3.16 Rozvoj gramotností – čtenářské, matematické a finanční

#### 3.16.1 Čtenářská gramotnost

Čtenářská gramotnost je součástí informační gramotnosti, která zahrnuje schopnost pracovat s informacemi, využívat je a aplikovat v životě.

Čtenářsky gramotný jedinec:

- má dobrý vztah ke čtení a vnitřní potřebu číst;
- je schopen porozumět textu na doslovné úrovni;
- umí text kriticky posoudit a vyvozovat vlastní závěry;
- dokáže poznatky sdílet a předávat;
- dovede poznatky aplikovat ve svém vlastním životě a pro svůj další rozvoj.

Výuka ve škole vhodným způsobem realizuje a rozvíjí čtenářskou gramotnost provozem vlastní školní knihovny, odbornou literaturou spravovanou odpovědnými osobami.

Učitel zařazuje v hodinách práci s textem, zadává referáty, učí žáka, jak pracovat s informačními zdroji. Vede žáky k tomu, aby získali dovednosti a schopnosti orientovat se v textu a využívat různé druhy textů nejen během studia, ale i v každodenním životě.

Základním předmětem pro rozvoj čtenářské gramotnosti je **estetická výchova**, protože zde žáci pracují nejen s informačními a odbornými texty, ale také s texty uměleckého charakteru; učí se jim porozumět, umí je rozpoznat a dokáží zhodnotit informační přínos všech typů textů. Volbou ukázek uměleckých textů učitel také pomáhá žákům orientovat se v množství knižní produkce, učí je vybírat díla kvalitní a odlišit je od knih umělecky i obsahově méně hodnotných.

Velkou měrou se na rozvoji čtenářské gramotnosti podílejí **všechny ostatní předměty**, neboť ve všech jsou žáci vedeni k práci s textem a ke kritickému vyhodnocení čteného textu a jeho obsahu.

#### 3.16.2 Matematická gramotnost

Učitel vede žáky k tomu, aby pronikli do matematiky tak, aby splňovala jejich životní potřeby jako tvořivého, zainteresovaného a přemýšlivého občana. Žák matematické znalosti a dovednosti používá k vymezení, formulování a řešení problémů.

Matematicky gramotný jedinec:

- rozvíjí abstraktní představivost;
- rozvíjí logické myšlenkové postupy;
- rozvíjí kritické myšlení;

- dokáže propojit předmět s praxí, životem;
- umí pracovat s tabulkami, grafy;
- vytváří ucelené struktury poznatků.

Výuka ve škole vhodným způsobem realizuje a rozvíjí matematickou gramotnost, Učitel využívá prostředků ICT, zařazuje v hodinách práci s tabulkami, grafy, zadává referáty, učí žáka, jak pracovat s informačními zdroji.

Základním předmětem pro rozvoj matematické gramotnosti je matematika, která plní veškeré úkoly a cíle uvedené výše. Velký podíl mají všeobecné i odborné předměty, v nichž žáci pracují s různými typy výpočtů a statistickými údaji ve formě tabulek a grafů.

Menší měrou k rozvoji matematické gramotnosti přispívají i humanitní předměty, kde se žáci musí orientovat v čase a pracovat s časovou osou. Okrajově pak i ostatní vyučované předměty, neboť není ani jeden, kde by žáci nenarazili na číselné a statistické údaje, s nimiž pak musí pracovat.

### 3.16.3 Finanční gramotnost

Učitel vede žáky k tomu, aby pronikli do problematiky finanční gramotnosti tak, aby jedinec na základě získaných znalostí, dovedností a hodnotových postojů finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb.

#### Finančně gramotný občan

- orientuje se v problematice peněz a cen;
- je schopen odpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet, včetně správy finančních aktiv a pasiv s ohledem na měnící se životní situace;
- orientuje se na trhu finančních produktů a služeb;
- umí si zvolit vhodný pojistný produkt;
- dokáže efektivně využít portfolio pro snížení rizika investování;
- umí efektivně využít vlastní a cizí zdroje financování.

Výuka ve škole vhodným způsobem realizuje a rozvíjí finanční gramotnost především v předmětu **občanská nauka**. Na občanskou nauku úzce navazuje matematika, která v obecné rovině rozvíjí abstraktní představivost, logické myšlenkové postupy a schopnost pracovat s tabulkami, grafy, a informační a komunikační technologie, které učí zpracovávat a ukládat či naopak vyhledávat potřebné údaje.

Okrajově k rozvoji finanční gramotnosti přispívají i **český jazyk a estetická výchova** vhodně volenými ukázkami ze života v minulosti i dnes, **cizí jazyky**, které žáky seznamují s měnami a financemi v cizích zemích.

### 3.17 Výchova k podnikavosti

Učitel vede žáky k tomu, aby pronikli do problematiky iniciativy a podnikavosti tak, aby jedinec na základě získaných znalostí, dovedností a hodnotových postojů byl schopen převádět myšlenky do praxe, byl tvořivý, schopný nést rizika, řídit a plánovat s cílem dosáhnout určitých cílů. Tyto schopnosti jsou přínosem pro jednotlivce nejen v každodenním životě doma a ve společnosti, ale i na pracovišti.

#### Občan vedený k podnikavosti

- má finanční povědomí, vidí finanční souvislosti;
- má kritické myšlení, je schopen orientovat se v informacích a vyhodnocovat je;

- vidí vhodné příležitosti, iniciativu a aktivitu, umí je využít;
- má kreativní myšlení a tvořivost, je schopen přicházet s nápady a rozvíjet je;
- je schopen týmové práce;
- má strategické myšlení, schopnost zpracovat nápady, předvídat a plánovat;
- je flexibilní, přizpůsobuje se změnám;
- je vytrvalý a má smysl pro zodpovědnost;
- přijímá rizika a akceptuje přiměřená rizika;
- má aktivní přístup k životu.

Výuka ve škole vhodným způsobem realizuje a rozvíjí výchovu k podnikavosti. Učitel využívá prostředků ICT, příklady z praxe, zařazuje v hodinách práci s tabulkami, grafy, zadává referáty, učí žáka, jak pracovat s informačními zdroji.

Výchova k podnikavosti je součástí kultury celé školy, tedy je vědomě rozvíjena ve většině předmětů. Žáci jsou seznamováni s podnikáním jako plnohodnotnou alternativou kariéry zaměstnance. Je jim poskytována příležitost přemýšlet a jednat podnikavým způsobem. Škola umožňuje žákům, aby získali praktické zkušenosti související se světem práce. Ve většině předmětů jsou rozvíjeny měkké dovednosti, jako je řešení problémů, rozhodování a vyhodnocování rizik.

## 4. Učební plán

### 4.1. Rámcové rozvržení obsahu vzdělávání

RVP		ŠVP					
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. h/t	Vyučovací předmět		Počet týdenních hodin			
				1.	2.	3.	celkem
<b>Povinné předměty</b>							
<i>Jazykové vzdělávání</i>	3	ČJ	Český jazyk	1	1	1	<b>3</b>
	6	CJ	Cizí jazyk	2	2	2	<b>6</b>
<i>Společenskovední vzdělávání</i>	3	ON	Občanská nauka	1	1	1	<b>3</b>
<i>Přírodovědné vzdělávání</i>	3	ZPV	Základy přírodních věd	2	2	-	<b>4</b> 3+1*
<i>Matematické vzdělávání</i>	4	Ma	Matematika	2	2	2	<b>6</b> 4+2*
<i>Estetické vzdělávání</i>	2	EV	Estetická výchova	1	1	-	<b>2</b>
<i>Vzdělávání pro zdraví</i>	3	TV	Tělesná výchova	2	2	2	<b>6</b> 3+3*
<i>Vzdělávání v IKT</i>	3	IKT	Informační a komun. technologie	1	1	1	<b>3</b>
<i>Ekonomické vzdělávání</i>	2	Ek	Ekonomika	-	-	2	<b>2</b>
<i>Umělecko- historická a výtvarná příprava</i>	8	VPř	Výtvarná příprava	2	2	1	<b>5</b>
		DU	Dějiny umění	1	1	1	<b>3</b>
<i>Techniky a technologická příprava</i>	22	Te	Technologie	2	2	3	<b>7</b>
		Mt	Materiály	1	1	1	<b>3</b>
		OV	Odborný výcvik	4	4	4	<b>12</b>
<i>Realizace šperků</i>	25	OV	Odborný výcvik	11	11	14	<b>36</b> 25+11*
<i>Disponibilní hodiny</i>	15						
<b>Celkem</b>	<b>99</b>		<b>Celkem</b>	<b>33</b>	<b>33</b>	<b>35</b>	<b>101</b>

#### 4.2. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

RVP			ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání		Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za studium	
	týdenních	celkový		týdenních	celkový
<b>Povinné předměty</b>					
<i>Jazykové vzdělávání</i>	3	96	Český jazyk	3	96
	6	192	Cizí jazyk	6	192
<i>Společenskovední vzdělávání</i>	3	96	Občanská nauka	3	96
<i>Přírodovědné vzdělávání</i>	3	96	Základy přírodních věd	4	128
<i>Matematické vzdělávání</i>	4	128	Matematika	6	192
<i>Estetické vzdělávání</i>	2	64	Estetická výchova	2	64
<i>Vzdělávání pro zdraví</i>	3	96	Tělesná výchova	6	192
<i>Vzdělávání v IKT</i>	3	96	Informační a komunikační	3	96
<i>Ekonomické vzdělávání</i>	2	64	Ekonomika	2	64
<i>Umělecko- historická a výtvarná příprava</i>	8	256	Výtvarná příprava	5	160
			Dějiny umění	3	96
<i>Techniky a technologická příprava</i>	22	704	Technologie	7	224
			Materiály	3	96
			Odborný výcvik	12	384
<i>Realizace šperků</i>	25	800	Odborný výcvik	36	1152
<i>Disponibilní hodiny</i>	15	480			
<b>Celkem</b>	<b>99</b>	<b>3168</b>	<b>Celkem</b>	<b>101</b>	<b>3232</b>
			z toho disponibilní hodiny	17	544

**Poznámky k učebnímu plánu ŠVP:**

- 1) Vyučovaným cizím jazykem je anglický jazyk.
- 2) Disponibilní hodiny (17 hod.) jsou rozděleny do těchto vzdělávacích oblastí:
  - přírodovědné vzdělávání – 1 hod.
  - matematické vzdělávání – 2 hod.
  - vzdělávání pro zdraví – 3 hod.
  - realizace šperků – 11 hod.
- 3) Odborná praxe je v prvním a druhém ročníku 15 hodin týdně (3 dny), ve třetím ročníku 18 hodin týdně (3 dny).

**4.3. Rozvržení týdnů ve školním roce**

Ročník	1.	2.	3.
Vyučování podle rozpisu učiva	<b>34</b>	<b>34</b>	<b>28</b>
Sportovní výcvikový kurz	1	1	0
Závěrečná zkouška a přípravné období na ZZ	0	0	2
Časová rezerva, opakování učiva, exkurze, výchovně-vzdělávací akce apod.	5	5	7
<b>Celkem</b>	<b>40</b>	<b>40</b>	<b>37</b>

**5. Učební osnovy**

Učební osnovy vyjadřují výsledky a obsah vzdělávání v jednotlivých vyučovaných předmětech, a to v souladu s RVP, profilem absolventa ŠVP a hodinovou dotací předmětu, která je vždy uvedena na začátku každého předmětu ve formě tabulky.

## Učební osnova vyučovacího předmětu

### 5.1 Český jazyk

#### Hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin týdně	1	1	1	3
hodin celkem	34	34	28	96

#### 1. Pojetí vyučovacího předmětu

##### Cíle předmětu

Předmět realizuje obsah vzdělávací oblasti RVP Vzdělávání a komunikace v českém jazyce. Vychovává žáky ke sdělnému jazykovému projevu. Obecným cílem je rozvíjet komunikativní kompetence žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací. Jazykové vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

Bez zvládnutí mateřského jazyka není možné rozvíjet další kompetence. Proto vzdělávání v oblasti jazyka směřuje k tomu, aby žáci pochopili systém mateřského jazyka a na tomto základu aby zvládli jazyky cizí; aby se uměli vyjadřovat souvisle a srozumitelně ve všech oblastech praktického života, aby dokázali formulovat, vysvětlovat i obhajovat své názory a postoje. Dalším cílem je naučit žáky získávat informace z různých zdrojů, kriticky je zhodnotit a předávat dál s ohledem na příjemce a komunikační situaci.

K dosažení cílů přispívá i provázanost s předmětem estetická výchova. Vzdělávání v této oblasti dále prohlubuje jazykové učivo a kultivuje jazykový projev žáka.

##### Charakteristika učiva

Učivo propojuje tři oblasti vědomostí a dovedností.

První je jazykové vzdělávání, které navazuje úzce na učivo ZŠ; žák si upevňuje a prohlubuje znalosti tvarosloví, skladby a pravopisu tak, aby se dovedl vyjadřovat v souladu s pravidly a principy mateřského jazyka. Tematické celky této části učiva jsou zařazeny ve všech ročnících a postupně se doplňují a prohlubují.

Druhou oblastí je slohová a komunikační výchova vedoucí k tomu, aby žák dovedl zformulovat různé jazykové útvary mluvené i psané vždy s ohledem na situaci, a to jak v běžném životě, tak i ve své profesi.

Třetí oblastí je práce s textem jako zdrojem informací, a to v oblasti všech funkčních stylů, ovšem s důrazem na odborné texty dané profese.

##### Strategie výuky

Výuka probíhá především v kmenové učebně. Je zaměřena prakticky, většina hodinové dotace je využívána k rozvoji praktických činností – práce s texty, jejich tvorba i oprava chyb skrytých v textu, zvládnutí různých technik četby s důrazem na čtení studijní, vytváření a kritické hodnocení různých slohových útvarů, práci s Pravidly českého pravopisu. Pravidelnou součástí hodin je rozbor nedostatků ve vyjadřování vlastním i v textech získaných z médií a dalších zdrojů. V každém ročníku je napsána jedna slohová práce na zadaná témata; tato kontrolní práce je připravena soustavou dílčích úkolů ze slovní zásoby i větné stavby daného slohového útvaru.



Teoretické poznatky o jazyce jsou zařazovány jen v míře nezbytně nutné, a to hlavně s ohledem na požadavky výuky cizího jazyka.

Ve výuce se uplatní také práce s prostředky IKT, které musí žák aplikovat při vytváření vlastních psaných projevů zejména v profesní oblasti.

### **Hodnocení výsledků žáků**

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Znamky jsou získávány průběžně po celé klasifikační období, a to formou doplňovacích a korekturních cvičení, vědomostních testů, hodnocením slohových projevů, zadaných úkolů i klasickým ústním zkoušením.

Slovní hodnocení se uplatňuje při vyhodnocování všech typů aktivit a úkolů i při individuálních aktivitách žáka a slouží hlavně k pozitivní motivaci.

Výkony znevýhodněných žáků jsou hodnoceny podle doporučení pedagogicko-psychologické poradny.

### **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí**

Vzdělávání v českém jazyce směřuje k takovému zvládnutí úrovně klíčových kompetencí, které umožní dorozumívat se, spolupracovat, vyhledávat a zpracovávat získané informace.

#### **Kompetence k učení**

Absolventi by měli

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- využívat ke svému vzdělávání různé informační zdroje;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

#### **Kompetence k řešení problémů**

Absolventi by měli

- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení a navrhnout řešení;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- spolupracovat při řešení s jinými lidmi.

#### **Komunikativní kompetence**

Absolventi by měli

- vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, a to v mluveném i psaném projevu;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění příslušné odborné kvalifikace;
- vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

#### **Personální a sociální kompetence**

Absolventi by měli

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, pracovní orientace a životních podmínek;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

#### **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Absolventi by měli

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost.

### **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Absolventi by měli

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, tedy i vzdělávání;
- komunikovat vhodně s potencionálními zaměstnavateli.

### **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi**

Absolventi by měli

- pracovat s počítačem a dalšími prostředky IKT;
- učit se používat nové aplikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů;
- kriticky přistupovat k získaným informacím.

### **Aplikace průřezových témat**

#### **Občan v demokratické společnosti**

- naučí se naslouchat druhým lidem, respektovat je, zvažovat jejich názor i přijímat jiné názory, jsou-li vhodnější nebo přesnější;
- naučí se pomocí získaných znalostí navazovat vstřícné mezilidské vztahy a předcházet konfliktním situacím;
- učí se vyjednávat a přijímat rozumné kompromisy.

#### **Člověk a svět práce**

- učí se prezentovat sám sebe při jednání s případným zaměstnavatelem;
- sestaví texty potřebné při vyhledávání pracovního místa (životopis, odpověď na inzerát apod.);
- zvládne přijímací pohovor a výběrové řízení.

#### **Informační a komunikační technologie**

- rozvíjí své kritické a konstruktivní myšlení, naučí se rozlišit věcné argumenty od propagandy a manipulující rétoriky;
- využije informací získané v médiích ke svému prospěchu.

#### **Mezipředmětové vztahy**

- Cizí jazyk
- Estetická výchova
- Občanská nauka
- Informační a komunikační technologie

## 2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
<b>1. ročník</b>	
<b>Žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se v soustavě jazyků;</li> <li>- rozliší spisovný jazyk od jeho nespisovných podob;</li> <li>- ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní situaci a účelu textu;</li> <li>- řídí se pravidly správné výslovnosti;</li> <li>- v psaném projevu respektuje pravopis, dovede pracovat s normativními příručkami;</li> <li>- používá adekvátní slovní zásobu včetně terminologie svého oboru;</li> </ul>	<b>1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- jazyk jako nástroj dorozumění</li> <li>- místo češtiny v rámci ostatních jazyků</li> <li>- spisovné a nespisovné podoby</li> <li>- praktické zvládnutí pravopisu</li> <li>- slovní zásoba a její členění</li> <li>- úvod do morfologie – členění slovních druhů</li> <li>- úvod do syntaxe – druhy vět dle obsahu</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- vystihne charakteristické znaky různých druhů textu;</li> <li>- rozpozná funkční styl a základní slohové útvary;</li> <li>- posoudí a opraví kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu;</li> <li>- zvládne vytvořit útvary prostě sdělovacího stylu;</li> </ul>	<b>2. Komunikační a slohová výchova</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podstata slohu, slohotvorní činitele</li> <li>- dialogy a monology</li> <li>- projevy připravené a nepřipravené</li> <li>- slovní jednotky z hlediska stylového zbarvení</li> <li>- funkční styl prostě sdělovací a jeho útvary, osobní dopis</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- dovede se orientovat v obsahu knižní publikace i dílčího textu, rozumí obsahu celku i jeho částem;</li> </ul>	<b>3. Práce s textem</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- techniky a druhy čtení, orientace v textu</li> <li>- zpětná reprodukce textu</li> </ul>
<b>2. ročník</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- v psaném projevu respektuje pravopis, dovede pracovat s normativními příručkami;</li> <li>- používá adekvátní slovní zásobu včetně terminologie svého oboru, umí najít český ekvivalent k běžným přejatým slovům;</li> <li>- v písemném i mluveném projevu užívá správně poznatky z tvarosloví i skladby;</li> <li>- pozná a umí odstranit chybné tvary slov;</li> </ul>	<b>1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- obohacování slovní zásoby se zřetelem k odborné terminologii</li> <li>- tvarosloví – definice slovních druhů a jejich tvary se zaměřením na pravopisnou normu</li> <li>- skladba – druhy vět, věta jednoduchá, větné členy (se zaměřením na pravopisnou normu)</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- vystihne charakteristické znaky různých druhů textu;</li> <li>- rozpozná funkční styl a základní slohové útvary;</li> <li>- posoudí a opraví kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu;</li> <li>- zvládne vytvořit vybrané slohové útvary v souladu s normami českého jazyka;</li> <li>- odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru, zvládá základní útvary odborného stylu se zřetelem ke své profesi;</li> </ul>	<b>2. Komunikační a slohová výchova</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- funkční styly odborný, administrativní a publicistický – základní charakteristika</li> <li>- vybrané slohové útvary jednotlivých funkčních stylů: dopisy úřední, žádost a životopis, vyprávění, popis osoby či věci, odborný popis, návod, výklad, referát</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- dovede se orientovat v obsahu knižní publikace i dílčího textu, rozumí obsahu celku i jeho částem;</li> <li>- je schopen pořádit si z textu výtah, výpisky;</li> <li>- dovede se vyhledat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost;</li> </ul>	<p><b>3. Práce s textem</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- analýza textu z hlediska slovní zásoby, větné struktury, kompozice a stylu</li> <li>- orientace v textu, poznámky, odkazy</li> </ul>
<p><b>3. ročník</b></p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- v psaném projevu respektuje pravopis, dovede pracovat s normativními příručkami;</li> <li>- v písemném i mluveném projevu užívá správně poznatky z tvarosloví i skladby;</li> <li>- vyjadřuje se věcně správně, srozumitelně a souvisle;</li> </ul>	<p><b>1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- opakování náročnějších jevů morfologie</li> <li>- syntax – souvětí, nedostatky větné stavby</li> <li>- stavba a tvorba komunikátu</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- je schopen přednést krátký projev,</li> <li>- umí klást otázky a formulovat odpovědi,</li> <li>- vhodně se prezentuje a umí obhajovat svá stanoviska;</li> <li>- umí pochválit, polemizovat i objektivně kritizovat;</li> </ul>	<p><b>2. Komunikační a slohová výchova</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- komunikační situace</li> <li>- verbální a neverbální komunikace</li> <li>- základy rétoriky – příprava na veřejné vystoupení</li> <li>- diskusní příspěvek, přijímací pohovor, rozhovor se zákazníkem aj.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- má přehled o knihovnách a jejich službách;</li> <li>- má přehled o tisku se zaměřením na své zájmy i svou profesi;</li> <li>- je schopen pořádit si z textu výtah, výpisky;</li> <li>- dovede se vyhledat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost;</li> <li>- rozliší objektivní informace od neobjektivní reklamy a manipulace.</li> </ul>	<p><b>3. Práce s textem a získávání informací</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- knihovny a jejich služby, síť knihoven a jejich využití</li> <li>- noviny, časopisy a periodika jako zdroj informací</li> <li>- techniky čtení (shrnutí)</li> <li>- kritické vyhodnocení získaných údajů</li> <li>- analýza textu z hlediska slovní zásoby, větné struktury, kompozice a stylu</li> </ul>

## Učební osnova vyučovacího předmětu

### 5.2 Anglický jazyk

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin týdně	2	2	2	6
hodin celkem	68	68	56	192

#### 1. Pojetí vyučovacího předmětu

##### Cíle předmětu

Žák se naučí pracovat se slovníkem, odbornými jazykovými publikacemi a dokáže vyhledat potřebné informace. Zpracuje cizojazyčný text, např. návody. Komunikuje v běžných situacích, požádá o pomoc, představí se, zeptá se na cestu, omluví se. Domluví se v restauraci, na hraničním přechodu, na čerpací stanici, celnici apod. Vytvoří souvislý text na dané téma. Během celého studia získá slovní zásobu v rozsahu cca 1500 slov (včetně odborné zásoby).

##### Charakteristika učiva

Žák naváže na znalosti a dovednosti získané na základní škole (základy gramatiky, konverzační témata, např. rodina, seznamování, volný čas, sport, kultura), procvičí konverzaci v situacích reálného života (v restauraci, při seznamování, telefonování atd.). Žák získá odbornou slovní zásobu v návaznosti na odborné předměty a praktickou přípravu, seznámí se s odbornou terminologií a jejím využitím v praxi.

##### Strategie výuky

Výuka bude probíhat v jazykové učebně za využití didaktické techniky. Konverzace se zaměří na rozšíření slovní zásoby (získání nových odborných výrazů z oboru), jednoduchou komunikaci v situacích běžného života a její procvičování. Gramatická oblast je rozdělena do tří ročníků v návaznosti na konverzační témata. Při výuce bude využita učebnice dle výběru vyučujícího a na základě schválení metodické komise, audio a video nahrávky, odborné texty. Výuka povede studenty k využití cizího jazyka v praxi, např. pomocí situačních metod.

##### Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Průběžně bude hodnoceno osvojení slovní zásoby, její rozsah a využití, schopnost komunikace, porozumění mluvenému a psanému textu a orientace v něm. Vyučující bude přihlížet k aktivitě v hodinách a zapojení do školních i mimoškolních aktivit. Znamky budou získávány ústním zkoušením, písemnými testy a v situačních hrách (např. rozhovory, scénky).

##### Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

##### Klíčové kompetence

**Kompetence k učení**, tzn., že absolvent:

- využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

**Kompetence k řešení problémů**, tzn., že absolvent:

- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

**Komunikativní kompetence**, tzn., že absolvent:

- zpracovává administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- dokáže zaznamenat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.).

**Personální a sociální kompetence**, tzn., že absolvent:

- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly, umí podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.

**Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**, tzn., že absolvent:

- vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

**Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi**, tzn., že absolvent:

- umí pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracuje s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních).

**Odborné kompetence**

- vztahují se k výkonu pracovních činností vykonávaných žáky. Tvoří je soubor odborných vědomostí a dovedností, postojů a hodnot požadovaných u žáků, které žáci budou dále využívat v praxi;
- znalost cizího jazyka zvýší možností žáka na trhu práce. Pomůže mu zorientovat se v základních administrativních úkonech (sestavení žádosti o zaměstnání, odpověď na inzerát, přijímací pohovor). Svě znalosti dokáže též využít k orientaci v odborném textu a získání informací. Pomocí jednoduchých frází formuluje své postoje, myšlenky, názory (plány do budoucna, seberealizace). Dokáže se domluvit v běžném životě, v obchodě, v bance, na policii s využitím slovní zásoby (v rozsahu 1500 slov), kterou během studia získal.

**Aplikace průřezových témat**

**Občan v demokratické společnosti**

- naučí se pomocí získaných znalostí navazovat vstřícné mezilidské vztahy a předcházet konfliktním situacím;
- formuluje své myšlenky, postoje a názory (plány do budoucna, seberealizace).

**Člověk a svět práce**

- sestaví životopis, odpověď na inzerát, zvládne přijímací pohovor a výběrové řízení.

**Člověk a životní prostředí**

- obsáhne v odborné terminologii problematiku ochrany životního prostředí, vyjádří zásady zdravého životního stylu.

**Informační a komunikační technologie**

- využije informací získané v médiích ke svému prospěchu.

**Mezipředmětové vztahy**

- Český jazyk
- Občanská nauka
- Informační a komunikační technologie
- Estetická výchova

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
<b>1. ročník</b>	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí přiměřeným souvislým projevům a krátkým rozhovorům rodilých mluvčích pronášených zřetelně spisovným jazykem i s obsahem snadno odhadnutelných výrazů,</li> <li>- odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření,</li> <li>- čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty včetně jednoduchých textů odborných, orientuje se v textu, umí v textu nalézt důležité informace, hlavní a vedlejší myšlenky,</li> <li>- vhodně používá překladové i jiné slovníky v tištěné i elektronické podobě a umí přeložit text přiměřené obtížnosti;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li><b>1. Řečové dovednosti</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Receptivní řečová dovednost sluchová – poslech s porozuměním rodilému mluvčímu</li> <li>- Receptivní řečová dovednost zraková – čtení a práce s textem</li> <li>- Produktivní řečová dovednost ústní</li> <li>- Produktivní řečová dovednost písemná – zpracování textu v podobě reprodukce</li> <li>- Jednoduchý překlad anglického textu</li> </ul> </li> <li><b>2. Jazykové prostředky</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Základy výslovnosti</li> <li>- Slovní zásoba a její tvoření</li> </ul> </li> <li><b>3. Gramatika:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Člen určitý a neurčitý, časování sloves v přítomném čase, tvorba otázek, tvoření záporu, pořádek slov ve větě, osobní, ukazovací a přivlastňovací zájmena, podstatná jména v množném čísle, člen určitý a neurčitý u podstatných jmen, přivlastňování,</li> <li>- Zápor, předložky, číslovky</li> </ul> </li> <li><b>4. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Osobní údaje, životopis</li> <li>- Dům a domov</li> <li>- Volný čas a zábava</li> <li>- Job</li> <li>- Každodenní život</li> </ul> </li> </ul>



<b>2. ročník</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- vyslovuje co nejbližže přirozené výslovnosti,</li> <li>- vhodně aplikuje slovní zásobu včetně vybrané frazeologie,</li> <li>- vhodně uplatňuje základní způsoby tvoření slov daného jazyka,</li> <li>- uplatňuje v písemném projevu správnou grafickou podobu jazyka,</li> <li>- používá běžné gramatické prostředky;</li> </ul>	<p><b>1. Řečové dovednosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Receptivní řečová dovednost sluchová – poslech s porozuměním rodilému mluvčímu</li> <li>- Receptivní řečová dovednost zraková – čtení a práce s textem včetně odborného</li> <li>- Produktivní řečová dovednost ústní</li> <li>- Produktivní řečová dovednost písemná – zpracování delšího textu v podobě reprodukce</li> <li>- Složitější překlad anglického textu</li> </ul> <p><b>2. Jazykové prostředky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Zájmeno some, any</li> <li>- Časování sloves v minulém čase</li> <li>- Řadové číslovky, datum, označení dnů, měsíců a ročních období</li> <li>- Stupňování přídavných jmen</li> <li>- Podstatná jména označující míru, množství a hmotnost</li> <li>- Příslovce</li> <li>- Způsobová slovesa</li> <li>- Odborná terminologie</li> </ul> <p><b>3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Služby</li> <li>- Cestování</li> <li>- Jídlo a pití</li> <li>- Péče o zdraví, zdravý životní styl</li> <li>- Nakupování</li> <li>- Životopis a žádost o práci</li> <li>- Poznátky o zemích studovaného jazyka</li> </ul> <p><b>4. Informace o Velké Británii, USA</b></p>
<b>3. ročník</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjadřuje se ústně i písemně ke stanoveným tématům</li> <li>- vhodně řeší každodenní řečové situace;</li> <li>- má faktické znalosti především o základních geografických, demografických, hospodářských, politických a kulturních faktorech dané země,</li> <li>- zná základní společenské zvyklosti a sociokulturní specifika.</li> </ul>	<p><b>1. Řečové dovednosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Receptivní řečová dovednost sluchová – poslech s porozuměním rodilému mluvčímu</li> <li>- Receptivní řečová dovednost zraková – čtení a práce s delším textem</li> <li>- Produktivní řečová dovednost ústní</li> <li>- Produktivní řečová dovednost písemná – zpracování delšího textu v podobě reprodukce</li> <li>- Složitější překlad anglického textu</li> </ul> <p><b>2. Jazykové prostředky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Grafická podoba jazyka a pravopis</li> <li>- Budoucí čas</li> <li>- Přítomný čas průběhový</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"><li>- Gerundium</li><li>- Předpřítomný čas</li><li>- Porovnávání přídavných jmen</li><li>- Odborná terminologie</li><li><b>3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce</b></li><li>- Vzdělání</li><li>- Česká republika</li><li>- Popis lidí a oblékání</li><li>- Jazykové obraty</li><li>- Komunikační situace</li><li>- Cestování</li><li>- Počasí</li><li><b>4. Poznátky o zemích studovaného jazyka</b></li><li>- Informace ze sociokulturního prostředí příslušných jazykových oblastí v kontextu znalostí o ČR</li></ul>
--	---

## Učební osnova vyučovacího předmětu

### 5.3 Občanská nauka

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin týdně	1	1	1	3
hodin celkem	34	34	28	96

#### 1. Pojetí vyučovacího předmětu

##### Cíl předmětu

Obečným cílem společenskovedního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovední vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

##### Charakteristika učiva

Předmět zahrnuje učivo spadající do několika společenskovedních disciplín.

##### Strategie výuky

Charakter učiva umožňuje využívat celou škálu didaktických metod práce, jako jsou: frontální výuka, skupinová práce, diskuse se žáky nebo žákovská prezentace. Je možné využívat i práci s učebnicí, zadávat domácí úkoly, atd. Pro úspěšnost výuky je důležité rozvíjet příznivé třídní klima. Výuku doplňují a navazují na ni vhodně volené tematické exkurze, besedy a přednášky.

##### Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Vhodnou metodou je slovní hodnocení a známkování. Důležitým faktorem je zohlednění aktivity žáka v hodinách, plnění zadaných úkolů.

##### Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Cílem vzdělávání v předmětu je dosažení takové úrovně klíčových kompetencí, které umožní řešení problémů běžně se v reálném životě objevujících.

##### Klíčové kompetence

###### Kompetence k učení tím, že žák:

- má pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání;
- ovládá různé techniky učení a umí využívat různé informační zdroje.

###### Kompetence k řešení problémů tím, že žák:

- využívá svých společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi a různými institucemi.

###### Komunikativní kompetence tím, že žák:

- účastní se aktivně diskusí nad aktuálními problémy a formuluje a obhajuje své názory a postoje v těchto diskusích;

- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle ústně i písemně, přehledně a jazykově správně.

**Personální a sociální kompetence** tím, že žák:

- kriticky posuzuje skutečnost kolem sebe, přemýšlí o ní, vytváří si vlastní úsudek, nenechá se manipulovat;
- přijímá odpovědnost za vlastní práci.

**Občanské kompetence a kulturní povědomí** tím, že žák:

- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí, přispívá k uplatňování hodnot demokracie;
- aktivně se zajímá o politické, ekonomické a společenské dění u nás i ve světě;
- žije v souladu s hodnotami a principy humanity, demokracie a udržitelného rozvoje.

**Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi** tím, že žák:

- využívá znalosti práce s osobním počítačem a s dalšími prostředky informační a komunikační techniky při plnění úkolů a celoživotním učení;
- získává potřebné informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě internet.

**Odborné kompetence**

**Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci** tím, že žák:

- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

**Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje** tím, že žák:

- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje v souladu s ekologickým myšlením;
- uvědomuje si vyčerpatelnost přírodních zdrojů, proto se chová ekonomicky při spotřebě energií, materiálu, vody a jiných látek a bere ohled na životní prostředí;
- hospodárně a účelně nakládá s finančními prostředky;
- jedná odpovědně, samostatně, aktivně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i pro zájem veřejný v souladu udržitelným rozvojem společnosti.

**Aplikace průřezových témat**

**Občan v demokratické společnosti**

- společnost, její členové a společenské skupiny
- historický vývoj
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita, komunikace, řešení konfliktů

**Člověk a svět práce**

- zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělávání pro život
- motivace k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita, komunikace, řešení konfliktů

### **Člověk a životní prostředí**

- etické problémy ochrany přírody, prostředí, krajiny, ekologie člověka, růstu lidské populace, demografie, životního prostředí člověka
- historický vývoj
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita, komunikace, řešení konfliktů

### **Informační a komunikační technologie**

- práce s internetem

### **Mezipředmětové vztahy**

- Ekonomika

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
<b>1. ročník</b>	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše společnost a její rozvrstvení na základě strukturních řezů ve společnosti, vysvětlí, proč sám sebe přiřazuje k určitému národu;</li> <li>- dovede aplikovat zásady slušného chování, uvede příklady sousedské pomoci a spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot;</li> <li>- uvede, jaká práva a povinnosti pro něho vyplývají z jeho role v rodině, ve škole, na pracovišti;</li> <li>- dovede sestavit rozpočet domácnosti;</li> <li>- navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti včetně zajištění na stáří;</li> <li>- navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování;</li> <li>- vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci;</li> <li>- dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika;</li> <li>- na konkrétních příkladech vysvětlí, z čeho může vzniknout napětí nebo konflikt mezi příslušníky většinové společnosti a příslušníkem některé z menšin;</li> <li>- objasní příčiny migrace lidí;</li> <li>- vysvětlí na příkladech osudů lidí, jak si nacisté počínali na okupovaných územích;</li> <li>- uvede konkrétní příklady ochrany menšin v demokratické společnosti;</li> <li>- objasní způsoby ovlivňování veřejnosti;</li> <li>- je schopen rozeznat zcela zřejmé konkrétní příklady ovlivňování veřejnosti v médiích, v reklamě, jednotlivými politiky;</li> <li>- na základě pozorování života kolem sebe a informací z médií uvede příklady porušování genderové rovnosti;</li> <li>- popíše specifika jednotlivých náboženství;</li> </ul>	<p><b>1. Člověk v lidském společenství</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- lidská společnost a společenské skupiny, současná česká společnost, její vrstvy</li> <li>- odpovědnost, slušnost, optimismus a dobrý vztah k lidem jako základ soužití v rodině i v širší komunitě</li> <li>- sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti</li> <li>- hospodaření jednotlivce a rodiny, řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů</li> <li>- rasy, etnika, národy a národnosti, majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití, genocida v době druhé světové války, migrace v současném světě, migranti, azylanti</li> <li>- postavení mužů a žen v rodině a ve společnosti, genderové problémy</li> <li>- víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- objasní postavení církvi a věřících v ČR;</li> <li>- vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženská nesnášenlivost;</li> <li>- objasní, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky a žáky, co se rozumí šikanou a vandalismem a jaké mají tyto projevy důsledky;</li> </ul>	
<p><b>2. ročník</b></p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- uvede základní lidská práva, která jsou zakotvena v českých zákonech včetně práv dětí, popíše, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena;</li> <li>- uvede příklady jednání, které ohrožuje demokracii (sobectví, korupce, kriminalita, násilí,...);</li> <li>- vysvětlí, proč je třeba mediální obsahy přijímat kriticky;</li> <li>- uvede, k čemu je pro občana dnešní doby prospěšný demokratický stát a jaké má občan ke svému státu a ostatním lidem povinnosti;</li> <li>- uvede nejvýznamnější české politické strany, vysvětlí význam voleb, popíše kritéria občana pro vstup do politické strany;</li> <li>- uvede příklady extremismu a vysvětlí jeho nebezpečí;</li> <li>- uvede příklady občanské aktivity, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností;</li> <li>- uvede základní zásady a principy, na nichž je založena demokracie;</li> <li>- dovede debatovat o porušení principů demokracie;</li> <li>- na konkrétních příkladech rozliší jednání, které je v souladu nebo v rozporu s demokracií;</li> <li>- vymezí pojem státu s důrazem na jeho definiční znaky (území, obyvatelstvo, státní moc) a základní funkce;</li> <li>- rozliší různá uspořádání státu (unie, federace, svaz, seskupení státu);</li> <li>- dokáže vysvětlit základní formy vlády (monarchie a republika);</li> <li>- vysvětlí politické ideologie a proudy;</li> <li>- určí základní principy právního státu;</li> <li>- popíše státní symboly;</li> <li>- porozumí významu a funkci ústavy;</li> <li>- popíše dělbu moci v demokratických státech;</li> <li>- určí hlavní subjekty moci zákonodárné a výkonné v ČR (Parlament ČR, vláda, prezident);</li> </ul>	<p><b>1. Člověk jako občan</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce práv, práva dětí</li> <li>- svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, média jako zdroj zábavy a poučení</li> <li>- stát, definiční znaky, funkce</li> <li>- ústavní systém ČR, politický systém ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva</li> <li>- politika, politické ideologie a jejich základní proudy</li> <li>- politické strany, volební systémy a volby</li> <li>- politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus</li> <li>- teror, terorismus</li> <li>- občanská společnost, občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití</li> <li>- základní hodnoty a principy demokracie</li> <li>- české státní a národní symboly</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- dovede najít ČR na mapě světa a Evropy, podle mapy popíše její polohu a vyjmenuje sousední státy;</li> <li>- popíše státní symboly;</li> <li>- vysvětlí, k jakým nadnárodním uskupením ČR patří a jaké jí z toho plynou závazky;</li> <li>- uvede příklady velmocí, zemí vyspělých, rozvojových a zemí velmi chudých, umí je lokalizovat na mapě;</li> <li>- na příkladech z hospodářství, kulturní sféry nebo politiky popíše, čemu se říká globalizace;</li> <li>- uvede hlavní globální problémy dnešního světa, lokalizuje na mapě ohniska napětí v soudobém světě;</li> <li>- popíše, proč existuje EU a jaké povinnosti a výhody z členství v EU plynou našim občanům;</li> <li>- na příkladu z médií nebo jiných zdrojů vysvětlí, jaké metody používají teroristé a za jakým účelem;</li> </ul>	<p><b>2. Česká republika, Evropa a svět</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- současný svět: bohaté a chudé země, velmoci, ohniska napětí v soudobém světě</li> <li>- ČR a její sousedé</li> <li>- globalizace</li> <li>- globální problémy</li> <li>- ČR a evropská integrace</li> <li>- nebezpečí nesnášenlivosti a terorismu ve větě</li> <li>- vojensko-bezpečnostní mezinárodní organizace (NATO, INTERPOL)</li> <li>- Evropská unie, integrace a dezintegrace</li> <li>- ČR a svět, zapojení v mezinárodních organizacích</li> <li>- globální problémy lidstva, globalizace</li> </ul>
<p><b>3. ročník</b></p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše, čím se zabývá policie, soudy, advokacie a notářství;</li> <li>- vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost;</li> <li>- dovede reklamovat koupené zboží nebo služby;</li> <li>- popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek;</li> <li>- dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace;</li> <li>- popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi, popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů;</li> <li>- objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem kriminálního jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání.</li> </ul>	<p><b>1. Člověk a právo</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- právo a spravedlnost, právní stát</li> <li>- právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy</li> <li>- soustava soudů v České republice</li> <li>- právnická povolání (notáři, advokáti a soudci)</li> <li>- právo a mravní odpovědnost v běžném životě</li> <li>- vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví, smlouvy, odpovědnost za škodu</li> <li>- manželé a partneři, děti v rodině, domácí násilí</li> <li>- trestní právo: trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud)</li> <li>- kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými</li> </ul>



## Učební osnova vyučovacího předmětu

### 5.4 Základy přírodních věd

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin týdně	2	2	0	4
hodin celkem	68	68	0	136

#### 1. Pojetí vyučovacího předmětu

##### Cíle předmětu

Výuka předmětu si klade za cíl:

- využít přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě v situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- vést žáky k logickému uvažování, analyzování a řešení jednoduchých přírodovědných problémů;
- pozorovat a zkoumat přírodu, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- učit se chápat nebezpečí ohrožení přírody lidskými činnostmi a zaujímat postoje k problémům v oblasti péče o životní prostředí, posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy;
- zopakovat, prohloubit a rozšířit poznatky o základních pojmech, jevech, zákonitostech a souvislostech získaných na základní škole;
- osvojit si vybrané poznatky tvořící teoretický základ předmětu.

##### Charakteristika učiva

Fyzikální učivo je zařazeno do I. ročníku, chemické, ekologické a biologické učivo je zařazeno do 2. ročníku v samostatných tematických celcích. Okruh problémů tématu Člověk a životní prostředí prolíná výukou průběžně a aktuálně podle probíraného učiva.

##### Strategie výuky

Při výuce budou využívány různé metody práce – frontální výklad, rozhovor se žáky, samostatná práce, skupinové vyučování, pozorování a experimenty, audiovizuální programy, prostředky informačních a komunikačních technologií, časopisy, exkurze.

K výuce budou využity učebnice a Matematicko-fyzikální tabulky, poznámky k učivu si budou žáci zaznamenávat do sešitů.

##### Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Vědomosti žáků budou prověřovány ústním a písemným zkoušením. Při hodnocení bude kladen důraz na hloubku porozumění učivu. Samostatné práce budou hodnoceny slovně a známkou. Písemné zkoušení bude hodnoceno bodově a známkou.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí**

### **Klíčové kompetence**

#### **Kompetence k učení, tzn., že absolvent by měl:**

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání; zajímat se o dění kolem sebe;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- zajímat se o životní prostředí a zákonitosti přírody, ve stahu udržitelného rozvoje, možnosti svého dalšího vzdělávání.

#### **Kompetence k řešení problémů, tzn., že absolvent by měl:**

- porozumět zadání úkolů;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení;
- spolupracovat s jinými lidmi (týmové řešení).

#### **Komunikativní kompetence, tzn., že absolvent by měl:**

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- popsat jednotlivé přírodní zákonitosti;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- dodržovat odbornou terminologii.

#### **Personální a sociální kompetence, tzn., že absolvent by měl:**

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání;
- vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí;
- rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, pozitivní působení na druhé;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky;
- přijímat a plnit svěřené úkoly.

#### **Občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn., že absolvent by měl:**

- dodržovat zákony, respektovat práva druhých lidí;
- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- vytváří se u něj úcta k živé i neživé přírodě, aktivně se zapojuje do ochrany a zlepšování životního prostředí;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa;
- vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí, rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, pozitivní působení na druhé.

**Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**, tzn., že absolvent by měl:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního učení;
- jedná hospodárně, adekvátně uplatňuje nejen kritéria ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické;
- být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- poznávat svět a lépe mu rozumět;
- odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací;
- verbální komunikace při jednáních.

**Matematické kompetence**, tzn., že absolvent by měl:

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.).

**Kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi**, tzn., že absolvent by měl:

- pracovat s osobním počítačem;
- efektivně pracovat s informacemi;
- práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací.

**Odborné kompetence**

**Bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci**, tzn. aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence a ochrany;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- znali zásady první pomoci a dokázali první pomoc sami poskytnout.

**Kvalita práce, výrobků nebo služeb**, tzn. aby absolventi:

- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související pracovními postupy a pracovními nástroji k dodržení kvality výstupů;
- chápali kvalitu jako nástroj ovlivňující hodnocení práce.

**Ekonomika a udržitelný rozvoj**, tzn. aby absolventi:

- znali hodnotu práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- efektivně užívali finanční prostředky, materiál a energetické a přírodní zdroje s ohledem na životní prostředí a sociální dopady.

### **Aplikace průřezových témat**

Žák se naučí poznávat svět a lépe mu rozumět. Vytváří se u něj úcta k živé i neživé přírodě, aktivně se zapojuje do ochrany a zlepšování životního prostředí. Efektivně pracuje s informacemi. Jedná hospodárně, adekvátně uplatňuje nejen kritéria ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické. Předmět upevňuje mezipředmětové vztahy s dalšími předměty učebního plánu, např. českým jazykem, technologií, matematikou, praktickým vyučováním.

#### **Člověk a životní prostředí**

- Vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí. Rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, pozitivní působení na druhé.

#### **Člověk a svět práce**

- Odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací. Verbální komunikace při jednáních.

#### **Informační a komunikační technologie**

- Práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací.

#### **Mezipředmětové vztahy**

- Matematika
- Informační a komunikační technologie
- Český jazyk
- Občanská nauka
- Estetická výchova
- Tělesná výchova

## 2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
<b>1. ročník</b>	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu;</li> <li>- určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají;</li> <li>- určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly;</li> <li>- vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie;</li> <li>- určí výslednici sil působících na těleso;</li> <li>- pochopí účinky gravitačních sil působících mezi tělesy;</li> <li>- aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh;</li> </ul>	<p><b>1. Mechanika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pohyby a jejich druhy</li> <li>- newtonovy pohybové zákony</li> <li>- mechanická práce a energie</li> <li>- skládání sil</li> <li>- gravitace</li> <li>- vlastnosti tekutin</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a technické praxi;</li> <li>- vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy;</li> <li>- popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů;</li> <li>- popíše přeměny skupenství a jejich význam v přírodě a technické praxi;</li> </ul>	<p><b>2. Termika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- teplota, teplotní roztažnost látek</li> <li>- teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa</li> <li>- struktura látek, přeměny skupenství</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše elektrické pole a jeho vlastnosti;</li> <li>- řeší úlohy s elektrickými obvody použitím Ohmova zákona;</li> <li>- popíše princip a použití polovodičových součástek;</li> <li>- pochopí magnetické jevy a jejich důsledky;</li> <li>- popíše vznik střídavého proudu a jeho využití;</li> </ul>	<p><b>3. Elektřina a magnetismus</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- elektrický náboj a jeho vlastnosti</li> <li>- elektrické pole</li> <li>- elektrický proud v látkách</li> <li>- magnetické pole a jeho vlastnosti</li> <li>- elektromagnetická indukce</li> <li>- přenos elektrické energie</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše vznik a vlastnosti kmitání a kmitavého pohybu;</li> <li>- popíše vznik, druhy a vlastnosti vlnění;</li> <li>- charakterizuje vlastnosti zvuku, pochopí význam ochrany sluchu před nadměrným hlukem;</li> <li>- pochopí podstatu a vlastnosti světla;</li> <li>- seznámí se se základními optickými přístroji;</li> <li>- pochopí funkci oka a důležitost ochrany zraku;</li> <li>- popíše význam různých druhů elektromagnetického záření;</li> </ul>	<p><b>4. Kmitání, vlnění, optika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- mechanické kmitání a vlnění</li> <li>- zvuk a jeho vlastnosti</li> <li>- světlo a jeho vlastnosti</li> <li>- optické přístroje, lidské oko</li> <li>- druhy elektromagnetického záření a jeho vlastnosti</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše strukturu atomu včetně stavby jádra i elektronového obalu;</li> <li>- vysvětlí podstatu radioaktivity a zná způsoby ochrany před jaderným zářením;</li> <li>- pochopí princip získávání jaderné energie a její využití;</li> </ul>	<p><b>5. Fyzika atomu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- model atomu</li> <li>- radioaktivita, druhy jaderného záření</li> <li>- jaderná energie a její využití</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznámí se se vznikem a vývojem vesmíru;</li> <li>- popíše objekty v naší Sluneční soustavě;</li> <li>- charakterizuje vesmírné objekty z hlediska jejich vlastností;</li> </ul>	<p><b>6. Vesmír</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vznik a vývoj vesmíru</li> <li>- druhy vesmírných objektů</li> <li>- slunce</li> </ul>
<p><b>2. ročník</b></p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže porovnat fyzikální chemické vlastnosti látek;</li> <li>- popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby;</li> <li>- zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin;</li> <li>- popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků;</li> <li>- popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi;</li> <li>- vyjádří složení roztoků a připraví roztok požadovaného složení;</li> <li>- vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí;</li> <li>- provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi;</li> </ul>	<p><b>1. Obecná chemie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chemické látky a jejich vlastnosti</li> <li>- částicové složení látek, atom, molekula</li> <li>- chemická vazba</li> <li>- chemické prvky, sloučeniny</li> <li>- chemická symbolika</li> <li>- periodická soustava prvků</li> <li>- směsi a roztoky</li> <li>- chemické reakce, chemické rovnice</li> <li>- výpočty v chemii</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí vlastnosti anorganických látek;</li> <li>- tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin;</li> <li>- charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě;</li> <li>- posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a na životní prostředí;</li> </ul>	<p><b>2. Anorganická chemie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- anorganické látky, oxidy, kyseliny, soli, hydroxidy</li> <li>- názvosloví anorganických sloučenin</li> <li>- vybrané prvky a anorganické sloučeniny v praxi</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy;</li> <li>- uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v praxi, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí;</li> </ul>	<p><b>3. Organická chemie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vlastnosti atomu uhlíku</li> <li>- základ názvosloví organických sloučenin</li> <li>- organické sloučeniny v praxi</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny;</li> <li>- charakterizuje nejdůležitější přírodní látky;</li> <li>- popíše vybrané biochemické děje;</li> </ul>	<p><b>4. Biochemie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chemické složení živých organismů</li> <li>- přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory</li> <li>- biochemické děje</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi;</li> <li>- vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých buněk;</li> <li>- popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života;</li> <li>- vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou;</li> <li>- charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly;</li> <li>- uvede základní skupiny organismů a porovná je;</li> <li>- objasní význam genetiky;</li> <li>- popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav;</li> <li>- vysvětlí význam zdravé výživy a uvede princip zdravého životního stylu,</li> <li>- uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence;</li> </ul>	<p><b>5. Základní biologie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vznik a vývoj života na zemi</li> <li>- vlastnosti živých soustav</li> <li>- typy buněk</li> <li>- rozmanitost organismů a jejich charakteristika</li> <li>- dědičnost a proměnlivost</li> <li>- biologie člověka</li> <li>- zdraví a nemoc</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí základní ekologické pojmy;</li> <li>- charakterizuje biotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy);</li> <li>- charakterizuje základní vztahy mezi organizmy ve společenstvu;</li> <li>- uvede příklad potravního řetězce;</li> <li>- popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického;</li> <li>- charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem;</li> </ul>	<p><b>6. Ekologie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní ekologické pojmy</li> <li>- potravní řetězce</li> <li>- koloběh látek v přírodě a tok energie</li> <li>- typy krajiny</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody;</li> <li>- hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí;</li> <li>- charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví;</li> <li>- charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti;</li> <li>- popíše způsoby nakládání s odpady;</li> <li>- charakterizuje globální problémy na Zemi;</li> <li>- uvede základní znečišťující látky v ovzduší,</li> </ul>	<p><b>7. Člověk a životní prostředí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím</li> <li>- dopady činnosti člověka na životní prostředí</li> <li>- přírodní zdroje energie a surovin</li> <li>- odpady</li> <li>- globální problémy</li> <li>- ochrana přírody a krajiny</li> <li>- nástroje společnosti na ochranu</li> </ul>

<p>ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci;</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí;</li><li>- vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí;</li><li>- zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí;</li><li>- na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému.</li></ul>	<p>životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- zásady udržitelného rozvoje</li><li>- odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí</li></ul>
---	---



## Učební osnova vyučovacího předmětu

### 5.5 Matematika

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin týdně	2	2	2	6
hodin celkem	68	68	56	192

#### 1. Pojetí vyučovacího předmětu

##### Cíle předmětu

Výuka předmětu si klade za cíl:

- zprostředkovat žákům matematické poznatky, které jsou potřebné v odborném a dalším vzdělávání i praktickém životě;
- rozvíjet numerické dovednosti a návyky v návaznosti na základní školu;
- orientovat se v matematickém textu a porozumět zadáním matematických úloh;
- efektivně numericky počítat, používat a převádět běžně užívané jednotky (délky, povrchu, objemu, rovinného úhlu, hmotnosti, času, rychlosti, měny aj.);
- matematizovat jednoduché reálné situace;
- umět vyhodnotit informace získávané z různých zdrojů reálných situací – tabulek, grafů a diagramů;
- správně se matematicky vyjadřovat;
- zkoumat a řešit problémy;
- podílet se na rozvoji logického myšlení;
- přispívat k formování žádoucích rysů osobnosti žáků, jako je vytrvalost, houževnatost a kritičnost;
- umět odhadovat výsledky.

##### Charakteristika učiva

Učivo obsahově navazuje na učivo matematiky základní školy a zaměřuje se na rozšiřování poznatků ve vybraných okruzích učiva:

- číselné obory,
- mocniny a odmocniny,
- rovnice a nerovnice,
- funkce,
- planimetrie a stereometrie,
- pravděpodobnost,
- práce s daty.

Učivo je členěno na složku základní: číselné obory, rovnice, planimetrie, stereometrie, která umožňuje zvládnout hlavní činnosti oboru, a doplňkovou: mocniny a odmocniny, funkce, výrazy, statistika, pravděpodobnost která povede k dalšímu profesnímu rozvoji žáka v následujícím období v kontinuitě s jeho sebevzděláváním dle stávajících potřeb praxe.

Z daných okruhů vychází posilování logického myšlení a schopnost žáka reagovat na proměnlivé požadavky současnosti operativním způsobem.

## Strategie výuky

Vyučování probíhá v kmenové učebně nebo učebně IKT. Při výkladu jsou používány vhodné modely a názorné pomůcky. Propojení teorie s praxí formou samostatných projektů vychází z aplikace matematické problematiky při praktickém vyučování. Žáci tak prokazují svůj hlubší zájem o dílčí témata probíraného učiva ve vztahu k budoucí profesi. Nadaní žáci se mohou účastnit předmětových soutěží organizovaných školou i dalšími institucemi. Vhodné je využití digitální technologie při samostatné činnosti žáků.

## Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení je kladen důraz na dovednost řešit problémy, využívat informační technologie a pracovat s informacemi a na vlastní numerické aplikace. Dvakrát za pololetí vypracuje žák složitější písemnou práci. Minimálně dvakrát za pololetí jsou žakovy vědomosti prověřeny krátkou písemnou prací.

## Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

### Klíčové kompetence

V klíčových kompetencích je kladen důraz na rozvoj:

**Kompetencí k učení** tak, že absolventi by měli:

- samostatně vyhledávat, třdit a využívat informace;
- volit různé postupy při řešení reálných situací;
- aplikovat znalosti z ostatních vyučovacích předmětů a reálného života;
- rozvíjet paměť prostřednictvím numerických výpočtů a matematických algoritmů.

**Kompetencí k řešení problémů** tak, že absolventi by měli:

- číst s porozuměním matematický text;
- kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů;
- zkoumat problémy a při jejich řešení užívat různé postupy;
- spolupracovat s dalšími lidmi při řešení problémů.

**Kompetencí komunikativních** tak, že absolventi by měli:

- přesně vyjadřovat myšlenky v ústním a písemném projevu;
- užívat matematického jazyka včetně symboliky;
- rozvíjet dovednosti přesného a estetického rýsování;
- rozvíjet komunikaci při řešení navozeného problému.

**Personálních a sociálních kompetencí** tak, že absolventi by měli:

- pracovat ve skupinách;
- dodržovat dohodnuté postupy;
- přijímat odpovědnost za řešení problému.

**Občanské a kulturní povědomí** tak, že absolventi by měli:

- respektovat názory spolužáků;
- zodpovídat za vlastní rozhodování.

**K pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** tak, že absolventi by měli:

- chápat význam matematiky jako vědy ve společnosti;

**Matematických kompetencí** tak, že absolventi by měli:

- převádět nepoužívanější jednotky a správně je užívat;
- užívat reálné odhady, kvantifikační pojmy a matematické postupy;

- mít schopnost orientovat se v různých formách grafického znázornění a umět je správně interpretovat (výkresy, schémata, tabulky, grafy, diagramy apod.);
- užívat znalosti základních tvarů v 2D i 3D a jejich vzájemné poloze;
- umět provést jednoduché statistické šetření a analyzovat je;
- užívat matematické postupy při řešení odborných úkolů i v běžných životních situacích.

### **Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi**

tak, že absolventi by měli:

- uplatňovat znalostí IKT k řešení matematických úkolů – digitálních i grafických;
- využívat digitální technologie k řešení úkolů;
- transformovat matematické postupy do formy digitálního zpracování;
- kriticky vyhodnocovat různá řešení úkolu.

### **Aplikace průřezových témat**

#### **Občan v demokratické společnosti**

- Užitím matematiky v různých životních situacích pomáhá rozhodování a racionálnímu přístupu k manipulacím, diskuzím a hodnocení globálních hodnot.

#### **Člověk a životní prostředí**

- Slovní úlohy mohou dokumentovat a kvantifikovat problematiku životního prostředí. Vyhodnocením vedou k vytváření pozitivního vztahu k životnímu prostředí, nutnosti jeho ochrany a nutnosti řešit tyto problémy.

#### **Člověk a svět práce**

- Matematika pomáhá kvantifikovat různé pracovní hodnoty a příležitosti a orientovat se ve finančních otázkách obecně. Usnadňuje volbu pracovních příležitostí.

#### **Informační a komunikační technologie**

- Užití kalkulátoru usnadňuje výpočty; v matematice se přímo uplatňují výpočty pomocí vzorců vytvořených v tabulkovém procesoru; matematické postupy se algoritmizují do postupů v IKT; 2D a 3D objekty lze staticky i dynamicky znázornit v grafickém prostředí IKT; učivo matematiky si může žák doplňovat vyhledáním informací a služeb prostřednictvím IKT.

### **Mezipředmětové vztahy**

- Informační a komunikační technologie
- Základy přírodních věd
- Český jazyk

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
<b>1. ročník</b>	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- provádí aritmetické operace s přirozenými a celými čísly;</li> <li>- používá různé zápisy racionálního čísla;</li> <li>- provádí aritmetické operace se zlomky a desetinnými čísly;</li> <li>- používá trojčlenku a řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu</li> <li>- znázorní reálné číslo na číselné ose; porovnává reálná čísla;</li> <li>- používá různé zápisy reálného čísla, zaokrouhlí reálné číslo;</li> <li>- provádí aritmetické operace s reálnými čísly;</li> <li>- zvládá převody jednotek a zná význam předpon;</li> <li>- určí druhou mocninu a odmocninu čísla pomocí kalkulátoru;</li> <li>- provádí početní výkony s mocninami s celočíselným mocnitelem;</li> <li>- dovede zapsat a zakreslit interval na číselnou osu;</li> <li>- provádí, znázorní a zapíše množinové operace (sjednocení a průnik) s intervaly;</li> <li>- orientuje se v základních pojmech finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, úrok, úročení, spoření, úvěry, splátky úvěrů;</li> <li>- provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, úrok;</li> <li>- při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;</li> </ul>	<p><b>1. Operace s čísly</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přirozená a celá čísla</li> <li>- racionální čísla</li> <li>- zlomky a desetinná čísla</li> <li>- trojčlenka</li> <li>- procento a procentová část</li> <li>- odhady výsledků</li> <li>- reálná čísla - různé zápisy</li> <li>- zaokrouhlování</li> <li>- intervaly jako číselné množiny</li> <li>- operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik)</li> <li>- mocniny s celočíselným exponentem</li> <li>- odmocniny</li> <li>- základy finanční matematiky</li> <li>- početní operace na kalkulátoru</li> <li>- slovní úlohy</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- provádí operace s číselnými i algebraickými výrazy;</li> <li>- provádí operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení);</li> <li>- rozloží mnohočlen na součin a užívá vzorce pro druhou mocninu dvojčlenu a rozdíl druhých mocnin;</li> <li>- modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů, zejména ve vztahu k odborné praxi;</li> </ul>	<p><b>2. Číselné a algebraické výrazy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- číselné výrazy</li> <li>- algebraické výrazy</li> <li>- mnohočleny</li> <li>- vzorce pro druhou mocninu dvojčlenu, pro rozdíl druhých mocnin</li> <li>- lomené výrazy, definiční obor lomeného výrazu</li> <li>- úpravy výrazů z odborné praxe</li> <li>- slovní úlohy</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- určí definiční obor lomeného výrazu;</li> <li>- zvládá krácení a rozšiřování lomených výrazů;</li> <li>- ovládá algebraické operace s lomenými výrazy;</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- řeší v oboru R lineární rovnice o jedné neznámé, soustavy dvou lineárních rovnic, lineární nerovnice o jedné neznámé a jejich soustavy, rovnice s neznámou ve jmenovateli a kvadratické rovnice jednoduchého typu;</li> <li>- vyjádří neznámou ze vzorce;</li> <li>- při řešení slovních úloh účelně užívá řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav;</li> <li>- při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;</li> </ul>	<p><b>3. Řešení rovnic a nerovnic</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- úpravy rovnic</li> <li>- lineární rovnice o jedné neznámé</li> <li>- lineární nerovnice o jedné neznámé</li> <li>- vyjádření neznámé ze vzorce</li> <li>- soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých</li> <li>- soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých ve slovních úlohách</li> <li>- rovnice s neznámou ve jmenovateli</li> <li>- úlohy o směsích</li> <li>- úlohy o pohybu</li> <li>- úlohy o společné práci</li> <li>- slovní úlohy s odbornou tematikou</li> <li>- kvadratické rovnice</li> </ul>
<p><b>2. ročník</b></p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- užívá pojmy úhel a jeho velikost;</li> <li>- určí hodnoty <math>\sin \alpha</math>, <math>\cos \alpha</math>, <math>\operatorname{tg} \alpha</math> pro <math>0^\circ &lt; \alpha &lt; 90^\circ</math> pomocí kalkulátor;</li> <li>- řeší praktické úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku;</li> <li>- při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;</li> </ul>	<p><b>1. Goniometrie a trigonometrie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- goniometrické funkce <math>\sin \alpha</math>, <math>\cos \alpha</math>, <math>\operatorname{tg} \alpha</math> v intervalu <math>0^\circ \leq \alpha \leq 90^\circ</math></li> <li>- trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku</li> <li>- slovní úlohy</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka;</li> <li>- sestrojí trojúhelník, různé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků z daných prvků a určí obvod a obsah;</li> <li>- rozliší shodné a podobné trojúhelníky a své tvrzení zdůvodní užitím vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků;</li> <li>- graficky rozdělí úsečku v daném poměru a změní velikost úsečky v daném poměru;</li> <li>- vyjádří poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku jako funkci <math>\sin \alpha</math>, <math>\cos \alpha</math>, <math>\operatorname{tg} \alpha</math>, hodnoty goniometrických funkcí umí určit s pomocí kalkulátoru;</li> <li>- řeší praktické úlohy v pravoúhlém trojúhelníku s využitím Pythagorovy věty</li> </ul>	<p><b>2. Planimetrie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní pojmy</li> <li>- rovinné útvary - konvexní a nekonvexní</li> <li>- polohové vztahy rovinných útvarů</li> <li>- metrické vlastnosti rovinných útvarů</li> <li>- trojúhelník</li> <li>- úhel a jeho měření</li> <li>- shodnost trojúhelníků</li> <li>- podobnost trojúhelníků</li> <li>- Pythagorova věta</li> <li>- trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku</li> <li>- mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky</li> <li>- kružnice, kruh a jejich části</li> <li>- složené útvary</li> <li>- řešení úloh z praxe</li> </ul>

<p>a s pomocí goniometrických funkcí ostrého úhlu;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- určí různé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků a ze zadaných prvků určí jejich obvod a obsah;</li> <li>- určí obvod a obsah kruhu;</li> <li>- určí vzájemnou polohu přímky a kružnice;</li> <li>- určí obvod a obsah složených rovinných útvarů;</li> <li>- užívá jednotky délek a obsahu, provádí jejich převody;</li> <li>- při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin;</li> <li>- určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin;</li> <li>- určuje odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin;</li> <li>- charakterizuje tělesa;</li> <li>- určí povrch a objem těles, včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie;</li> <li>- využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa;</li> <li>- aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách;</li> <li>- užívá a převádí jednotky objemu;</li> <li>- při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;</li> </ul>	<p><b>3. Stereometrie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- polohové vztahy prostorových útvarů</li> <li>- metrické vztahy prostorových útvarů</li> <li>- tělesa a jejich sítě</li> <li>- povrch a objem hranolu a válce</li> <li>- jehlan a kužel, komolý jehlan a kužel</li> <li>- koule a její části</li> <li>- složená tělesa - výpočet jejich objemu a povrchu</li> <li>- řešení úloh z praxe</li> </ul>
<p><b>3. ročník</b></p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- chápe vyjádření funkční závislosti;</li> <li>- dle funkčního předpisu sestaví tabulku a sestrojí graf funkce;</li> <li>- určí, kdy funkce roste, klesá, je konstantní;</li> <li>- určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic;</li> <li>- v úlohách přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak;</li> <li>- řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu ke svému oboru vzdělání;</li> <li>- při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;</li> </ul>	<p><b>1. Funkce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní pojmy - funkce, definiční obor, obor hodnot, graf funkce</li> <li>- vlastnosti funkcí</li> <li>- přímá a nepřímá úměrnost</li> <li>- lineární funkce</li> <li>- kvadratická funkce a její graf</li> <li>- slovní úlohy</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- užívá pojmy: statistický soubor, znak, četnost, relativní četnost, aritmetický</li> </ul>	<p><b>2. Práce s daty v praktických úlohách</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- statistický soubor</li> </ul>

<p>průměr, modus a medián;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyhledává, porovnává, vyhodnocuje a zpracovává soubory dat;</li> <li>- interpretuje údaje vyjádřené v diagramech, grafech a tabulkách;</li> <li>- určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku a vypočte aritmetický průměr;</li> <li>- určí modus a medián statistického souboru;</li> <li>- čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech;</li> <li>- při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- četnost a relativní četnost znaku</li> <li>- aritmetický průměr</li> <li>- modus a medián</li> <li>- statistická data v grafech a tabulkách</li> <li>- užití statistiky v úlohách z praxe</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- užívá pojmy: náhodný pokus a jeho výsledek, náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev;</li> <li>- určí pravděpodobnost náhodného jevu v jednoduchých případech;</li> <li>- při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.</li> </ul>	<p><b>3. Pravděpodobnost v praktických úlohách</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- náhodný pokus a jeho výsledek</li> <li>- náhodný jev, opačný jev, nemožný a jistý jev</li> <li>- výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu</li> </ul>

## Učební osnova vyučovacího předmětu

### 5.6 Estetická výchova

#### Hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin týdně	1	1	0	2
hodin celkem	34	34	0	68

#### 1. Pojetí vyučovacího předmětu

##### Cíle předmětu

Předmět realizuje vzdělávací oblasti RVP Estetické vzdělávání. Obecným cílem je vytváření a upevňování pozitivního vztahu k duchovním hodnotám společnosti. Předmět formuje postoje žáka ke kultuře a jejím výtvorům, vede ho k toleranci ve vztahu k různým projevům umění, stejně jako k tolerantnímu přijímání odlišného vkusu a cítění druhých lidí. Naučí ho chápat umění jako formu specifické výpovědi o skutečnosti, získávat informace o kulturním dění, uplatňovat estetická kritéria ve svém životě i ve své profesi. Naučí se také vnímat normy společenského chování jako součást kulturního dědictví.

Estetické vzdělávání má v tomto učebním oboru nadpředmětové postavení, prolíná se jak s výukou jazykovou, tak s řadou odborných výtvarných předmětů a s odborným výcvikem daného oboru.

Předmět přispívá k multikulturní výchově a vytváření pozitivních hodnot občana demokratické společnosti, podílí se výrazně na rozvoji sociálních kompetencí.

##### Charakteristika učiva

Předmět se skládá ze dvou úzce propojených oblastí. Tou první je kultura obecně a kulturní instituce u nás i ve světě. Žák se s nimi seznamuje přímo formou exkurzí i zprostředkovaně za pomoci audiovizuální techniky. Do výuky je zařazena i společenská kultura, tedy principy a normy kulturního chování, bydlení, odívání. Žák poznává nejen užitnou, ale i estetickou hodnotu předmětů každodenní potřeby, které se ve svém oboru naučí i vytvářet.

Druhou oblastí je literatura jako specifický typ uměleckého díla a zároveň specifická forma výpovědi o našem světě; práce s textem je zaměřena prakticky na výchovu ke kultivovanému, vědomému čtenářství.

##### Strategie výuky

Těžištěm výuky je v obou ročnících práce s textem, jeho reprodukce i interpretace. Volbou autorů a děl pozná žák bohatství kultury dnešního světa i epoch předcházejících. Výuka nesleduje systematicky chronologický vývoj literatury, proto poznatky literární historie jsou omezeny na míru nezbytně nutnou k pochopení kontextu, v němž dané dílo vzniklo. V plánu se tedy kombinuje hledisko chronologické a tematické. Rovněž poznatky z teorie literatury se odvíjejí od potřeby interpretovat text a jeho myšlenky. Literární texty jsou zároveň prostředkem k nácviu správné výslovnosti, ale i k besedám o hodnotovém systému různých kultur a společností. Žáci budou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

V prvním ročníku je pozornost soustředěna na díla a autory světové tvorby, ve druhém ročníku se předmět zaměřuje na národní kulturu a literaturu s odkazy na světový kontext.

Na začátku studia je do výuky zařazena exkurze do místní knihovny. Součástí výuky jsou i návštěvy výstav, filmových představení, práce s ukázkami za pomoci audiovizuální techniky a besedy o těchto akcích.



## Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Znamky jsou získávány průběžně po celé klasifikační období. Hodnotí se schopnosti žáků řešit ústně nebo písemně úkoly spojené s rozborem textů, a to formou vědomostních testů, řešením problémových úkolů, vyhodnocováním samostatných referátů i klasickým ústním zkoušením.

Slovní hodnocení se uplatňuje při besedách o textu, referátech, při řešení týmových úkolů, individuálních aktivitách žáka a slouží hlavně k pozitivní motivaci.

Výkony znevýhodněných žáků jsou hodnoceny podle doporučení pedagogicko-psychologické poradny.

## Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Vzdělávání přispívá k celkové kultivaci žáka a jeho projevu v kontaktu s jinými lidmi, jejich kulturou, názory a vystupováním, vede k toleranci vůči odlišným kulturám, pomáhá vnímat specifiku uměleckého díla, ovlivňuje hodnotový systém žáka s cílem posílit a upevnit pozitivní hodnoty, učí bránit se proti manipulaci ze strany masmédií i jedinců. Výběrem literárních textů se podílí na aplikaci všech průřezových témat.

### Kompetence k učení

Absolventi by měli

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem;
- využívat ke svému vzdělávání různé informační zdroje;
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

### Kompetence k řešení problémů

Absolventi by měli

- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení a navrhnout řešení;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- spolupracovat při řešení s jinými lidmi.

### Komunikativní kompetence

Absolventi by měli

- vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, a to v mluveném i psaném projevu;
- účastnit se diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

### Personální a sociální kompetence

Absolventi by měli

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování ze strany jiných lidí, přijímat rady i kritiku;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

### Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolventi by měli

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost;

- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a vytvářet si k nim pozitivní vztah.

### **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi**

Absolventi by měli

- pracovat s počítačem a dalšími prostředky IKT;
- učit se používat nové aplikace;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních) s využitím prostředků IKT;
- kriticky přistupovat k získaným informacím.

### **Aplikace průřezových témat**

#### **Občan v demokratické společnosti**

- naučí se poznávat různé kulturní hodnoty, respektovat je, zvažovat jejich přínos;
- učí se i přijímat jiné názory, jsou-li vhodnější nebo přesnější;
- naučí se vyhodnocovat mezilidské vztahy a předcházet konfliktním situacím;
- učí se vyjednávat a přijímat rozumné kompromisy.

#### **Člověk a životní prostředí**

- uvědomuje si význam přírodního prostředí pro člověka v kontextu historickém i současném;
- vytváří si kladný vztah k přírodě a uvědomuje si nutnost její ochrany;
- poznává zásady zdravého životního stylu a učí se je aplikovat ve vlastním životě.

#### **Člověk a svět práce**

- poznává podobu pracovních vztahů v minulosti, objektivně je hodnotí a srovnává s dnešním světem;
- učí se prezentovat sám sebe v různých situacích, a to v podobě mluvené i písemné.

#### **Informační a komunikační technologie**

- rozvíjí své kritické a konstruktivní myšlení, naučí se rozlišit věcné argumenty od propagandy a manipulující rétoriky;
- dokáže rozpoznat a odmítnout vtíravou reklamu či pokusy o manipulaci;
- využije informací získaných v médiích ke svému prospěchu.

#### **Mezipředmětové vztahy**

- Cizí jazyk
- Český jazyk
- Občanská nauka
- Informační a komunikační technologie
- odborné předměty výtvarného zaměření

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
<b>1. ročník</b>	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se v kulturních institucích, zná jejich účel a přínos;</li> <li>- zná významné celosvětové instituce starající se o kulturní dědictví lidstva;</li> <li>- ovládá vhodné společenské chování v běžných situacích každodenního života i v profesní oblasti;</li> <li>- dovede si vytvořit kritický přístup k reklamě a mediálním vlivům;</li> </ul>	<p><b>1. Kultura</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podstata kultury a její součásti</li> <li>- kulturní instituce ve světě a jejich úloha v ochraně a šíření kulturních hodnot</li> <li>- společenské chování, kultura bydlení a odívání, užité umění a jeho význam</li> <li>- lidová kultura a její odkaz</li> <li>- kultura pod vlivem reklamy a médií, rizika masové kultury</li> <li>- reklama v každodenním životě – její pozitiva i negativa</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozliší umělecká díla různých oblastí umělecké tvorby;</li> <li>- má základní přehled o tendencích a proudech světové literatury;</li> <li>- uvědomuje si prolínání a vzájemné působení různých kultur a náboženství v literární tvorbě;</li> <li>- samostatně vyhledává informace z této oblasti;</li> <li>- vyjádří svůj názor na literární dílo či ukázkou;</li> </ul>	<p><b>2. Umění a literatura</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podstata umění a jeho podoby</li> <li>- ústní slovesnost a psaná literatura; adaptace lit. díla ve filmu</li> <li>- odkaz nejstarších civilizací, jejich písmo</li> <li>- památky doby antiky</li> <li>- středověký a renesanční pohled na svět</li> <li>- hlavní umělecké proudy a tendence světové tvorby 17. – 19. století</li> <li>- literatura ve 20. století</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjádří vlastní prožitky z uměleckého díla a uměleckého textu;</li> <li>- rozliší konkrétní literární díla podle formy, druhu a žánru;</li> <li>- vystihne charakteristické rysy literárního textu;</li> <li>- dovede porovnat literární texty a uvědomit si shody a rozdíly mezi nimi;</li> <li>- interpretuje daný text a je schopen vyjádřit svůj názor;</li> </ul>	<p><b>3. Práce s literárním textem</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- lit. díla z hlediska formy (proza, poezie) a druhu (lyrika, epika, drama)</li> <li>- literární žánry</li> <li>- literatura a film, báseň a píseň</li> <li>- jazykové prostředky uměleckého textu</li> <li>- metody a postupy literární interpretace</li> <li>- vývoj a změna žánrů v průběhu věků</li> <li>- aplikace teoretických poznatků při rozboru literárních textů od starověku po současnost</li> </ul>
<b>2. ročník</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zná kulturní instituce regionu i státu;</li> <li>- rozliší typické znaky lidové kultury a kultur národností našeho státu;</li> </ul>	<p><b>1. Kultura</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kulturní instituce u nás a jejich úloha v ochraně a šíření kulturních hodnot</li> <li>- národnosti na našem území a jejich kulturní specifika</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozliší umělecká díla různých oblastí umělecké tvorby;</li> <li>- uvědomuje si začlenění národní kultury do</li> </ul>	<p><b>2. Umění a literatura</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- česká literatura středověku a raného novověku v kontextu Evropy</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- kulturního dědictví Evropy;</li> <li>- zná významné představitele národní kultury a literatury;</li> <li>- samostatně vyhledává informace z této oblasti;</li> <li>- vyjádří svůj názor na literární dílo či ukázkou;</li> <li>- vyjádří vlastní prožitky z uměleckého díla a uměleckého textu;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- doba obrození, autoři a díla</li> <li>- osobnosti české kultury 19. – 21. století</li> <li>- lidové mýty, báje, pověsti</li> <li>- člověk a příroda v literatuře</li> <li>- lidské vztahy v literatuře</li> <li>- pohledy do historie v literatuře</li> <li>- napětí a dobrodružství v literatuře</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozliší konkrétní literární díla podle formy, druhu a žánru;</li> <li>- vystihne charakteristické rysy literárního textu;</li> <li>- dovede porovnat literární texty a uvědomit si shody a rozdíly mezi nimi;</li> <li>- interpretuje daný text a je schopen vyjádřit svůj názor.</li> </ul>	<p><b>3. Práce s literárním textem</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- lit. díla z hlediska formy (próza, poezie) a druhu (lyrika, epika, drama)</li> <li>- literární žánry</li> <li>- literatura a film, báseň a píseň</li> <li>- jazykové prostředky uměleckého textu</li> <li>- metody a postupy literární interpretace</li> <li>- vývoj a změna žánrů v průběhu věků</li> <li>- aplikace teoretických poznatků při rozboru literárních textů od počátků po současnost</li> </ul>

## Učební osnova vyučovacího předmětu

### 5.7 Tělesná výchova

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin týdně	2	2	2	6
hodin celkem	68	68	56	192

#### 1. Pojetí vyučovacího předmětu

##### Cíle předmětu

Výuka tělesné výchovy je základním programem pro osvojování si návyků a upevňování dříve nabytých dovedností. Umožňuje žákům, aby si uvědoměle kultivovali svůj pohybový projev a usilovali na základě teoretických poznatků a vlastních pohybových zkušeností o rozvoj zdravotně orientované zdatnosti. Cílem vzdělávání je, aby žáci aktivně vyhledávali příležitosti ke zdravotně vhodným aktivitám, průběžně pečovali o svou tělesnou zdatnost, ověřovali si získané vědomosti i účinnost osvojených pohybových činností a vnímali začleňování pohybových aktivit do svého denního režimu jako zcela přirozenou a nezbytnou součást zdravého životního stylu moderního člověka.

##### Charakteristika učiva

Tělesná výchova má činnostní a aplikační charakter, a proto je propojována s ostatními předměty – řadu informací, dovedností a návyků souvisejících obecně se zdravým životním stylem žák získává i v jiných předmětech. V tělesné výchově (a v dalších formách pohybových aktivit v režimu dne) jsou pak získané poznatky spojovány s konkrétními pohybovými činnostmi a žák si ověřuje jejich platnost. Opačně jsou dovednosti a návyky z tělesné výchovy přenášeny do denního režimu žáků ve škole, ale i mimo ni. V rámci sportovní činnosti se žák učí řešit stresové a konfliktní situace.

##### Strategie výuky

Vzdělávání v tělesné výchově zdůrazňuje roli žáka jako aktivního činitele. Respektuje výrazné pohybové a výkonnostní rozdíly dané vývojovými a pohlavními odlišnostmi, dosavadními pohybovými zkušenostmi a zájmy žáků. Umožňuje diferencovat žáky nejen podle pohlaví, ale i podle jejich výkonnosti a zájmu v rámci třídy či skupiny. Osnovy nemohou být postaveny na přesném členění do ročníků, ale na relativně volném výběru podle konkrétní úrovně žáků, jejich rozvojových a zdravotních potřeb a zájmů, podmínek školy, povětrnostních podmínek apod. Tělesná výchova je prováděna ve specifických podmínkách výchovného zařízení a přírody. Důraz je kladen na bezpečnost žáků, hygienickou nezávadnost prostředí, estetičnost a účelnost.

##### Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace žáků je chápána jako součást výchovného působení, vytváření vztahu k tělesné výchově a sportu jako celoživotní potřebě. Žák je zásadně hodnocen za změnu ve vlastním výkonu nebo dovednosti, či snahu o tuto změnu, za zvládnutí konkrétního dílčího úkolu, za zájem o tělesnou výchovu a sport, za aktivitu a vztah k pohybu, za praktické využívání osvojených pohybových činností v denním režimu.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí**

### **Kompetence k učení**

Absolventi by měli

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- využívat ke svému vzdělávání různé informační zdroje;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

### **Kompetence k řešení problémů**

Absolventi by měli

- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení a navrhnout řešení;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

### **Komunikativní kompetence**

Absolventi by měli

- vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, a to v mluveném i psaném projevu;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění příslušné odborné kvalifikace;
- vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

### **Personální a sociální kompetence**

Absolventi by měli

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, pracovní orientace a životních podmínek;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům;
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích.

### **Občanské kompetence a kulturní povědomí**

Absolventi by měli

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost.

### **Aplikace průřezových témat**

#### **Občan v demokratické společnosti**

- naučí se naslouchat druhým lidem, respektovat je, zvažovat jejich názor i přijímat jiné názory, jsou-li vhodnější nebo přesnější;
- naučí se pomocí získaných znalostí navazovat vstřícné mezilidské vztahy a předcházet konfliktním situacím;
- učí se vyjednávat a přijímat rozumné kompromisy.

#### **Informační a komunikační technologie**

- rozvíjí své kritické a konstruktivní myšlení, naučí se rozlišit věcné argumenty od propagandy a manipulující rétoriky;
- využije informací získané v médiích ke svému prospěchu

### **Mezipředmětové vztahy**

- Základy přírodních věd (zejména biologické poznatky)
- Informační a komunikační technologie
- Matematika
- v obecnější rovině prostupuje výuku dalších předmětů nebo využívá poznatky těchto předmětů (Český jazyk)

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
<b>1. - 3. ročník</b>	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku;</li> <li>- popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí;</li> <li>- zdůvodní význam zdravého životního stylu;</li> <li>- dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky;</li> <li>- dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností;</li> <li>- popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus;</li> <li>- orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejich alternativních směrech;</li> <li>- dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací;</li> <li>- objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví; - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu;</li> <li>- kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu;</li> <li>- popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel;</li> <li>- dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat;</li> <li>- prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;</li> </ul>	<p><b>1. Péče o zdraví</b></p> <p><b>Zdraví</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- činitele ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj.</li> <li>- duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví</li> <li>- odpovědnost za zdraví své i druhých, péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu</li> <li>- partnerské vztahy; lidská sexualita</li> <li>- prevence úrazů a nemocí</li> <li>- mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama</li> </ul> <p><b>Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.)</li> <li>- základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)</li> </ul> <p><b>První pomoc</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- úrazy a náhlé zdravotní příhody</li> <li>- poranění při hromadném zasažení obyvatel</li> <li>- stavy bezprostředně ohrožující život</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat;</li> <li>- komunikuje při pohybových činnostech –</li> </ul>	<p><b>2. Tělesná výchova</b></p> <p><b>Teoretické poznatky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika;</li> </ul>



<p>dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci;</li> <li>- dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu;</li> <li>- dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem;</li> <li>- sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej;</li> <li>- uplatňuje zásady sportovního tréninku;</li> <li>- dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu;</li> <li>- dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit;</li> <li>- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost;</li> <li>- ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání;</li> <li>- uplatňuje osvojené způsoby relaxace;</li> <li>- dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích;</li> <li>- uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách;</li> <li>- je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu);</li> <li>- využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti;</li> <li>- participuje na týmových herních činnostech družstva;</li> <li>- dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání;</li> <li>- dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji;</li> <li>- pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu;</li> <li>- ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;</li> </ul>	<p>zásady sportovního tréninku</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- odborné názvosloví</li> <li>- výstroj, výzbroj; údržba</li> <li>- hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí;</li> <li>- záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí;</li> <li>- regenerace a kompenzace; relaxace</li> <li>- pravidla her, závodů a soutěží</li> <li>- rozhodování; zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení</li> <li>- pohybové testy; měření výkonů</li> <li>- zdroje informací</li> </ul> <p><b>Pohybové dovednosti</b> <b>Tělesná cvičení</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. cvičení</li> </ul> <p><i>jako součást všech tematických celků</i></p> <p><b>Gymnastika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh</li> <li>- rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec</li> </ul> <p><b>Atletika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí</li> </ul> <p><b>Pohybové hry</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- drobné a sportovní (alespoň dvě sportovní hry)</li> </ul> <p><b>Úpoly</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pády</li> <li>- základní sebeobrana</li> </ul> <p><b>Plavání</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- adaptace na vodní prostředí</li> <li>- dva plavecké způsoby</li> <li>- určená vzdálenost plaveckým způsobem</li> <li>- dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího</li> </ul> <p><b>Lyžování</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základy sjezdového lyžování</li> <li>- základy běžeckého lyžování</li> <li>- chování při pobytu v horském</li> </ul>
--	--

	<p>prostředí</p> <p><b>Bruslení</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základy bruslení (na ledě nebo inline)</li> </ul> <p><b>Turistika a sporty v přírodě</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- příprava turistické akce</li> <li>- orientace v krajině</li> <li>- orientační běh</li> </ul> <p><b>Testování tělesné zdatnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- motorické testy</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;</li> <li>- je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.</li> </ul>	<p><b>3. Zdravotní tělesná výchova</b> (podle doporučení lékaře)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení</li> <li>- pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě</li> <li>- kontraindikované pohybové aktivity</li> </ul>

## Učební osnova vyučovacího předmětu

### 5.8 Informační a komunikační technologie

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin týdně	1	1	1	3
hodin celkem	34	34	28	96

#### 1. Pojetí vyučovacího předmětu

##### Cíle předmětu

Předmět informační a komunikační technologie připravuje žáky na to, aby byli schopni pracovat s prostředky IKT a efektivně je využívali jak v průběhu vlastního studia, zejména ve spojení s ostatními předměty, tak i v dalším vzdělávání, výkonu povolání, v soukromém i občanském životě.

Žáci se naučí pracovat s běžnými základními a aplikačními programy, vyhledávat a zpracovávat informace, komunikovat pomocí internetu, využívat grafické programy pro svoji tvorbu a pracovat s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií. Cílem je, aby se stal počítač běžným pracovním nástrojem, napomáhajícím řešení úkolů souvisejících se studiem i budoucí prací.

##### Charakteristika učiva

Učivo navazuje na dosažené znalosti absolventů základní školy. Tyto znalosti a dovednosti jsou však velmi nevyrovnané, vyučující na tuto skutečnost bere zřetel a v prvním ročníku rozdílnou počáteční úroveň sjednocuje. Součástí výchovy bude i rozvíjení kompetencí žáků v oblasti hodnocení informací z hlediska jejich věrohodnosti.

Základním technologickým prostředkem pro práci s informacemi je počítač, většinou propojený do sítě. Získané poznatky žáci využijí i v jiných předmětech, zvláště pak při přípravě projektů.

##### Strategie výuky

Výuka probíhá ve specializované učebně, početnější třídy se pro výuku předmětu dělí na skupiny. Těžištěm výuky je nácvik dovedností a schopností vyhledávat, zpracovávat a vyhodnocovat informace. Základním prostředkem je provádění praktických úloh při pochopení funkce jednotlivých kroků. Objektem zpracování bude text a obraz, případně číslo. Předmětem výuky bude i porozumění získaným výsledkům. Při volbě použitých postupů se bude klást důraz na jejich racionalizaci. S tím úzce souvisí probírání vazeb získávaných dovedností s praktickou zkušeností žáků z osobního i profesního života. Důležitá je návaznost na učivo v jiných předmětech a v projektech.

Učivo je členěno do všech tří ročníků tak, aby byl v jednotlivých ročnících respektován vývoj dovedností a dále návaznost na využití získaných dovedností v jiných předmětech.

Některé tematické celky se stupňovitě opakují ve více ročnících.

Základním metodickým postupem je výklad učitele a ukázka na praktickém příkladě a následná zpětná vazba v kontrolní individuální praktické úloze. Další metodou je týmová práce a sebehodnocení realizované zejména při zpracování projektů; samostatná práce, řešení komplexních úloh.

## **Hodnocení výsledků žáků**

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Výsledkem klasifikace je hodnocení praktických úkolů (různá cvičení, samostatné práce, souhrnné práce, projekty, testy s použitím počítače, testy).

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí**

### **Klíčové kompetence**

**Kompetence k učení**, absolventi by měli:

- samostatně vyhledávat, třídit a využívat informace;
- volit různé postupy při řešení reálných situací;
- s porozuměním analyzovat mluvené slovo i texty a pořizovat si zápisky;
- rozvíjet paměť prostřednictvím prací s IKT a informacemi;

**Kompetence k řešení problémů**, absolventi by měli:

- kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů;
- zkoumat problémy a při jejich řešení užívat různé postupy;

**Komunikační kompetence**, absolventi by měli:

- přesně vyjadřovat myšlenky v ústním a písemném projevu, a umět je prezentovat;
- rozvíjet komunikaci při řešení navozeného problému;

**Personální a sociální kompetence**, absolventi by měli:

- pracovat ve skupinách;
- dodržovat dohodnuté postupy;
- přijímat odpovědnost za řešení problému;

**Občanské kompetence a kulturní povědomí**, absolventi by měli:

- respektovat názory spolužáků;
- zodpovídat za vlastní rozhodování;
- rozvíjet dovednosti přesného a estetického zpracování grafických výstupů;

**Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**, absolventi by měli:

- chápat význam IKT jako zdroje informací pracovních příležitostí, uplatnění a finančního uplatnění;
- získávat informace o možnostech dalšího vzdělávání, rekvalifikace a využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb;
- umět získat relevantní informace o podnikání;

**Matematické kompetence**, absolventi by měli:

- umět aplikovat matematické znalosti a postupy při řešení úkolů v IKT;

**IKT kompetencí a prací s informacemi**, absolventi by měli:

- efektivně pracovat se všemi prostředky IKT a osvojovat si nové technologie a aplikace;
- užívat IKT při komunikaci a prací s informacemi, zejména s internetem a kriticky je hodnotit.

### **Aplikace průřezových témat**

#### **Občan v demokratické společnosti**

- Prostřednictvím informačních technologií se učí pracovat v týmu a řešit společně zadané úkoly, učí se i přijímat jiné názory, jsou-li vhodnější nebo přesnější, jednat asertivně.

#### **Člověk a životní prostředí**

- Poznává zásady práce s informačními technologiemi tak, aby byl schopen zároveň respektovat principy zdravého životního stylu, a učí se je aplikovat ve vlastním životě.

#### **Člověk a svět práce**

- Pomocí informačních technologií umí vyhledat informace o možnostech pracovního uplatnění, rekvalifikace a učí se prezentovat sám sebe v různých situacích.

#### **Informační a komunikační technologie**

- Prací s IKT rozvíjí své kritické a konstruktivní myšlení, učí se získávat a kriticky vyhodnocovat informace z různých zdrojů.

### **Mezipředmětové vztahy**

- Matematika,
- Základy přírodních věd a
- Český jazyk (při práci s textem) v obecnější rovině prostupuje výuku všech předmětů (využití internetu jako zdroje informací a prezentační techniky)

## 2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
<b>1. ročník</b>	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí základním pojmům z oboru informačních technologií, chápe vztah mezi HW a SW;</li> <li>- zná blokové schéma počítače, význam jednotlivých bloků a základní komponenty a periferní zařízení;</li> <li>- samostatně používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál);</li> <li>- je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním prostředků informačních a komunikačních technologií;</li> <li>- využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením,</li> <li>- orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení;</li> <li>- rozumí systému složek a orientuje se v něm, ovládá operace se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání, změna atributů, případná editace souborů);</li> <li>- rozpoznává běžné typy souborů, umí s nimi pracovat;</li> <li>- ovládá principy algoritmizace úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti);</li> <li>- využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware;</li> <li>- má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace – za pomoci manuálu a nápovědy;</li> <li>- vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů;</li> </ul>	<p><b>1. Základy IKT; Operační systém</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hardware, software, osobní počítač, principy fungování, části</li> <li>- základní a aplikační programové vybavení</li> <li>- operační systém</li> <li>- vypínání, zapínání počítače</li> <li>- práce s hesly</li> <li>- ochrana a zabezpečení dat</li> <li>- tiskárny, scannery</li> <li>- způsoby přenosu dat</li> <li>- komprimace dat</li> <li>- data, soubor, složka, souborový manažer</li> <li>- prostředky zabezpečení dat – zneužití, zničení</li> <li>- algoritmizace</li> <li>- nápověda, manuál</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- používá internet jako základní otevřený informační zdroj a využívá jeho přenosové a komunikační možnosti;</li> <li>- volí vhodné informační zdroje k vyhledávání</li> </ul>	<p><b>2. Internet, komunikace</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- struktura sítě</li> <li>- domény</li> <li>- získávání informací z internetu a práce</li> </ul>

<p>požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání;</li> <li>- orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí výběr, zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich další využití;</li> <li>- orientuje se v možnostech využití vyhledávačů;</li> <li>- pracuje s běžnými prostředky online a offline komunikace, zejména s elektronickou poštou (ovládá zasílání přílohy i její přijetí a následné otevření), chatem, Messenger, elektronickými konferencemi, diskusními skupinami, využívá další služby internetu;</li> <li>- interpretuje správně získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje způsobem vhodným s ohledem na jejich další uživatele;</li> </ul>	<p>s nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyhledávání informací</li> <li>- nebezpeční na internetu (viry apod.)</li> <li>- stahování a ukládání souborů</li> <li>- pirátství a nebezpečí z toho plynoucí stránky Seznam, Google, Centrum aj.</li> <li>- elektronická pošta</li> <li>- online a offline komunikace, další služby internetu (chat, webový prostor int. telefonie)</li> <li>- program AVG a další antivirové programy, druhy virů</li> </ul>
<p><b>2. ročník</b></p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zná a dodržuje běžná typografická pravidla a konvence;</li> <li>- používá na základní uživatelské úrovni textový procesor pro tvorbu a úpravu strukturovaných textových dokumentů;</li> <li>- vkládá do textu objekty jiných aplikací,</li> <li>- exportuje a importuje data mezi základními a běžně používanými formáty;</li> </ul>	<p><b>1. Aplikační software – textový procesor</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- program MS WORD</li> <li>- psaní jednoduchého textu a jeho oprava</li> <li>- ukládání a editace textu</li> <li>- formátování textu</li> <li>- šablony a jejich využití</li> <li>- vkládání dalších objektů do textu</li> <li>- tabulky v programu MS WORD</li> <li>- export a import dat</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- porozumí funkci a principům tabulkového procesoru prezentace;</li> <li>- používá na základní uživatelské úrovni tabulkový procesor;</li> <li>- vkládá do tabulek data různých typů a upravuje jejich formát;</li> <li>- graficky prezentuje data z tabulek – tvoří jednoduché grafy, připravuje výstupy pro tisk a tiskne je;</li> <li>- vkládá do tabulek objekty jiných aplikací;</li> <li>- exportuje a importuje data mezi základními a běžně používanými formáty;</li> <li>- tvoří jednoduché vzorce, používá základní</li> </ul>	<p><b>2. Aplikační software – tabulkový procesor</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- MS EXCEL – jednoduché tabulky</li> <li>- formátování tabulek</li> <li>- jednoduché grafy</li> <li>- grafy</li> <li>- funkce SUMA a PRŮMĚR</li> <li>- další funkce</li> <li>- tvorba jednoduchých vzorců s použitím relativních souřadnic</li> </ul>

<p>funkce, vyhledávání, filtrování, třídění;</p>	
<p><b>3. ročník</b></p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- pracuje s prostředky správy operačního systému, umí na základní uživatelské úrovni nastavit prostředí operačního systému;</li> <li>- používá systém nápovědy;</li> <li>- využívá možnosti předávání dat mezi jednotlivými aplikacemi;</li> <li>- chápe specifika práce v síti (včetně rizik);</li> <li>- využívá základní prostředky počítačové sítě;</li> <li>- rozeznává základní protokoly přenosu dat;</li> <li>- používá základní aplikace dodávané; s operačním systémem;</li> </ul>	<p><b>1. Počítačová síť</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- počítačové sítě – LAN, WAN, jejich parametry, klient server, terminál, uživatelské účty a profily, přístupová práva</li> <li>- připojení k síti</li> <li>- specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků</li> <li>- FTP, HTTP, HTTPS aj.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- porozumí principům zpracování grafických informací na počítači;</li> <li>- tvoří grafiku na základní uživatelské úrovni, upravuje a konvertuje ji za pomoci odpovídajících SW nástrojů;</li> <li>- zná běžné typy grafických formátů a jejich vlastnosti, umí volit vhodné formáty grafických dat a nástroje pro práci s nimi;</li> </ul>	<p><b>2. Úvod do počítačové grafiky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rastrová a vektorová grafika, barevné modely, ukládání grafických dat</li> <li>- principy komprimace grafických dat, běžné grafické formáty a jejich vlastnosti, konverze mezi formáty (změna počtu barev, rozlišení, ztrátovost grafické informace)</li> <li>- nástroje pro práci s grafikou (použití aplikací dodávaných jako součást operačního systému a dalších aplikací, zejména z oblasti freeware)</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznámí se s možnostmi práce s balíky kancelářského SW jako celkem;</li> <li>- ovládá návrh databáze a běžné práce v databázovém programu;</li> <li>- provádí jednoduché úpravy fotografií (zaostřování, kontrast, retuše).</li> </ul>	<p><b>3. Aplikační software – další možnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- balíky kancelářského SW</li> <li>- databáze</li> <li>- spolupráce jednotlivých komponentů, sdílení a výměna dat, import a export dat</li> <li>- základní seznámení s programem Photoshop</li> </ul>



## Učební osnova vyučovacího předmětu

### 5.9 Ekonomika

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin týdně	0	0	2	2
hodin celkem	0	0	56	56

#### 1. Pojetí vyučovacího předmětu

##### Cíl předmětu

Cílem předmětu je vybavit žáky základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě. Kromě získání znalostí je kladen zejména důraz na praktické dovednosti žáků. Žáci získávají poznatky potřebné pro založení živnosti, poznatky o možnostech podnikání v oboru, o povinnostech podnikatele, o vedení daňové evidence, o pracovněprávních vztazích a poznatky z finanční gramotnosti.

##### Charakteristika učiva

Ve vyučovacím předmětu žáci získávají odborné kompetence související s orientací v ekonomické problematice reálného života a se zaměstnaneckými a podnikatelskými aktivitami.

Obsah vzdělávání respektuje požadavky profilu absolventa. Absolvent oboru je připravován zejména pro pracovní uplatnění v zaměstnanecké pozici, eventuálně i na možnost samostatného podnikání. Žáci se učí orientovat v právní úpravě podnikání a pracovněprávních vztazích, získávají základní znalosti o povinnostech a právech zaměstnance a zaměstnavatele. Osvojují si praktické dovednosti při výpočtu mezd, sociálního a zdravotního pojištění, kalkulace ceny, zjištění hospodářského výsledku firmy. Učivo o finančním vzdělávání zprostředkovává základní orientaci v platebním styku, úročení, podstatě inflace, bankovních a pojišťovacích produktech. Závěrečný tematický celek je věnován státnímu rozpočtu, daňové soustavě, získávání praktických dovedností ve výpočtu daní, sociálního a zdravotního pojištění. Žáci se učí vyhotovit daňové a účetní doklady, vyhotovit a podat přiznání k dani z příjmů fyzických osob.

V průběhu školního roku jsou v rámci projektové výuky zařazeny besedy s pracovníky ÚP i jiných institucí; navyšují počet vyučovacích hodin a jsou zaměřené na pracovně právní vztahy, na problematiku uplatnění absolventa na trhu práce, dále na informace o rekvalifikačních kurzech a jejich výhodách a celkově na začlenění absolventa do pracovního procesu jak ve sféře zaměstnanecké, tak v podnikatelské.

##### Strategie výuky

Ekonomické vědomosti a dovednosti netvoří těžiště vzdělání žáka ve tříletém oboru, jsou však nutným předpokladem pro jeho lepší uplatnění na trhu práce. Ve výuce se proto klade důraz na osvojování praktických dovedností, které žák ve svém profesním a osobním životě uplatní. Vhodné je proto předkládat k řešení problému z reálného života, např. postup při zřizování živnosti, výpočet mzdy, sociálního a zdravotního pojištění, řešení tíživé finanční situace domácnosti atd. Součástí výuky je vyhledávání informací na internetu, práce s tiskem, zpracování samostatných prací (referátů) či týmová práce na projektech.

##### Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Vhodnou metodou je slovní

hodnocení a známkování. Důležitým faktorem je zohlednění aktivity žáka v hodinách, plnění zadaných úkolů.

### **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí**

Cílem vzdělávání v předmětu je dosažení takové úrovně klíčových kompetencí, které umožní řešení problémů běžně se v reálném životě objevujících.

#### **Klíčové kompetence**

**Komunikativní kompetence** tím, že žák:

- účastní se aktivně diskusí nad aktuálními ekonomickými problémy a formuluje a obhajuje své názory a postoje v těchto diskusích;
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle ústně i písemně, přehledně a jazykově správně.

**Personální a sociální kompetence** tím, že žák:

- řeší své ekonomické záležitosti, je finančně gramotný;
- přijímá odpovědnost za vlastní práci.

**Občanské kompetence a kulturní povědomí** tím, že žák:

- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí, přispívá k uplatňování hodnot demokracie;
- aktivně se zajímá o politické a společenské dění související s vývojem ekonomiky u nás i ve světě;
- žije v souladu s hodnotami a principy humanity, demokracie a udržitelného rozvoje.

**Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi** tím, že žák:

- využívá znalosti práce s osobním počítačem a s dalšími prostředky informační a komunikační techniky při plnění úkolů a celoživotním učení;
- získává potřebné ekonomické informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě internet.

### **Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí**

#### **Odborné kompetence**

**Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků a služeb** tím, že žák:

- usiluje o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn., že chápe kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržuje stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- zohledňuje požadavky klienta (zákazníka, občana).

**Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje** tím, že žák:

- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje v souladu s ekologickým myšlením;
- uvědomuje si vyčerpatelnost přírodních zdrojů, proto se chová ekonomicky při spotřebě energií, materiálu, vody a jiných látek a bere ohled na životní prostředí;
- hospodárně a účelně nakládá s finančními prostředky;
- jedná odpovědně, samostatně, aktivně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i pro zájem veřejný v souladu udržitelným rozvojem společnosti.

### **Aplikace průřezových témat**

Obsahový okruh je propojen zejména s průřezovým tématem „**Člověk a svět práce**“. V rámci tohoto tématu je cílem vést žáky k tomu, aby si uvědomili význam vzdělání pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu, aby byli schopni formulovat svá očekávání a své priority, vysvětlit žákům základní aspekty soukromého podnikání, naučit je pracovat s příslušnými právními předpisy.

Žáci rozvíjejí logické a konstruktivní myšlení, učí se prezentovat sami sebe, uvědomují si své možnosti, schopnosti a dovednosti s cílem co nejlépe obstát na trhu práce, v praxi i v osobním životě.

### **Přínos předmětu k realizaci mezipředmětových vztahů**

- Občanská nauka
- Informační a komunikační technologie
- Matematika
- Základy přírodních věd

## 2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
<b>3. ročník</b>	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky;</li> <li>- vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet;</li> <li>- na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu;</li> <li>- stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období;</li> <li>- rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů;</li> <li>- vypočítá výsledek hospodaření;</li> <li>- vypočítá čistou mzdu;</li> </ul>	<p><b>1. Podnikání</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podnikání podle živnostenského zákona</li> <li>- podnikání podle zákona o obchodních korporacích</li> <li>- podnikání jednotlivce – živnosti</li> <li>- obchodní korporace</li> <li>- podnikatelský záměr</li> <li>- zakladatelský rozpočet</li> <li>- povinnosti podnikatele vůči státu</li> <li>- trh, tržní subjekty, zákony trhu, nabídka, poptávka, zboží, cena, kalkulace ceny pro konečného zákazníka</li> <li>- náklady, výnosy, zisk/ztráta, výpočet výsledku hospodaření</li> <li>- pracovně právní vztahy – zákoník práce, formy pracovního vztahu, vznik, změna a ukončení pracovního poměru, povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele</li> <li>- druhy škod, předcházení škodám, odpovědnost za škodu</li> <li>- formy odměn, mzda časová a úkolová, složky hrubé mzdy, náhrady mzdy, příplatky ke mzdě, výpočet zdravotního a sociálního pojištění, daň z příjmů ze závislé činnosti, slevy na dani, výpočet čisté mzdy, náhrady mzdy v nemoci</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku;</li> <li>- vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory;</li> <li>- vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu;</li> <li>- dovede zjistit, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav;</li> <li>- orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby;</li> <li>- vysvětlí důsledky nesplácení úvěrů a navrhne možnosti řešení tíživé finanční situace své, či domácnosti;</li> <li>- vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům;</li> <li>- charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění;</li> </ul>	<p><b>2. Finanční vzdělávání</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- peníze, vývoj peněz, ochranné prvky bankovek, virtuální měna, směnitelnost měny, valuty, devizy, kurzy měn, kurzovní lístek</li> <li>- hotovostní platební styk, pokladní doklady, pokladní kniha</li> <li>- bezhotovostní platební styk, založení účtu, IBAN, platební karty – kreditní a debetní, klady a zápory, příkazy k úhradě</li> <li>- úroková míra, RPSN, aktuální výše úrokových sazeb na trhu</li> <li>- úvěry, druhy úvěrů, výnosnost, návratnost a zajištění úvěrů</li> <li>- služby peněžních ústavů</li> <li>- inflace, podstata inflace, míra inflace, příčiny inflace, důsledky inflace a opatření k zabránění jejím nepříznivým důsledkům</li> <li>- pojišťovací trh, druhy pojištění, pojistné produkty</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství;</li> </ul>	<p><b>3. Daně</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- státní rozpočet, příjmy a výdaje státního</li> </ul>

## ŠVP Zlatník a klenotník

---

<ul style="list-style-type: none"><li>- charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát;</li><li>- provede jednoduchý výpočet daní;</li><li>- vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob;</li><li>- provede výpočet zdravotního a sociálního pojištění.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>rozpočtu, schvalování státního rozpočtu, státní závěrečný účet</li><li>- daně a daňová soustava, daně přímé a jejich zákonná úprava, daně nepřímé a jejich zákonná úprava</li><li>- výpočet daní</li><li>- daňový řád</li><li>- přiznání k dani z příjmů fyzických osob</li><li>- zdravotní pojištění podnikatele a sociální pojištění podnikatele</li></ul>
---	--

## Učební osnova vyučovacího předmětu

### 5.10 Výtvarná příprava

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin týdně	2	2	1	5
hodin celkem	68	68	28	164

#### 1. Pojetí vyučovacího předmětu

##### Cíle předmětu

Předmět je součástí odborné přípravy žáků. Rozvíjí komplexně výtvarné vnímání, představivost, fantazii a přispívá především k vlastní tvorbě žáka. Cílem předmětu je naučit žáky ovládat výtvarné vyjadřovací techniky, formovat jejich estetické cítění a myšlení. Naučit žáky zachytit viděné skutečnosti i výtvarné představivosti v kresbě, malbě i modelování. Snahou je naučit žáky vytvářet vlastní návrhy a následně je i realizovat v odborném výcviku.

##### Charakteristika učiva

Učivo je zaměřeno na kresbu a modelaci dle skutečnosti, perspektivní zobrazování, ornament, dekor, písmo, kresbu lidské figury a reliéf. Žáci jsou vedeni k vlastnímu navrhování v daném oboru.

##### Strategie výuky

Předmět je vyučován dvě hodiny v prvním a ve druhém, ve třetím ročníku již jen jednu hodinu týdně. Učivo je řazeno od jednoduchých technik po náročnější. Před zadáním jednotlivých prací je vždy vysvětlena technika a způsob provedení. Metodu slovního výkladu doplňuje ukázka díla, názorné předvedení požadované techniky či způsobu požadovaného provedení. Výtvarné dílo je vždy konzultováno již během vytváření, a žák je naváděn k jeho dotvoření v požadované kvalitě.

##### Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Vhodnými metodami hodnocení jsou známkování prací a také slovní hodnocení a rozbor tvorby, součástí hodnocení je také posun v osobním rozvoji.

##### Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

**Klíčové kompetence** Předmět se podílí na rozvíjení následujících všeobecných kompetencí:

**Kompetence k učení** - žák je veden k tomu, aby využíval zkušeností získaných na jednotlivých zadáních a následně je dále rozvíjel.

**Kompetence k řešení problémů** - žák vhodně užívá různé výtvarné pomůcky či volí prostředky a způsoby vhodné pro realizaci zadaného úkolu a, je také veden ke správnému porozumění danému úkolu.

**Komunikační kompetence** - žák je schopen se vyjadřovat v projevech mluvených i psaných, dokáže prezentovat vlastní práci a také si jí obhájit.

**Odborné kompetence** - Rozvíjet u žáků výtvarný a estetický cit pro potřeby oboru.

**Občan v demokratické společnosti** - žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, dovede jednat s lidmi, hledat kompromisní řešení, váží si materiálních a duchovních hodnot.

**Člověk a svět práce** – žák si uvědomuje význam vzdělávání a celoživotního učení pro život, zná význam osobní prezentace.

**Člověk a životní prostředí** – chápe možné aspekty a důsledky práce s nebezpečnými látkami, které se při určitých výtvarných technikách používají či používali v historii.

**Informační a komunikační technologie** - je schopen pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívá v průběhu vzdělávání, především vyhledává informace.

### **Aplikace průřezových témat**

**Občan v demokratické společnosti** - žák má vhodnou míru sebevědomí, dovede jednat s lidmi, hledat kompromisní řešení, váží si materiálních a duchovních hodnot.

**Člověk a životní prostředí** – chápe možné aspekty a důsledky práce s nebezpečnými látkami, které se při určitých výtvarných technikách používají či používali v historii a je obeznámen s jejich bezpečným použitím a likvidací, pracuje podle zásad BOZP.

**Člověk a svět práce** – žák si uvědomuje význam vzdělávání a celoživotního učení pro život, zná význam osobní prezentace.

**Informační a komunikační technologie** - je schopen pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívá v průběhu vzdělávání.

### **Mezipředmětové vztahy**

- Odborný výcvik
- Dějiny umění

## 2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
<b>1. ročník</b>	
<b>Žák:</b> – orientuje se v základní terminologii předmětu;	<b>1. Úvod do předmětu</b> – Materiály, pomůcky, druhy vyjadřovacích technik
– pracuje s linií, tvarem, plochou i prostorem; – zobrazí pohyb za pomoci čar, barev, tvarů; – používá základní kresebné prostředky;	<b>2. Lineární kresba</b> – Základní výtvarné vyjadřovací techniky – Základní cviky ruky
– aplikuje poznatky o perspektivě a osvětlení na zobrazení skupin předmětů; – nakreslí jednoduché předměty v prostoru; – zobrazí perspektivně zátiší, exteriér i interiér;	<b>3. Perspektivní kresba</b> - Základy perspektivního zobrazování - Perspektivní zobrazování hranatých i rotačních těles - Kresba zátiší - Kresba architektury, prostorové zvládnutí interiéru i exteriéru
– dokáže stínovat tužkou, úhlem, perem i křídou; – používá různé druhy stínování pro dosažení plastického objemu; – zobrazuje v perspektivě hranatá i rotační tělesa, interiér nebo jeho části; – vytvoří kompozici z geometrických těles;	<b>4. Vyjádření prostoru v ploše, světlo a stín</b> – Způsoby stínování – Objemová kresba základních geometrických tvarů – Sestavování zátiší
– kreslí a maluje studie přírodnin v detailu i celku podle předlohy, studii měkkého modelu, jednoduchého zátiší s předmětnými motivy; – vytvoří světelné jevy na modelu a tím vyjádří prostorovost; – zobrazí přírodninu v různém měřítku;	<b>5. Zobrazování přírodnin</b> – Kresba přírodniny podle skutečnosti – Studie detailů, zvětšování a zmenšování částí
<b>2. ročník</b>	
– aplikuje základní dovednosti psaní, kreslení, konstruování písma; – zná základy písma hůlkového a antikvy, napodobuje jednotlivé druhy písma dle předloh; – vytváří vlastní iniciálu, monogram, číslici; – umístí písmo v ploše;	<b>1. Písmo</b> – Druhy písma – Psaní, kreslení a konstruování písma – Užití písma v ploše
– vytváří jednoduché studie reliéfu podle předlohy; – plasticky zpracuje vlastní návrh;	<b>2. Základy modelování</b> – Základní postup při práci s hlinou – Modelování jednoduchých těles



	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Modelování reliéfu podle předlohy</li> <li>– Modelování podle vlastního návrhu</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– aplikuje poznatky o barvě;</li> <li>– využívá barevné kompozice a aplikuje je na vlastní tvorbu;</li> </ul>	<b>3. Barevná kompozice</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Působení barev</li> <li>– Abstraktní kompozice</li> <li>– Zátíší</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– objasní princip ornamentu;</li> <li>– kreslí motiv v ploše;</li> <li>– vytvoří stylizaci motivů pro ornament ve svém oboru;</li> <li>– navrhuje jednoduché výrobky ve svém oboru, dle zadání;</li> </ul>	<b>4. Ornament, dekor, stylizace a navrhování jednoduchých předmětů ve vlastním oboru</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Základní principy ornamentální kresby, stylizace, kompozice, ladění barev</li> <li>– Navrhování dekoru v oboru</li> <li>– Navrhování vlastních výrobků</li> </ul>
<b>3. ročník</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>– zná zákonitosti proporcí lidského těla;</li> <li>– vytvoří studii lidské figury nebo jejího detailu, zachycuje postavu v klidu i v pohybu;</li> <li>– využívá základní znalosti stylizace;</li> <li>– aplikuje figurální motiv ve svém oboru;</li> </ul>	<b>1. Anatomie člověka v kresbě</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Studie detailů lidské figury</li> <li>– Proporce figury, kánon, celkové rozvržení</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– tvoří konstrukce pro prostorovou plastiku, a modeluje je podle předlohy;</li> <li>– vymodeluje kopie zdobných prvků, kompozičně jednoduchý reliéf;</li> <li>– reprodukuje slohový výrobek;</li> <li>– modeluje vlastní návrh dle zadání;</li> </ul>	<b>2. Modelace prostorových objektů</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Modelace z hlíny prostorových těles</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– navrhuje a výtvarně řeší kompletní dokumentaci k výrobku ve vlastním oboru;</li> <li>– akceptuje současné uměleckořemeslné trendy;</li> </ul>	<b>3. Navrhování v oboru</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Navrhování výrobku dle zadání</li> <li>– Zpracování kompletní technologické dokumentace k výrobku v daném oboru</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– používá specifické aplikační programové vybavení pro výtvarné zobrazování, případně návrh vlastního výrobků 2 D.</li> </ul>	<b>4. Práce se specifickým aplikačním programovým vybavením ve 2D</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Základy navrhování za pomoci programů</li> </ul>

## Učební osnova vyučovacího předmětu

### 5.11 Dějiny umění

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin týdně	1	1	1	3
hodin celkem	34	34	28	96

#### 1. Pojetí vyučovacího předmětu

##### Cíle předmětu

Předmět dějiny umění a oboru je součástí odborné přípravy žáků. Cílem vyučovacího předmětu je kultivovat historické vědomí o vývoji společnosti od jejího vzniku až po současnost. Zároveň mají žáci získat představu o základních historických, výtvarných a estetických tendencích v tomto vývoji.

##### Charakteristika učiva

Učivo předmětu vysvětluje základní souvislosti umění s vývojovými etapami všeobecných dějin lidstva. Vyučující řádně vysvětlí žákům základní uměleckohistorické pojmy, události, souvislosti, rozebere nejdůležitější památky, naučí žáky srovnávat výtvarné jevy, události, procesy a pomocí charakteristických znaků určovat jejich shody a rozdíly.

##### Strategie výuky

Předmět je vyučován jenu hodinu týdně v každém ročníku. Učivo je řazeno chronologicky od jednotlivých epoch lidských dějin. Výběr tvůrců a jejich děl se omezuje na nejdůležitější a nejtypičtější v daném období. Vstupem každého tématu je přehled charakteru doby, který uvádí žáky do probíraného celku. Metodu slovního výkladu vyučující kombinuje s využíváním názorných pomůcek - knihy, fotografie, promítání filmů, reprodukce obrazů, on line prohlídky, apod. Seznamuje žáky s literaturou a vede je k samostatnému studiu a chápání uměleckých děl. Vyučování je vhodné doplnit společnými exkurzemi, návštěvami muzeí a galerií.

##### Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Vhodnými klasifikačními metodami jsou známkování, kombinované se slovním hodnocením. Při hodnocení výsledků učení se vyučující zaměřuje na porozumění látce. Metody hodnocení – písemné testy, ústní zkoušení, práce v hodině, samostatná a skupinová práce.

##### Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

###### Klíčové kompetence

Předmět se podílí na rozvíjení následujících všeobecných kompetencí:

**Kompetence k učení** - žák je veden k tomu, aby využíval různé strategie při práci s textem a dovedl vyhledávat informace k tématu.

**Kompetence k řešení problémů** - žák vhodně užívá různé studijní pomůcky a literaturu, je veden ke správnému porozumění danému úkolu.

**Komunikační kompetence** - žák je schopen se vyjadřovat v projevech mluvených i psaných, dokáže prezentovat vlastní práci a také si jí obhájit.

**Odborné kompetence** - Rozvíjet u žáků výtvarný a estetický cit pro potřeby oboru.

### **Aplikace průřezových témat**

**Občan v demokratické společnosti** - žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, dovede jednat s lidmi, hledat kompromisní řešení, váží si materiálních a duchovních hodnot.

**Člověk a životní prostředí** – chápe možné aspekty a důsledky práce s nebezpečnými látkami, které se při určitých výtvarných technikách používají či používali v historii.

**Člověk a svět práce** – žák si uvědomuje význam vzdělávání a celoživotního učení pro život, zná význam osobní prezentace.

**Informační a komunikační technologie** - je schopen pracovat s prostředky informačních a komunikativních technologií a efektivně je využívá v průběhu vzdělávání.

### **Mezipředmětové vztahy**

- Výtvarná příprava
- Odborný výcvik
- Český jazyk a literatura

## 2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
<b>1. ročník</b>	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- je seznámen se základní terminologií a jednotlivými etapami ve vývoji lidstva;</li> <li>- rozlišuje tradiční a současné pojetí lidové umělecké tvorby a uměleckých řemesel ve svém oboru;</li> <li>- rozlišuje typické znaky jednotlivých historických slohových období;</li> <li>- charakterizuje díla významných tvůrců;</li> <li>- vysvětlí význam kulturních památek;</li> </ul>	<p><b>1. Úvod do studia DU</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Základní terminologie (umění, sloh, styl, druhy výtvarných projevů...)</li> <li>- Periodizace DVK</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše způsob života a společenskou úroveň lidí v dané době;</li> <li>- dokáže vyjmenovat základní projevy umění a pozná ty nejvýznamnější;</li> <li>- rozeznává jednotlivé etapy pravěku a soustředí se na památky svého oboru;</li> </ul>	<p><b>2. Umění pravěku</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Umění paleolitu</li> <li>- Umění mezolitu, neolitu</li> <li>- Umění doby bronzové</li> <li>- Umění doby železné</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše způsob života a společenskou úroveň lidí v dané době;</li> <li>- chápe náboženské, politické a společenské souvislosti v dané zemi;</li> <li>- vyjmenuje umělecká díla, popíše a podle znaků je zařadí do správného období;</li> </ul>	<p><b>3. Umění starověku</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Egypt</li> <li>- Mezopotámie</li> <li>- Umění Egejské oblasti (Kréta, Mykény)</li> <li>- Antické Řecko)</li> <li>- Antický Řím</li> <li>- Starokřesťanské umění</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše způsob života a společenskou úroveň lidí v dané době;</li> <li>- chápe náboženské, politické a společenské souvislosti v dané zemi;</li> <li>- vyjmenuje umělecká díla, popíše a podle znaků je zařadí do správného období;</li> <li>- vypráví o jednotlivých uměleckých dílech i jejich tvůrcích;</li> </ul>	<p><b>4. Umění středověku</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Byzanc</li> <li>- Kultura a umění Velké Moravy</li> <li>- Románské umění</li> <li>- České románské</li> <li>- Gotické umění</li> <li>- České gotické umění</li> </ul>
<b>2. ročník</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše způsob života a společenskou úroveň lidí v dané době;</li> <li>- chápe náboženské, politické a společenské souvislosti v dané zemi;</li> <li>- vyjmenuje umělecká díla, popíše a podle znaků je zařadí do správného období;</li> </ul>	<p><b>1. Umění novověku</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Renesance</li> <li>- Umění české renesance</li> <li>- Baroko</li> <li>- Umění baroka v Čechách a na Moravě</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- vypráví o jednotlivých uměleckých dílech i jejich tvůrcích;</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- interpretuje umělecká díla;</li> <li>- chápe náboženské, společenské a politické souvislosti v dané zemi a době;</li> <li>- vyjmenuje umělecká díla a jejich tvůrce, popíše a podle znaků je zařadí do správného období;</li> <li>- vypráví o jednotlivých uměleckých dílech i jejich tvůrcích;</li> </ul>	<p><b>2. Umění 19. století</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- 19. století</li> <li>- Klasicismus a empír</li> <li>- Romantismus</li> <li>- Realismus</li> <li>- Impresionismus</li> <li>- Postimpresionismus</li> <li>- Individuálně tvořící malíři – Gogh, Gauguin, Cézanne</li> </ul>
<p><b>3. ročník</b></p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- interpretuje umělecká díla;</li> <li>- chápe náboženské, společenské a politické souvislosti v dané zemi a době;</li> <li>- vyjmenuje umělecká díla a jejich tvůrce, popíše a podle znaků je zařadí do správného období;</li> <li>- vypráví o jednotlivých uměleckých dílech i jejich tvůrcích;</li> </ul>	<p><b>1. Umělecké směry 20. století</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Secese</li> <li>- Kubismus</li> <li>- Surrealismus, abstraktní umění</li> <li>- Umělecké směry 2. pol. 20. st: op-art, pop-art, kinetické umění, informel, akční a konceptuální umění a jeho formy, hyperrealismus, graffiti</li> <li>- Umělecké tendence konce 20. století a počátku 21. století)</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zaměřuje se na vlastní obor, jeho historický vývoj v jednotlivých etapách vývoje lidstva;</li> <li>- orientuje se v současných trendech a směrech ve vlastním oboru.</li> </ul>	<p><b>2. Umělecké řemeslo a design</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vývoj světového a českého uměleckého řemesla významné osobnosti z oboru, historie a současnost řemesla</li> <li>- Vývoj světového a českého uměleckého design, osobnosti z oboru</li> </ul>

## Učební osnova vyučovacího předmětu

### 5.12 Technologie

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin týdně	2	2	3	7
hodin celkem	68	68	84	220

#### 1. Pojetí vyučovacího předmětu

##### Cíle předmětu

Cílem předmětu je připravit žáky pro výkon profese zlatníka-klenotníka, tj. vybavit je na patřičné úrovni technologickými znalostmi a dovednostmi. Žáci jsou seznámeni s technikami a pracovními postupy zhotovování zlatnických a bižuterních výrobků ručně, pomocí strojního zařízení i nejmodernějšími technologiemi. Naučí se pracovat s technologickou dokumentací a porozumí funkci pracovního náradí, nástrojů a zařízení a jejich údržbě.

##### Charakteristika učiva

Učivo má převážně teoretický charakter. Posloupnost učiva je sestavena tak, aby probíhala paralelně s odborným výcvikem, se kterým je úzce spjata a žáci nabytou znalost neprodleně aplikovali a upevnili během praktické výuky. Směřuje k tomu, aby se žáci naučili orientovat v technologických postupech a uměli je používat v praxi, kontrolovali kvalitu provedení práce, dodržovali zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence a všechny činnosti vykonávali v souladu s ekologickými principy.

##### Strategie výuky

Výuka předmětu je členěna do jednotlivých oddílů učebního plánu. Odborné termíny a probíraná látka jsou srozumitelně vysvětlovány tak, aby žáci uměli využívat poznatky z teoretické výuky a samostatně je aplikovali v konkrétních činnostech praktické výuky (odborném výcviku). Ve výuce jsou používány veškeré dostupné názorné pomůcky a příklady technických řešení, se kterými se žáci setkávají při praktické činnosti (odborném výcviku).

Do výuky je zařazena praktická část, jejíž náplní se žáci seznámí s vybavením dílen a provozů souvisejících s výrobou šperků (včetně příbuzných oborů) formou exkurzí s výkladem přítomného odborného pedagoga a předvedením ukázek důležitých strojů a nástrojů v činnosti. Minimálně jednou za školní rok je využita možnost exkurze do výroby průmyslového podniku s výrobní náplní vztahující se k výuce. Pro výuku je v maximální míře využíván internet pro prezentaci výukových podkladů a dalších informací.

##### Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Kromě ústního zkoušení je pro hodnocení žáků využíváno zkoušení písemnou formou zadáváním krátkých testů vztahujících se k jednotlivým učebním tématům. Dalším hodnotícím kritériem je i aktivita žáka při vyučování, kdy jsou žákům předkládány problémové otázky, které žáci samostatně řeší na základě dříve probraného učiva a logického úsudku.

##### Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Cílem předmětu je přispět k dosažení takové úrovně klíčových kompetencí, které umožní žákům zapojení do různých keramických provozů a aplikaci získaných teoretických znalostí v činnostech, se kterými se mohou setkat ve své budoucí profesní kariéře.

## **Klíčové kompetence**

### **Kompetence k učení**

V žácích je pěstován kladný vztah k řemeslné činnosti a jsou podněcováni k samostatnému vzdělávání a rozvíjení ve svém oboru. Naučí se uplatňovat způsob práce s textem, naslouchat mluveným projevům a pořizovat si věcné poznámky. Získávají návyk řídit se svou zkušeností, ale zároveň naslouchat zkušenosti jiných lidí.

### **Kompetence k řešení problémů**

Žákům jsou předkládány pracovní listy s technologickými postupy výroby šperků a podrobně vysvětleny tak, aby v praktické části výuky (odborném výcviku) určili jádro problému a na základě získaných informací navrhli způsob řešení, zdůvodnili jej, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky. Žák je veden k tomu, aby spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi (týmové řešení).

### **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby neustále reagovali na rozvoj průmyslu a technologií, požadavky koncových zákazníků a akceptovali tak současný trh práce. Řídí se povinnostmi výrobců a obchodníků se šperky podle platných předpisů Puncovního zákona po zahájení podnikatelské činnosti. Učí se uvažovat nejen na teoretické bázi, ale v souvislostech tak, aby dokázal využít nabyté zkušenosti a vědomosti při budoucím výkonu své profese.

### **Kompetence k využívání prostředků IKT a pracovat s informacemi**

Rozšíření odborných znalostí žákům umožní získávat informace z otevřených vzdělávacích zdrojů, které využije pro svůj profesní život. Žák je veden k tomu, aby prostřednictvím informačních zdrojů uměl efektivně vyhledávat a zpracovávat získané informace. To mu umožní porovnávat škálu a kvalitu stávajících i inovativních technologií užívaných pro výrobu šperků v tuzemsku i zahraničí.

## **Odborné kompetence - absolvent:**

- stanoví harmonogram jednotlivých pracovních operací a dbá na soulad jednotlivých etap pracovního postupu při realizaci v materiálu a přesnost provedení,
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence,
- dbá na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, a zohledňuje požadavky klienta (zákazníka, občana),
- osvojí si způsoby dílenské (finanční) režie, kalkulace a evidence materiálu, zpracování smluv a jiných využitelných dokumentů.

## **Aplikace průřezových témat**

### **Člověk a životní prostředí**

Žák je veden k tomu, aby:

- chápal zásadní význam životního prostředí pro člověka, negativní dopady působení člověka na životní prostředí a dbal na vhodnou likvidaci odpadů.

### **Člověk a svět práce**

Žák je veden k tomu, aby:

- byl připraven k úspěšnému uplatnění na trhu práce a měl základy pro vstup do samostatného podnikání,
- srozumitelně formuloval své názory a postoje, byl schopen vyslechnout názory druhých,
- dokázal pracovat samostatně i v týmu a plnit zodpovědně úkoly.

## **Mezipředmětové vztahy**

- Výtvarná příprava
- Materiály
- Matematika
- Informační a komunikační technologie
- Základy přírodních věd

Teoretické znalosti jsou pak prakticky aplikovány v předmětu Odborný výcvik.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
<b>1. ročník</b>	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– stručně charakterizuje vývoj zlatnického řemesla;</li> <li>– vysvětlí úkoly a význam technologie pro realizaci výrobků;</li> <li>– vysvětlí význam daných pojmů a termínů používaných v oboru a vhodně je používá;</li> <li>– uvede způsoby a zásady přesného měření vnitřních rozměrů, vnějších rozměrů a hloubky těles;</li> <li>– odečte daný rozměr pomocí posuvného měřidla s přesností na 0,05 mm a mikrometru s přesností na 0,01 mm;</li> <li>– uvede rýsovací pomůcky k plošnému rýsování rovných čar, kružnic a oblouků a zásady zacházení s nimi;</li> <li>– popíše strojní a nástrojové vybavení zlatnické dílny a zachází s ním tak, aby nedošlo k poškození zdraví;</li> </ul>	<p><b>1. Úvod do technologie a vymezení pojmů</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– vznik a vývoj zlatnictví a klenotnictví;</li> <li>– orientace v terminologii řemesla;</li> <li>– význam oboru technologie;</li> <li>– základy rýsování na kovový materiál;</li> <li>– měření, zacházení s měřicí technikou;</li> <li>– vybavení dílny, hygiena a bezpečnost práce.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– ovládá technologii výroby materiálů;</li> <li>– vymezí a podrobně popíše jednotlivé technologie plošného a objemového tváření kovů využitelné pro výrobu šperků (válcování, stříhání, ohýbání, protlačování, tažení, vyrovnávání);</li> <li>– vysvětlí proces deformačního zpevnění materiálu z hlediska vnitřní struktury materiálu a změny jeho mechanických vlastností;</li> <li>– objasní důvody žíhání materiálu a vymezí zásady správného žíhání;</li> <li>– vymezí a podrobně popíše technologie obrábění kovů (vrtání, řezání, broušení, pilování, frézování apod.);</li> <li>– vyjmenuje a vysvětlí postup a metody směšování, tavení a odlévání slitin drahých kovů (výroba slitin, přetavování zbytků z odpadu, odlévání šperků);</li> <li>– podrobně popíše techniku odlévání šperků metodou vytavitelného modelu a způsob vytváření</li> </ul>	<p><b>2. Technologie ručního a strojního zpracování kovových materiálů využívané pro výrobu šperků</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– plošné a objemové tváření kovů;</li> <li>– žíhání materiálu;</li> <li>– obrábění kovů;</li> <li>– směšování, tavení a odlévání slitin drahých kovů;</li> <li>– vytváření pevných i montovaných spojů.</li> </ul>



<ul style="list-style-type: none"> <li>– voskových modelů;</li> <li>– rozliší a vysvětlí způsoby vytváření pevných i montovaných spojů užívaných při výrobě a sestavování šperků (pájení, nýtování a jiné);</li> </ul>	
<p><b>2. ročník</b></p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>– uvede druhy obrub, popíše zhotovení obrub rovných, kónických, ozdobně prořezávaných a vytloukaných;</li> <li>– popíše a zdůvodní technologii vytloukání plechu do ocelových forem;</li> <li>– podrobně popíše výrobu půlkoulí v jamkovnici;</li> <li>– vysvětlí princip využití lisu při výrobě šperků (vytlačování do forem) a specifika lisovaných šperků;</li> <li>– specifikuje a odůvodní postup pájení dutých předmětů;</li> <li>– válcuje, vrtá a brousí drahé kovy;</li> <li>– pracuje v souladu se stanovenými technologickými postupy na válcovacích stolicích, vrtačkách, bruskách a provádí jejich běžnou údržbu;</li> <li>– podrobně popíše způsob zhotovení ostrých úhlů při ohýbání materiálu (naříznutí, rozpilování);</li> <li>– uvede metody přenášení rozvinutého motivu na plech;</li> <li>– podrobně popíše výrobu stěžecky a její užití ve šperku;</li> <li>– uvede druhy závěsných oušek a podrobně popíše jejich výrobu;</li> <li>– v rámci prolínání mezipředmětových vztahů využívá uvedené techniky při výrobě jednotlivých dílů šperků v odborném výcviku;</li> </ul>	<p><b>1. Základní techniky užívané pro výrobu polotovarů šperků</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– druhy obrub na kameny a jejich sestavování;</li> <li>– ohýbání do ostrých hran;</li> <li>– přenášení rozvinutého motivu na kov;</li> <li>– výroba vnějších plášťů dutých šperků;</li> <li>– výroba stěžecky;</li> <li>– výroba závěsných oušek.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– ovládá technologické postupy zhotovování šperků zlatnickými a klenotnickými technikami;</li> <li>– stanoví harmonogram jednotlivých pracovních operací;</li> <li>– pracuje podle předlohy, výkresu nebo výtvarného návrhu v souladu s daným technologickým postupem;</li> <li>– podrobně popíše postup ruční a strojové výroby řetízků a jejich</li> </ul>	<p><b>2. Technologické postupy vytváření šperků zlatnickými a klenotnickými technikami</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– náušnice a jejich uzávěry;</li> <li>– ruční a strojová výroba řetízků;</li> <li>– výroba náramků, jejich uzávěru a pojistek;</li> <li>– brože a jejich uzávěry;</li> <li>– manžetové knoflíky a jejich uzávěry</li> <li>– výroba jednoduchých a složitých prstenů.</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>– uzávěrů, rozliší druhy řetízků;</li> <li>– uvede druhy uzávěrů náušnic a podrobně popíše technologický postup jejich výroby;</li> <li>– charakterizuje technologii ručního řezání závitů a pojmenuje užití nástroje;</li> <li>– pojmenuje uzávěry broží, popíše postup výroby, rozhodne o jejich použití v závislosti na velikosti, váze a tvaru brože a zvolí jeho vhodné umístění;</li> <li>– vyjmenuje druhy spodků prstenů;</li> <li>– odečte míru prstenu a vypočítá délku obroučky prstenu podle vzorečku;</li> <li>– pojmenuje jednotlivé části složitých prstenů (bízo, hlava, přístavky a další), a popíše způsob jejich sestavování.</li> <li>– pojmenuje a stručně charakterizuje jednotlivé typy prstenů (karmazírunk, solitér, barokní prsten a další);</li> <li>– uvede druhy uzávěrů manžetových knoflíků a stručně popíše technologický postup jejich výroby;</li> <li>– rozliší druhy náramků, rozhodne o vhodném použití uzávěru a pojistky a popíše výrobní postup;</li> <li>– orientuje se v popisech technologických postupů a základních výrobních technikách;</li> <li>– posoudí nedostatky a chyby, které mohou nastat při výrobě uvedených typů šperků;</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>– uvede, rozliší a stručně charakterizuje základní způsoby zasazování drahých kamenů do šperku;</li> <li>– uvede a podrobně popíše způsoby přípravy lůžka pro umístění drahého kamene;</li> <li>– rozpozná a charakterizuje nástroje zasazovače;</li> </ul>	<p><b>3. Zasazování drahých kamenů do šperku</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– základní způsoby zasazování drahých kamenů;</li> <li>– příprava lůžka pro drahý kámen;</li> <li>– nástroje zasazovače.</li> </ul>
<p><b>3. ročník</b></p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>– připraví výrobek k povrchové úpravě;</li> <li>– jmenuje a objasní cíle a důvody jednotlivých povrchových úprav;</li> <li>– smirkuje, leští, matuje a provádí</li> </ul>	<p><b>1. Povrchové úpravy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– příprava povrchu před aplikací povrchové úpravy;</li> </ul>

<p>bubnování výrobků;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– uvede a rozliší metody čištění a odmašťování;</li> <li>– uvede způsob umělého vytváření estetické vrstvy korozních produktů;</li> <li>– uvede a podrobně vysvětlí technologický postup galvanického pokovování;</li> <li>– uvede a rozliší ochranné (konzervační) a dekorační povlaky využívané ve zlatnictví a klenotnictví;</li> <li>– dodržuje technologický postup při provádění konkrétní povrchové úpravy;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– kovové i nekovové povrchové vrstvy a povlaky.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– stanoví a stručně charakterizuje zdobné techniky, které lze využít při praktické realizaci šperků (filigrán, granulace, niello, taušírování, smalt a další);</li> <li>– uvede druhy granátových technik a podrobně popíše technologický postup jejich výroby;</li> <li>– charakterizuje pravidla výroby klenotů, pojem vysvětlí;</li> <li>– podrobně popíše technologický postup zasazení diamantu do šperku klenotnickou technikou (příprava lůžka, osazení upevňovacích zrnek, čištění, vypíchnutí do lesku);</li> <li>– jmenuje způsoby ručního a strojního rytí kovů (plošné i plastické);</li> <li>– podrobně vysvětlí postup tvarování plastických ornamentů na tmelu technikou tepání a cizelování, zvolí čakan s vhodnou pracovní plochou;</li> </ul>	<p><b>2. Doprovodné a rozšiřující techniky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– dekorativní zlatnické techniky;</li> <li>– klenotnická technika;</li> <li>– granátové techniky;</li> <li>– tepání a cizelování.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– jmenuje nejčastější závady na špercích a stanoví způsob jejich opravy;</li> <li>– popíše způsob opravy řetízků, úpravu velikosti prstenů, lokální opravu a obnovu povrchové vrstvy pokovení;</li> <li>– uvede způsob identifikace materiálů a technik použitých na šperky;</li> <li>– vysvětlí specifika odmašťování a čištění šperků s doprovodnými materiály;</li> <li>– objasní způsoby ochrany doprovodných materiálů ve šperku během provádění opravy;</li> </ul>	<p><b>3. Opravy starých a nových šperků</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– průzkum předmětu před započítím opravy;</li> <li>– postup provedení opravy;</li> <li>– ochrana doprovodných materiálů při opravě šperku;</li> <li>– dodržování předpisů puncovního zákona při provádění opravy.</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>– uvede a stručně popíše moderní technologie využitelné při opravách šperků (jemné sváření systém PUK);</li> <li>– stanoví puncovní předpisy při výměně součástí šperku nebo poškození státního puncu;</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>– uvede zásady zhotovení závěrečné písemné technologické dokumentace;</li> <li>– podle výtvarného návrhu šperku zvolí vhodné materiály pro výrobu a výrobní techniky;</li> <li>– v souladu s daným technologickým postupem stanoví harmonogram jednotlivých pracovních operací;</li> <li>– spolupracuje s technologem při zhotovení písemné technologické dokumentace a problematiku pravidelně konzultuje s učitelem odborného výcviku.</li> </ul>	<p><b>4. Závěrečná technologická dokumentace</b></p>

## Učební osnova vyučovacího předmětu

### 5.13 Materiály

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin týdně	1	1	1	3
hodin celkem	34	34	28	96

#### 1. Pojetí vyučovacího předmětu

##### Cíle předmětu

Cílem předmětu je seznámit žáky s využitím kovových materiálů, doprovodných nekovových materiálů a pomocných látek užívaných při výrobě šperků z drahých kovů i kovové bižuterie. Žáci se naučí volit vhodný materiál pro výrobu konkrétního uměleckořemeslného výrobku, plně využít jeho vlastnosti, zohledňující funkční i estetická hlediska šperku, a nakládat s ním s ohledem na životní prostředí a ochranu zdraví při práci.

##### Charakteristika učiva

Úvodem jsou žáci podrobně seznámeni s drahými kovy a materiály využívanými pro výrobu kovové bižuterie, tedy vybranými obecnými neželeznými kovy. To jim umožní orientovat se i v dalších příbuzných oborech a je tím posílena jejich uplatnitelnost na trhu práce. Učivo na sebe navazuje tak, aby žáci pochopili souvislosti mezi vnitřní strukturou materiálu a jeho vlastnostmi.

V další fázi výuky rozeznají základní drahé kameny a materiály organického původu užitě ve šperku. Důraz je kladen zejména na ty vlastnosti doprovodného materiálu, které jsou pro zlatníka v praxi využitelné k jeho rozeznání a šetrnému zacházení s ním, aby nedošlo k jeho znehodnocení – tvrdost, štěpnost, odolnost vůči zvýšené teplotě, chemickým látkám běžně využívaných při výrobě šperku a další. Žáci jsou rovněž seznámeni s pomocnými látkami užívanými v oboru, jako jsou brusné a lešticí prostředky, tavicí a pájecí prostředky a další.

Do obsahového rámce učiva je zařazeno správné nakládání s kovovými i nekovovými materiály, nejen kusovými zbytky klenotnického odpadu, ale i průmyslovými odpady z výrobních procesů. Celý učební blok je věnován problematice puncovního zákona a jeho uplatnitelnosti, aby se žáci v budoucí praxi vlastním přičiněním nedostali do rozporu s ním.

##### Strategie výuky

Výuka předmětu je členěna do jednotlivých oddílů učebního plánu. Odborné termíny a probíraná látka jsou srozumitelně vysvětlovány tak, aby žáci uměli využívat poznatky z teoretické výuky a samostatně je aplikovali v konkrétních činnostech praktické výuky (odborném výcviku). Ve výuce jsou používány veškeré dostupné názorné pomůcky a příklady technických řešení, se kterými se žáci setkávají v praktické činnosti. Minimálně jednou za školní rok je využita možnost exkurze do výroby průmyslového podniku s výrobní náplní vztahující se k výuce. Pro výuku je v maximální míře využíván internet pro prezentaci výukových podkladů a dalších informací. Výuka probíhá v učebně, která je vybavena počítačem připojeným k síti a promítacímu zařízení (např. datovému projektoru) pro zvýšení její názornosti.

##### Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Kromě ústního zkoušení je pro hodnocení žáků využíváno zkoušení písemnou formou zadáváním krátkých testů vztahujících se k jednotlivým učebním tématům. Dalším hodnotícím kritériem je i aktivita žáka při vyučování, kdy jsou žákům předkládány problémové otázky, které žáci samostatně řeší na základě dříve probraného učiva a logického úsudku.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí**

Cílem předmětu je přispět k dosažení takové úrovně klíčových kompetencí, které umožní žákům zapojení do zlatnických provozů a aplikaci získaných teoretických znalostí v činnostech, se kterými se mohou setkat ve své budoucí profesní kariéře.

### **Klíčové kompetence**

#### **Kompetence k učení**

V žácích je pěstován kladný vztah k řemeslné činnosti a jsou podněcováni k samostatnému vzdělávání a rozvíjení ve svém oboru. Naučí se uplatňovat způsob práce s textem, naslouchat mluveným projevům a pořizovat si věcné poznámky. Získávají návyk řídit se svou zkušeností, ale zároveň naslouchat zkušenosti jiných lidí.

#### **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby neustále reagovali na rozvoj průmyslu a technologií, požadavky koncových zákazníků a akceptovali tak současný trh práce. Řídí se povinnostmi výrobců a obchodníků se šperky podle platných předpisů Puncovního zákona po zahájení podnikatelské činnosti.

#### **Kompetence k využívání prostředků IKT a pracovat s informacemi**

Rozšíření odborných znalostí žákům umožní získávat informace z otevřených vzdělávacích zdrojů, které využije pro svůj profesní život. Žák je veden k tomu, aby prostřednictvím informačních zdrojů uměl efektivně vyhledávat a zpracovávat získané informace. To mu umožní porovnávat škálu a kvalitu stávajících i inovativních materiálů užívaných pro výrobu šperků v tuzemsku i zahraničí.

### **Odborné kompetence**

Absolvent:

- zvolí vhodné druhy materiálů pro zhotovení konkrétního výrobku s odpovídajícími funkčními a estetickými parametry,
- spolupracuje na činnostech spojených se zabezpečením výrobního materiálu,
- při procesu výroby šperků využívá vhodné pomocné látky,
- nakládá s materiály, energiemi, odpady a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí,
- uplatňuje příslušné normy a předpisy z oblasti puncovníctví a památkové péče.

### **Aplikace průřezových témat**

#### **Člověk a životní prostředí**

Žák je veden k tomu, aby:

- chápal zásadní význam životního prostředí pro člověka, negativní dopady působení člověka na životní prostředí a dbal na vhodnou likvidaci odpadů.

#### **Člověk a svět práce**

Žák je veden k tomu, aby:

- byl připraven k úspěšnému uplatnění na trhu práce a měl základy pro vstup do samostatného podnikání,
- srozumitelně formuloval své názory a postoje, byl schopen vyslechnout názory druhých,
- dokázal pracovat samostatně i v týmu a plnit zodpovědně úkoly.

### **Mezipředmětové vztahy**

- Výtvarná příprava
- Technologie
- Matematika
- Informační a komunikační technologie
- Základy přírodních věd

Teoretické znalosti jsou poté aplikovány v předmětu Odborný výcvik.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
<b>1. ročník</b>	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– rozdělí kovové materiály na slitiny železa a slitiny neželezných kovů a řadí je do skupin podle jejich vlastností;</li> <li>– charakterizuje vlastnosti a použití pomocných látek v oboru;</li> <li>– jmenuje, rozpozná a podrobně charakterizuje drahé a obecné kovy a jejich slitiny používané pro výrobu šperků (jejich získávání, vlastnosti a použití);</li> <li>– popíše krystalovou strukturu kovů a určí ji pomocí krystalové mřížky;</li> <li>– pomocí nákresu popíše chemickou vazbu v kovech;</li> <li>– uvede a rozliší mechanické vlastnosti kovů;</li> <li>– uvede a rozliší fyzikální vlastnosti kovů;</li> <li>– uvede a stručně vysvětlí technologické vlastnosti kovů;</li> <li>– jmenuje a stručně vysvětlí chemické vlastnosti kovů;</li> <li>– vysvětlí souvislosti mezi vlastnostmi pevných látek a jejich strukturou;</li> <li>– charakterizuje vlastnosti a použití pomocných látek v oboru;</li> <li>– objasní způsoby ochrany drahých kamenů při opravách šperků;</li> <li>– rozlišuje a charakterizuje přírodniny.</li> </ul>	<p><b>1. Základy metalografie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– přehled technických materiálů;</li> <li>– struktura kovových materiálů;</li> <li>– vlastnosti kovových materiálů.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– objasní pojem slitina a uvede důvody legování slitin drahých kovů;</li> <li>– jmenuje důležité zásady, které je třeba dodržovat při výrobě slitin drahých kovů (čistota, teplota, výroba předslitin) a proces popíše na výrobě konkrétní slitiny;</li> <li>– charakterizuje ryzost drahých kovů a jejich slitin, jmenuje zákonné ryzosti drahých kovů a přiřadí k nim vyobrazený symbol puncovní značky;</li> <li>– uvede a podrobně vysvětlí způsoby určování ryzosti drahých kovů;</li> <li>– uvede druhy pájek pro tvrdé pájení a stanoví jejich klíčové vlastnosti pro vznik pevného a kvalitního spoje;</li> <li>– vyhodnotí výhody použití tzv. dvojí pájky při výrobě šperku (s rozdílnými teplotami</li> </ul>	<p><b>2. Slitiny drahých kovů</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– výroba slitin drahých kovů;</li> <li>– tavení a směšování drahých kovů;</li> <li>– zákonné ryzosti drahých kovů;</li> <li>– zkoušení slitin drahých kovů;</li> <li>– pájky používané ve zlatnictví.</li> </ul>

<p>tání);</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>– stanoví povinnostmi výrobců a obchodníků se šperky podle platných předpisů Puncovního zákona;</li> <li>– uvede způsob oznámení o zahájení činnosti s drahými kovy;</li> <li>– uvede způsob podání žádosti o přidělení identifikační značky (výrobní, odpovědnostní) a vysvětlí jejich význam</li> <li>– stanoví, které zboží před prodejem z drahých kovů platně úředně značit; určí příslušný úřad;</li> <li>– uvede a stručně charakterizuje pravidla vážení výrobků z drahých kovů, platné úřední značení stanovených měřidel, ověření ČMI;</li> <li>– uvede náležitosti obsahu a vydání prodejního dokladu;</li> <li>– sestaví evidenci o hmotnosti a ryzosti užívaných a skladovaných drahých kovů, vyrobeném zboží a provedených opravách;</li> <li>– specifikuje povinnosti prodeje zboží z drahých kovů (skladování a další);</li> <li>– označí šperk puncovními značkami;</li> <li>– předloží šperk ke kontrole a opuncování na Puncovní úřad.</li> </ul>	<p><b>3. Puncovníctví v praxi</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– historie dozoru nad výrobou šperků z drahých kovů;</li> <li>– puncovní zákon;</li> <li>– základní povinnosti výrobců a obchodníků se šperky.</li> </ul>
<p><b>2. ročník</b></p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>– objasní podstatu a význam hospodárného nakládání s drahými kovy;</li> <li>– rozlišujeme ztráty DK na vratné (návrtné) a nevratné (nenávratné);</li> <li>– uvede způsoby, jak zabránit nevratným ztrátám (zachycování odpadu);</li> <li>– vypočítá tzv. vratný odpad při odevzdávání dokončeného výrobku (kalkulace, evidenční list);</li> <li>– definuje klenotnický odpad a proces jeho zpracování (předúprava, homogenizace, vzorkování, analýza, chemická rafinace);</li> </ul>	<p><b>1. Hospodaření s drahými kovy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– úschova;</li> <li>– ztráty, ztrátové normy;</li> <li>– získávání drahých kovů z dopadu;</li> <li>– zpracování odpadu s obsahem drahých kovů.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– stručně definuje korozní proces a orientuje se v základní terminologii (korozní produkt, vzdušná vlhkost, stimulant korozí a další);</li> <li>– uvede základní druhy korozního poškození;</li> <li>– podle reaktivity/stability kovy orientačně rozdělujeme kovy na ušlechtilé a neušlechtilé a porovná jejich odolnost</li> </ul>	<p><b>2. Koroze kovů a ochrana proti korozi</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– základní rozdělení korozních dějů;</li> <li>– odolnost kovů proti korozi;</li> <li>– ochrana proti korozi.</li> </ul>



<p>proti korozi;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– způsoby protikorozi ochrany (volba materiálu, konstrukční úpravy, vytváření ochranných vrstev a další);</li> <li>– vysvětlí pojem pasivní vrstva korozních produktů, uvede její význam a určí kovy, které jsou schopny pasivace, proces vysvětlí;</li> </ul>	
<p><b>3. ročník</b></p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>– rozlišuje základní drahé kameny podle jejich chemického složení, fyzikálních a mechanických vlastností;</li> <li>– popíše krystalovou strukturu minerálů pomocí krystalové mřížky;</li> <li>– uvede a stručně charakterizuje obecné mechanické, optické, fyzikální a chemické vlastnosti drahých kamenů významné pro jejich využití ve šperku;</li> <li>– popíše vlastnosti diamantu a jmenuje jeho imitace ve šperku;</li> <li>– uvede významné drahé kameny ze skupiny křemičitanů a stručně charakterizuje;</li> <li>– uvede významné drahé kameny ze skupiny oxidů a stručně charakterizuje;</li> <li>– rozpozná jednotlivé typy výbrusů drahých kamenů a jejich vnější tvary;</li> <li>– specifikuje odolnost doprovodných materiálů vůči žáru a chemikáliím běžně používaným pro výrobu šperků;</li> <li>– rozlišuje a charakterizuje materiály organického původu využívané ve zlatnické praxi (perla, korál, jantar a další);</li> <li>– vybere vhodný materiál a kameny pro výrobu šperku;</li> <li>– rozliší syntetické drahé kameny a imitace, popíše jejich výrobu;</li> <li>– vyjmenuje a stručně popíše využívané úpravy drahých kamenů (ozařování, tepelné úpravy, umělé dobarvování, vyplňování látkami a další);</li> <li>– vyjmenuje způsoby určování šperkových kamenů;</li> </ul>	<p><b>1. Doprovodné materiály</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– krystalová struktura minerálů;</li> <li>– vlastnosti drahých kamenů a jejich určování;</li> <li>– syntetické drahé kameny a imitace;</li> <li>– typy výbrusů drahých kamenů a jejich vnější tvary;</li> <li>– materiály organického původu využitelné ve šperku.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– charakterizuje vlastnosti a použití pomocných látek v oboru;</li> <li>– objasní způsoby ochrany drahých kamenů při opravách šperků;</li> <li>– rozlišuje a charakterizuje přírodní;</li> <li>– definuje druhy, vlastnosti, význam a</li> </ul>	<p><b>2. Pomocné látky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– brusné a leštící prostředky;</li> <li>– tavicí a pájecí prostředky;</li> <li>– čisticí a odmašťovací prostředky;</li> <li>– další látky používané při výrobě</li> </ul>

## ŠVP Zlatník a klenotník

---

<p>využití pomocných látek v oboru;</p> <ul style="list-style-type: none"><li>– popíše přípravu mořicí lázně;</li><li>– uvede chemické látky používané ve zlatnictví a způsob nakládání s nimi (zkušební roztoky, pokovovací lázně a další).</li><li>– pracuje a hospodárně nakládá s drahým a pomocným materiálem.</li></ul>	<p>šperků (pokovovací lázně, oxidační mořidla, vosky, tmely, epoxidové pryskyřice a další).</p>
---	---

## Učební osnova vyučovacího předmětu

### 5.14 Odborný výcvik

hodinová dotace předmětu

ročník	1.	2.	3.	celkem
hodin týdně	15	15	18	48
hodin celkem	510	510	504	1524

#### 1. Pojetí vyučovacího předmětu

##### Cíle předmětu

Obecným cílem předmětu je výrazné působení na vytváření a formování klíčových a odborných kompetenci a zajištění odborné přípravy pro kvalifikovaný výkon povolání.

Předmět připravuje žáky pro zapojení do výroby v pracovním kolektivu zlatnického provozu nebo k uplatnění na trhu práce v rámci vlastní individuální tvorby. Žáci jsou připravováni pro výkon profese zlatníka, která kromě řemeslného zpracování vybraných kovových materiálů zahrnuje i přidružené doprovodné techniky zasazování drahých kamenů do šperku, předpisy a náležitosti práce s drahým kovem a provozu zlatnické dílny. Naučí se organizovat si práci v návaznosti na činnosti dalších uměleckořemeslných profesí.

Učitel odborného výcviku přistupuje k žákům individuálně, snaží se v nich vypěstovat kladný vztah k řemeslné činnosti a podnítit je k dalšímu samostatnému rozvíjení v oboru. Cílem praktické výuky je rovněž dostatečně reagovat na rozvoj průmyslu a technologií, požadavky koncových zákazníků, a tedy celková akceptace současného trhu práce v odvětví činnosti zlatníka a klenotníka.

##### Charakteristika učiva

Učební osnova předmětu odborný výcvik je sestavena tak, aby se žáci nejprve osvojili vybrané techniky ručního a strojního zpracování kovů a ty následně aplikovali a upevňovali prostřednictvím realizace šperků podle klasických a historických vzorů a postupů zadaných v technické dokumentaci (Pracovní listy). Žáci pochopí souvislosti a návaznosti jednotlivých pracovních technik a pracovních operací. Učivo zahrnuje nejen výrobu šperků, ale i jejich renovaci a opravu. Poznané pracovní postupy a techniky jsou obsaženy v souborné práci, jejímž splněním žák prokáže kvalitu získaných poznatků a nabytých dovedností při zhotovení uměleckořemeslného předmětu podle dané předlohy.

V rámci závěrečné práce prokáže žák schopnost samostatně sestavit technologický postup a zvolit nejvhodnější způsob výroby šperku při realizace soupravy šperků podle vlastního kresebného návrhu. Nezbytnou součástí obsahového okruhu učiva je zajištění režie dílny, nakládání s nebezpečnými látkami, sestavení ekonomické rozvahy při výrobě šperku, řízení se předpisy úředního značení šperků a dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v dílně. Celkové zvládnutí učiva předmětu odborný výcvik poskytuje žákům pevný základ komplexu intelektových a praktických dovedností v oblasti výroby šperků.

##### Strategie výuky

Výuka probíhá zásadně ve vhodně vybavených dílnách pod vedením kvalifikovaných učitelů odborného výcviku. Výuka napomáhá rozvoji osobnosti žáka a vytváří předpoklady, aby si byl vědom svých kvalit a možností dalšího osobnostního rozvoje. Procvičování výrobních postupů vede k získání a rozvoji manuální zručnosti žáka. Pro zefektivnění výuky jsou uplatňovány vhodné vzdělávací koncepce (například problémové), organizační formy výuky (párové, aj.) a didaktické zásady, zejména názornosti, přiměřenosti a trvalosti získaných návyků.

Přínosnou součástí výuky odborného výcviku, která přispívá k zvýšení názornosti, je zařazení odborných přednášek externích odborníků z praxe do praktické výuky, organizování exkurzí a zapojení žáků do prezentačních akcí školy.

Při výuce využívá učitel odborného výcviku konkrétní materiály pro výrobu, písemnou a kresebnou dokumentaci ve formě pracovních listů a názorné pomůcky týkající se probíraného učiva. To žákům umožňují snadnější pochopení učiva a hmatatelné výsledky své práce, kterých má tendenci dosáhnout, výrazně motivují a stimulují k výkonu. Důraz je rovněž kladen na aktivizující metody výuky, především řízenou výměnu názorů, rozbor a řešení problémových situací.

### **Hodnocení výsledků žáků**

Hodnocení žáků probíhá v souladu se Školním řádem Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP, jehož součástí jsou pravidla pro klasifikaci žáků. Hodnocení žáků je prováděno průběžně známkováním jejich výrobků. Konečná klasifikace probíhá formou konzultace pedagoga s žákem. Žák slovně zhodnotí svou práci a navrhne klasifikační stupeň. Pedagog po přihlídnutí ke splnění základních kritérií a návrhu žáka rozhodne o výsledné známce. Kritériem hodnocení je zejména pochopení a dodržení technologického postupu, funkčnost šperku a čistota provedení. Hodnotí se též aktivní přístup k práci, celková efektivita práce včetně hospodaření s materiálem a dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

### **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí**

#### **Klíčové kompetence**

##### **Kompetence k řešení problémů**

Žák je veden k tomu, aby během výroby nebo opravy šperku posoudil stav předmětu, samostatně určil jádro problému, zdůvodnil jej, a za pomoci dostupných informačních zdrojů a přístrojového vybavení zlatnické dílny zvolil vhodný postup řešení problému.

##### **Komunikační kompetence**

Pro výkon povolání zlatníka vyvstává požadavek, aby žák srozumitelně a souvisle formuloval své myšlenky především směrem k potenciálnímu zákazníkovi, který je zadavatelem zakázky, a to jak prostřednictvím verbální komunikace, tak v písemné podobě.

##### **Kompetence personální a sociální**

Se schopností kooperace a týmové spolupráce souvisí i kompetence personální a sociální. Při práci v kolektivu se žák naučí respektovat názory druhých, obhájit ten svůj a vzájemnou diskuzí dospět společného řešení a podílu na praktické realizaci. Tato dovednost může být podpořena například některou z metod párové/týmové výuky spoluprací s ostatními žáky při provádění opravy nebo realizace šperku. Důraz je zde zároveň kladen na vypěstování osobní zodpovědnosti za prováděnou práci.

##### **Kompetence občanské a kulturního povědomí**

Aby si byl žák vědom nejen osobní identity, ale zároveň své identity kulturní a národní, cílem výuky je vést k uznávání tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu. Tato kompetence bude rozvíjena zejména při opravách dobových šperků za využití původních historických technik a výrobních postupů tak, aby byla zachována autenticita předmětu. Během prováděné opravy se musí řídit povinnostmi výrobců a obchodníků se šperky podle platných předpisů Puncovního zákona ČR. Občanské a kulturní povědomí může být podpořeno prostřednictvím organizační formy výuky při odborné exkurzi v instituci muzejní povahy nebo Puncovního úřadu ČR.

##### **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**

Účelem výuky učebního oboru zlatník a klenotník i jiné řemeslné činnosti je mimo jiné žáka připravit na vstup do samostatného podnikání. Seznámit ho s možnostmi uplatnění v oboru a dalšího profesního vzdělávání, způsoby vedení daňové evidence, finanční režii dílny, zpracováním smluv a jiných využitelných dokumentů.

##### **Kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi**

Rozšíření odborných znalostí žákům umožní získávat informace z otevřených vzdělávacích zdrojů, které využije pro svůj profesní život. Tuto schopnost rozvíjí mimo jiné zpracováním rešerše, která je součástí závěrečné písemné technologické dokumentace, předkládané při obhajobě závěrečné práce. Žák je veden k tomu, aby prostřednictvím informačních zdrojů porovnával technologické postupy výroby šperků a výrobní techniky současné i inovativní, tuzemské i zahraniční.

## Odborné kompetence

Absolvent:

- dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence,
- při obsluze, běžné údržbě a čištění nástrojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy
- pracuje podle technické a výkresové dokumentace původních vzorů nebo výtvarných návrhů,
- připravuje a organizuje pracoviště,
- uskládá, ošetřuje, připravuje a používá vhodné materiály a polotovary pro výrobu šperku,
- používá měřicí techniku pro přesné měření,
- provádí ruční opracování a strojní obrábění materiálů používaných v oboru,
- zhotoví jednoduchý i složitý šperk vhodnými technologickými postupy včetně funkčních mechanismů,
- zvolí vhodný způsob začištění a dokončení výrobku (připraví ho pro povrchovou úpravu),
- provádí povrchovou úpravu zohledňující zlepšení mechanických vlastností povrchu, zvýšení korozní odolnosti a dosažení požadovaného vzhledu šperku,
- označí šperk za uplatnění příslušné normy a předpisů z oblasti puncovníctví a památkové péče,
- provádí opravy různých druhů šperků,
- připraví lůžko pro drahý kámen a drahý kámen vsadí do šperku.

## Aplikace průřezových témat

Obsah učiva předmětu odborný výcvik souvisí a vzájemně se ovlivňuje se znalostmi a dovednostmi jiných vzdělávacích oblastí. Aby si žáci uvědomili vzájemnou souvislost mezi vědními obory, jsou do výuky, podle vhodné vazby na učivo, zařazena i průřezová témata.

### Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- chápal zásadní význam životního prostředí pro člověka, byl seznámen s negativními dopady působení člověka na životní prostředí, dbal na vhodnou likvidaci odpadů.

### Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- byl připraven k úspěšnému uplatnění na trhu práce a měl základy pro vstup do samostatného podnikání,
- srozumitelně formuloval své názory a postoje, byl schopen vyslechnout názory druhých,
- dokázal pracovat samostatně i v týmu a plnit zodpovědně úkoly.

## Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vazby rozšiřují klíčové kompetence žáka. Výuka odborného výcviku se prolíná s učivem odborných předmětů:

- Výtvarná příprava
- Materiály
- Technologie

Zadání úkolů lze aplikovat na vybrané učební předměty. V Odborném výcviku jsou teoretické poznatky uplatněny při praktických činnostech.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
<b>1. ročník</b>	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– seznámí se s pracovištěm odborného výcviku, organizací výuky a vazbou odborného výcviku na ostatní vyučovací předměty;</li> <li>– uvede a pojmenuje strojní a nástrojové vybavení zlatnické dílny i ostatní pracovní pomůcky;</li> <li>– používá ruční náradí používané v oboru a provádí jeho drobnou údržbu;</li> <li>– při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů, pracovních nástrojů, zařízení a při pohybu na pracovišti postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy,</li> <li>– dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;</li> <li>– uvede bezpečnostní rizika a prevence úrazů při práci ve zlatnické dílně a jejich prevenci;</li> <li>– dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;</li> <li>– při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy;</li> <li>– poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti;</li> <li>– uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu při výuce;</li> <li>– dodržuje zásady hygieny práce a ekologického nakládání s odpady;</li> </ul>	<p><b>1. Úvod do odborného výcviku</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence;</li> <li>– seznámení s pracovním místem a nářadím;</li> <li>– používání, příprava, seřízení a údržba pracovních nástrojů.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– používá potřebná měřidla a rýsovací prostředky;</li> <li>– přenáší nakreslený návrh/ornament na kov;</li> <li>– ovládá techniku dělení materiálu stříháním a řezáním po lince (ruční a pákové nůžky, lupenková pilka);</li> <li>– opracovává drát do různých profilů jehlovými pilníky;</li> <li>– odstraňuje přebytečný materiál polotovaru pilováním;</li> </ul>	<p><b>2. Základní techniky opracování drahých kovů</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– měření a rýsování;</li> <li>– vrtání děr různých průměrů;</li> <li>– dělení materiálu stříháním a řezáním;</li> <li>– pilování.</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>– používá technologii ručního i strojního vrtání;</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>– válcováním přepracovává výchozí materiál na přesný polotovár různých profilů;</li> <li>– vyrovnává materiál paličkami a tažením;</li> <li>– používá nářadí a pomůcky ke tvarování (jamkavnice s tlouky, čakany, profilové desky);</li> <li>– dokáže žíháním upravit vlastnosti daného kovu pro další použití;</li> <li>– volí vhodný způsob ochlazení materiálu po žíhání;</li> </ul>	<p><b>3. Příprava materiálu pro výrobu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– vyrovnávání materiálu, tažení;</li> <li>– válcování plechu a drátu;</li> <li>– tvarování plechu a drátu, vytloukání;</li> <li>– žíhání materiálu.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– připraví povrch materiálu pro pájení;</li> <li>– spájí jednotlivé části šperku;</li> <li>– vytváří spoje pájením natvrdo a používá pomocné tavicí prostředky;</li> <li>– provádí moření výrobku pro odstranění vrstvy oxidů vzniklých po pájení;</li> <li>– volí vhodný způsob začištění pájených ploch a dokončení výrobku;</li> <li>– specifikuje pravidla bezpečnosti práce při pájení (práci s ohněm) a používání kyselin jako mořidel, řídí se jimi;</li> </ul>	<p><b>4. Vytváření nerozebíratelných spojů technikou tvrdého pájení</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– příprava povrchu před pájením;</li> <li>– tvrdé pájení;</li> <li>– moření;</li> <li>– začištění pájeného spoje.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– vyrobí jednoduchými výrobními postupy náušnice včetně uzávěrů, prsten, manžetové knoflíky, ozdobný řetízek;</li> <li>– vytvoří části šperku konkrétními technikami;</li> <li>– začistí a dokončí výrobek;</li> <li>– dokáže použít, kombinovat a aplikovat již známé pracovní postupy (rýsování, měření, pilování, řezání, smirkování, pájení) při realizaci šperku;</li> <li>– pomocí vhodných měřidel odečte velikost prstenu;</li> <li>– vypočítá a vyměří délku materiálu pro výrobu obroučky prstenu;</li> <li>– vytvoří jednoduché snubní prsteny (anglický, stříškový);</li> <li>– zhotoví závěsná ouška, rozlišuje jejich druhy při použití na daný šperk;</li> <li>– opatří závěs ležacím kroužkem a připájí vhodné závěsné ouško;</li> <li>– aplikuje způsoby mechanického opracování povrchu (smirkování, leštění, tryskání);</li> <li>– dokáže připravit výrobek tak, aby mohl přikročit k povrchové úpravě leštění;</li> </ul>	<p><b>5. Realizace jednoduchých šperků</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– jednoduché snubní prsteny;</li> <li>– výroba závěsných oušek (jednoduché, profilované);</li> <li>– příprava povrchu před aplikací povrchové úpravy leštění;</li> <li>– leštění;</li> <li>– mechanické a chemické čištění, odmaštění.</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>– obsluhuje leštící zařízení, volí správnou brusnou či leštící pastu a typ kotouče;</li> <li>– vyleštěný výrobek vyčistí v ultrazvukové čističce;</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>– používá vytloukače různých tvarů;</li> <li>– vypočítá, vyměří délku materiálu na danou obrubu;</li> <li>– podle výbrusu šperkového kamene zhotoví obrubu, připraví lůžko a kámen zasadí;</li> </ul>	<p><b>6. Zhotovení obrub na kámen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– obruby rovné do ozrnění a do krapen;</li> <li>– obruby kónické do ozrnění a do krapen;</li> <li>– vyřezávané a ozdobně propilované obruby;</li> <li>– zasazení kamene do obruby.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– kombinuje a aplikuje již známé pracovní návyky a pracovní postupy;</li> <li>– prokáže kvalitu získaných poznatků při zhotovení uměleckořemeslného předmětu podle dané předlohy, ve kterém jsou obsaženy poznaté pracovní postupy a techniky;</li> <li>– zasadí do šperku drahý kámen;</li> </ul>	<p><b>7. Souborná práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– prsten s chatonem a špačkovanou obroučkou</li> </ul>
<p><b>2. ročník</b></p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>– vypočítá šíři pásku plechu k požadovanému průměru stěžecky;</li> <li>– k výrobě stěžecky použije ocelový průvlek;</li> <li>– vyrobí různé druhy náušnic, včetně funkčních uzávěrů;</li> <li>– vhodně uspořádá postup práce při kompletování jednotlivých uzávěrů;</li> <li>– ručně vyřízne vnější a vnitřní závit na košíčkový uzávěr náušnice;</li> <li>– použije správné velikosti závitových oček a závitníků;</li> </ul>	<p><b>1. Různé druhy náušnic a zapínání</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– stěžejkové náušnice kruhové (kreole);</li> <li>– dětské náušnice s německou brizurou;</li> <li>– soudečkové náušnice a patentovým uzávěrem;</li> <li>– košíčkové uzávěry, ruční řezání závitů.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– za pomoci již zhotovených pracovních přípravků vyrobí polotovary pro kompletaci řetízků (natočí očka, svěsí je a pájí);</li> <li>– ručně zhotoví několik druhů řetězoviny (ankr, pancr);</li> <li>– osvojí si specifický způsob leštění řetězoviny pomocí tzv. omílání;</li> </ul>	<p><b>2. Ruční výroba řetízků</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– ruční výroba řetízku typu pancr;</li> <li>– ruční výroba řetízku typu ankr.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– rozlišuje druhy náramkových mechanik;</li> <li>– náramek opatří osmičkovou pojistkou;</li> <li>– vyrobí uzávěr zámeček k silnému řetízkovému náramku;</li> <li>– vyrobí článkové náramky včetně jejich</li> </ul>	<p><b>3. Náramky a uzávěry</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– oválný náramek;</li> <li>– článkový/řadový náramek.</li> </ul>



uzávěrů a pojistek;	
<ul style="list-style-type: none"> <li>– přenáší rozvinutý tvar prstenu na plech za využití připravených šablon;</li> <li>– aplikuje již známé postupy tvarování plechu, které jsou potřebné pro výrobu dutých předmětů;</li> <li>– při pájení dutých předmětů vyvrtá přetlakový otvor;</li> <li>– začistí, vyleští výrobek a posoudí jeho kvalitu;</li> </ul>	<p><b>4. Duté prsteny</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– přenášení rozvinutého motivu na kov;</li> <li>– výroba dutých prstenů podle vzoru a dokumentace.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– zhotoví ozdobnou část brože a opatří vhodným uzávěrem podle technického nákresu;</li> <li>– určí polohu umístění uzávěru na ozdobnou část brože a jeho správnou orientaci;</li> <li>– vybere a zhotoví vhodný háček k zasunutí jehly uzávěru;</li> <li>– zhotoví složité brože a jejich uzávěry;</li> </ul>	<p><b>5. Brože a uzávěry</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– výroba brožových uzávěrů podle vzoru a dokumentace.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– zhotoví pár manžetových knoflíků s vnitřní ozdobnou výplní a lodičkovým uzávěrem;</li> </ul>	<p><b>6. Manžetové knoflíky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– výroba manžetových knoflíků podle vzoru a dokumentace.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– připraví pracovní stůl k práci se stříbrem;</li> <li>– použije všechny získané teoretické poznatky k práci se stříbrem;</li> <li>– při práci se stříbrem kombinuje a aplikuje již známé pracovní návyky a pracovní postupy;</li> <li>– podle předlohy zhotoví daný výrobek ze stříbra;</li> <li>– celý výrobek začistí a dokončí tak, aby mohl být označen podle platných puncovních předpisů;</li> </ul>	<p><b>7. Práce se stříbrem</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– seznámení práce s drahým kovem;</li> <li>– souborná práce.</li> </ul>
<b>3. ročník</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>– zhotoví složitými výrobními postupy barokní prsten, pánský prsten s obrubovým spodkem a prsten s prořezávaným spodkem;</li> <li>– zhotoví klenotnickou technikou prsten prořezávaný solitér a prsten karmazírunk;</li> <li>– připraví materiál pro výrobu;</li> <li>– podle stanoveného písemného technologického postupu vyrobí daný šperk;</li> <li>– správně provádí spojování materiálu pájením (kusová/ tekutá/ sypací pájka);</li> <li>– zhotoví vhodný spodek prstenu (obrubový, prořezávaný) a bízo;</li> </ul>	<p><b>1. Složité prsteny</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– barokní prsten;</li> <li>– klenotnický prsten typu karmazírunk;</li> <li>– klenotnický prsten typu prořezávaný solitér;</li> <li>– prsten s obrubovým spodkem;</li> <li>– prsten s prořezávaným spodkem.</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>– zhotoví obroučku daného prstenu</li> <li>– vhodně použije konstrukční a ozdobné prvky prstenů (přístavky, spojky, ozdoby a výplně);</li> <li>– sestaví hlavu prstenu;</li> <li>– volí vhodný způsob začištění a dokončení výrobku;</li> <li>– využije poznatky získané při výrobě obrub na kameny, danou obrubu zhotoví a kámen zasadí;</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>– vypočítá délky kontur na výrobu obrub pro granátové techniky;</li> <li>– zvolí vhodné pomůcky a nástroje pro výrobu šperku granátovou technikou</li> <li>– přenesení a vysází motiv na plech (obruba a zrna), pájí košatým plamenem;</li> <li>– volí vhodnou povrchovou úpravu;</li> <li>– pomocí speciálních nástrojů vsadí drahé kameny do šperku;</li> </ul>	<p><b>2. Granátové techniky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– závěs / zrnková technika;</li> <li>– prsten / obrubová technika;</li> <li>– způsob zasazování granátů.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– za využití dostupného vybavení a informačních zdrojů identifikuje použité kovové i nekovové materiály ve šperku;</li> <li>– na základě podrobného průzkumu určí rozsah poškození šperku a stanoví postup opravy;</li> <li>– opraví nebo vymění poškozené části šperku s ohledem na vsazené druhy kamenů nebo přírodnin;</li> <li>– opraví duté šperky;</li> <li>– ovládá postupy ochrany drahých kamenů při opravách šperků;</li> <li>– odstraní nebo nahradí závady šperku způsobené opotřebením nebo poškozením;</li> <li>– zvolí vhodný způsob ochrany doprovodných materiálů při opravě šperku;</li> <li>– dodržuje předpisy a požadavky z oblasti puncovníctví a památkové péče;</li> <li>– zpracuje dokumentaci a evidenci oprav;</li> </ul>	<p><b>3. Opravy šperků</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– identifikace materiálů;</li> <li>– provedení opravy.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– zhotoví výkres vyráběného šperku;</li> <li>– provádí přípravné práce pro realizaci výrobku, včetně přípravy materiálů, modelů, přípravků a pracovního nářadí;</li> <li>– volí vhodnou rozměr realizace šperku;</li> <li>– v dané časové dotaci zhotoví soupravu šperků podle vlastního návrhu; volí správný pracovní postup;</li> </ul>	<p><b>4. Závěrečná práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– přípravné práce;</li> <li>– technologická dokumentace;</li> <li>– realizace šperku podle jednotného zadání závěrečné zkoušky.</li> </ul>

## ŠVP Zlatník a klenotník

---

- |   |  |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none"><li>– vypracuje písemnou technologickou dokumentaci a evidenční list;</li><li>– konzultuje postup při realizaci s učitelem odborného výcviku a technologem;</li><li>– ústní formou obhájí daný výrobek a navrhne jeho instalaci při obhajobě.</li></ul> |  |
|---|--|